

ZAKON

O VODAMA

("Sl. glasnik RS", br. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 i 95/2018 - dr. zakon)

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređenja

Član 1

Ovim zakonom uređuje se pravni status voda, integralno upravljanje vodama, upravljanje vodnim objektima i vodnim zemljištem, izvori i način finansiranja vodne delatnosti, nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, kao i druga pitanja značajna za upravljanje vodama.

Primena Zakona

Član 2

Odredbe ovog zakona odnose se na sve površinske i podzemne vode na teritoriji Republike Srbije, uključujući termalne i mineralne vode, osim podzemnih voda iz kojih se mogu dobiti korisne mineralne sirovine i geotermalna energija.

Odredbe ovog zakona odnose se i na vodotoke koji čine ili presecaju državnu granicu Republike Srbije, kao i njima pripadajuće podzemne vode, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Odredbe ovog zakona odnose se i na rečni nanos koji ne sadrži primese drugih korisnih mineralnih sirovina.

Značenje pojmova

Član 3

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) *akvifer* jeste potpovršinski sloj ili slojevi stenske mase ili drugih geoloških sredina dovoljne poroznosti i propusnosti da omogući kvantitativno značajan protok podzemne vode ili zahvatanje značajnih količina podzemne vode;

1a) *aglomeracija* jeste područje na kome su stanovništvo i/ili proizvodne delatnosti dovoljno koncentrisani da se komunalne otpadne vode mogu prikupljati i odvoditi do postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda ili do krajnje tačke ispuštanja;

2) *bujični tok* (u daljem tekstu: bujica) jeste povremeni ili stalni tok u kome, usled intenzivnih atmosferskih padavina ili brzog topljenja snega, dolazi do nagle izmene vodnog režima u vidu visokih poplavnih talasa i mogućeg ugrožavanja života i zdravlja ljudi i njihove imovine, kao i ambijentnih vrednosti;

2a) *biota* jeste sav živi svet nekog staništa;

3) *veštačko vodno telo* jeste telo površinske vode, stvoreno ljudskom aktivnošću;

4) *voda za kupanje* jeste voda koju ljudi koriste u sportske i rekreativne svrhe, a deo je vodnog tela površinske vode;

5) *voda za piće* jeste voda namenjena za ljudsku upotrebu i obuhvata:

(1) vodu bilo u njenom originalnom stanju ili posle tretmana, koja je namenjena za piće, kuvanje, pripremu hrane ili za druge potrebe domaćinstva, bez obzira na njeno poreklo i na to da li se dostavlja iz distributivne mreže, javnog izvora, javnog bunara, cisterne, kontejnera, boca ili tankova,

(2) vodu koja se koristi u preduzećima za proizvodnju hrane radi proizvodnje, obrade, čuvanja ili stavljanja na tržište proizvoda ili supstanci namenjenih za ljudsku upotrebu, ako su nadležni organi saglasni da kvalitet vode ne može da utiče na zdravstvenu ispravnost hrane u njenom konačnom obliku;

6) *voda za sanitarno-higijenske potrebe* jeste voda koja se koristi za održavanje lične i opšte higijene;

7) (*brisana*)

8) *vode* jesu sve tekuće i stajaće vode na površini zemlje i sve podzemne vode;

9) *vodni bilans* jeste kvantitativni i kvalitativni odnos raspoloživih i potrebnih količina površinskih i podzemnih voda na određenom prostoru i u određenom vremenu;

10) *vodni režim* jeste prirodno i/ili ljudskim aktivnostima prouzrokovano kvantitativno i/ili kvalitativno stanje podzemnih i površinskih voda na određenom prostoru i u određenom vremenu;

11) *vodni resursi* jesu sve površinske i podzemne vode, po količini i kvalitetu;

12) *vodni sistem* čine sve vode, vodna zemljišta i vodni objekti na određenom prostoru;

13) *vodno područje* jeste oblast koju čini jedan ili više susednih rečnih slivova i podslivova ili njihovih delova na teritoriji Republike Srbije, zajedno sa pripadajućim podzemnim vodama, koje je određeno kao osnovna jedinica za upravljanje vodama;

14) *vodno telo površinske vode* jeste poseban i značajan element površinske vode kao što je jezero, akumulacija, potok, reka ili kanal ili deo potoka, reke ili kanala;

- 15) *vodno telo podzemne vode* jeste posebna zapremina podzemne vode unutar jednog ili više vodonosnih slojeva;
- 16) *vodotok* jeste korito tekuće vode zajedno sa obalama i vodom koja njime stalno ili povremeno teče i može biti prirodni (reka, bujica, potok) i veštački (kanal, prosek, izmešteno korito);
- 17) *glavni kolektor* jeste sakupljač otpadnih voda naselja, ili više naselja, kojim se sakupljena voda odvodi do postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda;
- 18) *granične vrednosti emisija* obuhvataju masu, izraženu određenim specifičnim parametrima, koncentraciju i/ili nivo emisije koji ne mogu biti prekoračeni u toku jednog ili više vremenskih perioda;
- 19) *direktno ispuštanje u podzemnu vodu* jeste ispuštanje zagađujuće supstance u podzemnu vodu bez proceđivanja kroz površinske i podzemne slojeve zemljišta;
- 20) *dobar ekološki potencijal* jeste status značajno izmenjenog ili veštačkog vodnog tela, klasifikovan u skladu sa posebnim propisom;
- 21) *dobar ekološki status* jeste status vodnog tela površinske vode, klasifikovan u skladu sa posebnim propisom;
- 22) *dobar kvantitativni status* jeste status vodnog tela podzemne vode koji je utvrđen posebnim propisom;
- 23) *dobar status površinske vode* jeste status vodnog tela površinske vode ostvaren kada je njegov ekološki status i njegov hemijski status barem "dobar" u skladu sa posebnim propisom;
- 24) *dobar status podzemne vode* jeste status vodnog tela podzemne vode ostvaren kada je njegov kvantitativni i hemijski status barem "dobar", u skladu sa posebnim propisom;
- 25) *dobar hemijski status površinske vode* jeste hemijski status koji mora biti u skladu sa propisanim ciljevima životne sredine za površinske vode, odnosno hemijski status vodnog tela površinske vode takav da koncentracija zagađujućih supstanci ne prekoračuje standarde kvaliteta životne sredine, u skladu sa posebnim propisom;
- 26) *dobar hemijski status podzemne vode* jeste hemijski status vodnog tela podzemne vode koji ispunjava sve propisane uslove;
- 27) *ekološki status* obuhvata kvalitet strukture i funkcionisanja akvatičnog ekosistema pridruženog površinskim vodama, klasifikovan u skladu sa posebnim propisom;
- 28) *eroziono područje* jeste područje na kome, usled dejstva vode, nastaju pojave spiranja, jaružanja, brazdanja, podrivanja i kliženja, zemljište koje može postati podložno ovim uticajima zbog promena načina korišćenja (seča šuma, degradacija livada, izgradnja objekata na nestabilnim padinama i drugo), kao i zemljište rudničkih i industrijskih jalovišta;
- 29) *zagađivanje* jeste direktno ili indirektno unošenje, kao rezultat ljudske aktivnosti, supstanci ili toplote u vazduh, vodu ili zemlju, a koje može biti štetno po ljudsko zdravlje ili kvalitet akvatičnih ekosistema ili suvozemnih ekosistema direktno zavisnih od akvatičnih ekosistema (priobalni ekosistemi), koje prouzrokuje štetu na materijalnim dobrima ili umanjuje ili ometa običajna i druga legitimna korišćenja životne sredine;
- 30) *zagađujuća supstanca* jeste svaka supstanca koja uzrokuje zagađivanje, a čija se lista utvrđuje posebnim propisom;
- 31) *značajno izmenjeno vodno telo* jeste telo površinske vode koje je, kao rezultat fizičkih izmena usled ljudske aktivnosti, bitno izmenjeno po svojim karakteristikama i razvrstano u skladu sa posebnim propisom;
- 32) *izvorište* jeste prostor (izvor, deo reke ili jezera, akumulacija ili njen deo i akvifer ili njegov deo) na kome se zahvata voda za razne korisnike;
- 33) *inundaciono područje* jeste pojas zemljišta između korita za malu vodu i granične (poplavne) linije korita za stogodišnju veliku vodu na području na kojem nisu izgrađeni objekti za zaštitu od štetnog dejstva voda (neuređeno inundaciono područje), odnosno prostor između korita za malu vodu i branjene nožice objekta izgrađenog za zaštitu od poplava (uređeno inundaciono područje);
- 34) *javna kanalizacija* jeste skup tehničko-sanitarnih objekata i mera, kojima se obezbeđuje neprekidno i sistematsko sakupljanje, odvođenje, prečišćavanje i ispuštanje otpadnih i atmosferskih voda naselja i privrede u odgovarajuće prijemnike-recipiente;
- 35) *javni vodovod* jeste skup povezanih objekata koji su u funkciji zahvatanja vode iz uređenog i zaštićenog izvorišta, prečišćavanja, skladištenja i transporta vode za piće distributivnom vodovodnom mrežom do vodomera korisnika, koji korisnicima isporučuje više od 10 m³/dan vode za piće ili vodom za piće snabdeva više od 50 stanovnika;
- 35a) *javno vodosnabdevanje* jeste snabdevanje vodom za piće iz javnog vodovoda;
- 36) *jezero* jeste telo stajaće površinske vode;
- 37) *kvantitativni status* obuhvata nivo do koga je vodno telo podzemne vode ugroženo direktnim ili indirektnim zahvatanjima;
- 38) *kopnene vode* jesu sve stajaće ili tekuće vode na površini zemlje i sve podzemne vode;
- 39) *korito za veliku vodu* jeste korito i prostor koji plavi velika voda povratnog perioda jednom u 100 godina;
- 40) *korito za malu vodu* (u daljem tekstu: korito) jeste udubljenje kroz koje teku male i srednje vode vodotoka, odnosno udubljenje koje je stalno pokriveno vodama prirodnih jezera i drugih površinskih voda;
- 40a) *ledene poplave* su poplave od spoljnih voda usled nastanka ledenih barijera u rečnom koritu;
- 40b) *magistralni cevovod* je vodni objekat, sa opremom, za transport vode u sistemu vodosnabdevanja od vodozahvata do rezervoara ili mreže;
- 40v) *matriks* jeste poseban deo akvatične životne sredine i to: voda, sediment i biota;

- 41) *minimalni održivi protok* jeste protok koji se nizvodno od vodozahvata mora obezbediti u vodotoku za opstanak i razvoj nizvodnih biocenoza i zadovoljavanje potreba nizvodnih korisnika;
- 41a) *mulj* jesu obrađeni ili neobrađeni ostaci koji nastaju u procesu prečišćavanja komunalnih otpadnih voda;
- 42) *obala* jeste pojas zemljišta (širine do 10 m), koji se nalazi neposredno uz korito vodotoka, jezera, akumulacija i drugih površinskih voda;
- 43) *površinske vode* jesu tekuće i stajaće vode na površini zemlje, izuzev podzemnih voda;
- 44) *podzemne vode* jesu sve vode koje su ispod površine zemlje u zoni zasićenja i u dodiru sa površinom zemlje ili potpovršinskim slojem;
- 44a) *poplava* jeste privremena pokrivenost vodom zemljišta koje obično nije pokriveno vodom;
- 45) *poplave spoljnim vodama* su poplave nastale izlivanjem voda iz korita vodotoka;
- 46) *poplave unutrašnjim vodama* su poplave od suvišnih atmosferskih i podzemnih voda;
- 47) *poplavno područje* jeste područje koje voda povremeno plavi, usled izlivanja vodotoka ili suvišnih unutrašnjih voda;
- 48) *prioritetne supstance* jesu supstance izdvojene između onih koje predstavljaju značajan rizik za akvatičnu životnu sredinu ili za druge preko nje, čija se lista utvrđuje posebnim propisom. Ove supstance obuhvataju i "prioritetne hazardne supstance", koje su identifikovane kao izabrane prioritetne supstance i koje uzrokuju povećan rizik za zdravlje ljudi ili životnu sredinu, a lista i mere koje se moraju primeniti u vezi sa njima utvrđuje se posebnim propisom;
- 49) *raspoloživi resurs podzemne vode* jeste srednje višegodišnje ukupno prihranjivanje vodnog tela podzemne vode, umanjeno za srednji višegodišnji protok potreban za ostvarivanje ciljeva ekološkog kvaliteta za pridružene površinske vode, radi izbegavanja bilo kog značajnog pogoršanja ekološkog statusa takvih voda i radi izbegavanja bilo koje značajne štete na odgovarajućim suvozemnim ekosistemima;
- 50) *reka* jeste telo kopnene vode koje najvećim delom teče po površini zemlje, ali može teći podzemno na jednom delu svog toka;
- 51) *resurs podzemnih voda* jeste jedan ili više akvifera međusobno povezanih u jedinstvenu hidrogeološku i hidrodinamičku celinu;
- 52) *recipijentom* (prijemnikom) se smatraju prirodni i veštački vodotoci, jezera, akumulacije i zemljište, u koje se ispuštaju otpadne i atmosferske vode i vode iz kanalske mreže za odvodnjavanje;
- 53) *rečni nanosi* jesu trajni ili privremeni nanosi reka i bujica (pesak, šljunak i slično), koji se nalaze na vodnom zemljištu;
- 54) *rečni sliv* jeste prostor sa koga se sav površinski oticaj sliva mrežom vodotoka, a moguće i jezerom, sa pripadajućim podzemnim vodama prema ušću, estuaru ili delti reke u more;
- 55) *podsliv* jeste prostor sa koga se sav površinski oticaj sliva mrežom vodotoka, a moguće i jezerom, sa pripadajućim podzemnim vodama prema vodotoku u koji se uliva;
- 55a) *seoski vodovod* jeste javni vodovod koji vodom za piće snabdeva seosko naselje, a sastoji se najmanje od uređenog i zaštićenog izvorišta i distributivne vodovodne mreže;
- 56) *stajaće vode* jesu prirodna jezera, ribnjaci, bare, močvare i drugi "sakupljači" voda, koji imaju stalan ili povremen dotok ili oticanje tekućih ili podzemnih voda;
- 56a) *standard kvaliteta životne sredine* jeste koncentracija pojedinačne zagađujuće supstance ili grupe zagađujućih supstanci u vodi, sedimentu ili bioti, koja ne može da bude prekoračena u cilju zaštite ljudskog zdravlja i životne sredine;
- 57) *status površinske vode* jeste opšti izraz o statusu vodnog tela površinske vode, a određuje ga lošiji od njegovog ekološkog statusa i njegovog hemijskog statusa;
- 58) *status podzemne vode* jeste opšti izraz o statusu vodnog tela podzemne vode, a određuje ga lošiji od njegovog kvantitativnog statusa i njegovog hemijskog statusa;
- 59) *tekuće vode* jesu prirodni vodotoci sa stalnim ili povremenim tokom, kao i veštački vodotoci;
- 60) *hazardne supstance* jesu supstance ili grupe supstanci koje su toksične, postojane i podložne bioakumuliranju i druge supstance ili grupe supstanci koje daju povod za odgovarajući nivo zabrinutosti, čija se lista utvrđuje posebnim propisom;
- 60a) *hidromelioracioni sistem* čine vodotoci i vodni objekti kojima se reguliše vodni režim u cilju zaštite od štetnog dejstva unutrašnjih voda (odvodnjavanje) ili navodnjavanje zemljišta, i može biti za odvodnjavanje, navodnjavanje i dvonamenski;
- 61) *ciljevi životne sredine* obuhvataju sprečavanje pogoršanja, zaštitu i unapređivanje svih vodnih tela površinskih voda i zaštitu, unapređenje i obnavljanje svih tela podzemnih voda, a radi ostvarivanja dobrog statusa površinskih i podzemnih voda i zaštićenih oblasti;
- 62) 1 ES (jedan ekvivalentni stanovnik) je organsko biorazgradivo opterećenje koje ima petodnevnu biohemijsku potrošnju kiseonika od 60 g kiseonika na dan.

II VODNO DOBRO

Pojam vodnog dobra

Član 4

Vodno dobro, u smislu ovog zakona, jesu vode i vodno zemljište.

Vodno dobro se koristi na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Javno vodno dobro

Član 5

Vode su prirodno bogatstvo i u svojini su Republike Srbije.

Vode i vodno zemljište u javnoj svojini su javno vodno dobro.

Javno vodno dobro je neotuđivo.

Javno vodno dobro se koristi na način kojim se ne utiče štetno na vode i priobalni ekosistem i ne ograničavaju prava drugih.

Na javnom vodnom dobru može se, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom i posebnim zakonom, steći pravo korišćenja, a na vodnom zemljištu u javnoj svojini i pravo zakupa.

Podela voda

Član 6

Površinske vode na teritoriji Republike Srbije, prema značaju koji imaju za upravljanje vodama, dele se na vode I reda i vode II reda na osnovu utvrđenih kriterijuma, i to: položaja vodotoka u odnosu na državnu granicu, veličine i karakteristike sliva, režima i karakteristika vodotoka sa aspekta korišćenja voda, zaštite voda i zaštite od štetnog dejstva voda.

Vlada utvrđuje popis voda I reda.

Međudržavne vode obavezno se svrstavaju u vode I reda.

Sve površinske vode koje nisu utvrđene kao vode I reda smatraju se vodama II reda.

Vodna tela

Član 7

Radi očuvanja ili dostizanja dobrog ekološkog, hemijskog i kvantitativnog statusa voda ili njihovog dobrog ekološkog potencijala, utvrđuju se vodna tela površinskih voda, uključujući veštačka vodna tela, značajno izmenjena vodna tela, kao i vodna tela podzemnih voda.

Vodna tela površinskih voda razvrstavaju se u tipove, na osnovu obaveznih (nadmorska visina, geografska širina i dužina, geologija, veličina sliva) i izbornih (udaljenost od izvora, morfološki parametri, oblik doline i drugo) parametara.

Za tipove vodnih tela iz stava 2. ovog člana određuju se referentni uslovi s obzirom na biološke elemente kvaliteta vode.

Ministar nadležan za poslove vodoprivrede (u daljem tekstu: ministar) utvrđuje vodna tela površinskih i podzemnih voda iz stava 1. ovog člana.

Ministar bliže propisuje referentne uslove iz stava 3. ovog člana.

Vodno zemljište

Član 8

Vodno zemljište, u smislu ovog zakona, jeste zemljište na kome stalno ili povremeno ima vode, zbog čega se formiraju posebni hidrološki, geomorfološki i biološki odnosi koji se odražavaju na akvatični i priobalni ekosistem.

Vodno zemljište tekuće vode, u smislu ovog zakona, jeste korito za veliku vodu i priobalno zemljište.

Vodno zemljište stajaće vode, u smislu ovog zakona, jeste korito i pojas zemljišta uz korito stajaće vode, do najvišeg zabeleženog vodostaja.

Vodno zemljište obuhvata i napušteno korito i peščani i šljunčani sprud koji voda povremeno plavi i zemljište koje voda plavi usled radova u prostoru (pregrađivanja tekućih voda, eksploatacije mineralnih sirovina i slično).

Priobalno zemljište

Član 9

Priobalno zemljište, u smislu ovog zakona, jeste pojas zemljišta neposredno uz korito za veliku vodu vodotoka koji služi održavanju zaštitnih objekata i korita za veliku vodu i obavljanju drugih aktivnosti koje se odnose na upravljanje vodama.

Širina pojasa priobalnog zemljišta iz stava 1. ovog člana je:

- 1) u području nezaštićenom od poplava do 10 m;
- 2) u području zaštićenom od poplava do 50 m (zavisno od veličine vodotoka, odnosno zaštitnog objekta), računajući od nožice nasipa prema branjenom području.

Izuzetno od stava 2. ovog člana Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo), a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine, može da odredi i drukčiju širinu priobalnog zemljišta, ako je to potrebno radi:

- 1) zaštite voda, akvatičnih i priobalnih ekosistema;

- 2) uređenja voda;
- 3) zaštite dobara posebnih vrednosti i kapitalnih objekata;
- 4) obavljanja drugih poslova od opšteg interesa, u skladu sa ovim zakonom.

Upravljanje vodnim zemljištem u javnoj svojini

Član 9a

Pod upravljanjem vodnim zemljištem u javnoj svojini, u smislu ovog zakona, smatra se održavanje vodnog zemljišta potrebnog za redovnu upotrebu vodnih objekata u javnoj svojini, određivanje načina korišćenja vodnog zemljišta i korišćenje vodnog zemljišta.

Vodnim zemljištem upravlja javno vodoprivredno preduzeće osnovano za obavljanje vodne delatnosti na određenoj teritoriji (u daljem tekstu: javno vodoprivredno preduzeće)."

Namena vodnog zemljišta

Član 10

Vodno zemljište je namenjeno za održavanje i unapređenje vodnog režima u skladu sa ovim zakonom i aktima donetim na osnovu ovog zakona, a posebno za:

- 1) izgradnju, rekonstrukciju i sanaciju vodnih objekata;
- 2) održavanje korita vodotoka i vodnih objekata;
- 3) sprovođenje mera koje se odnose na uređenje vodotoka i zaštitu od štetnog dejstva voda, uređenje i korišćenje voda i zaštitu voda.

Osim za namene iz stava 1. ovog člana, vodno zemljište može da se, u skladu sa ovim zakonom i aktima donetim na osnovu ovog zakona, koristi i za:

- 1) izgradnju i održavanje linijskih infrastrukturnih objekata;
- 2) izgradnju i održavanje objekata namenjenih odbrani države;
- 3) izgradnju i održavanje brodogradilišta, kao i luka, pristaništa, plovnog puta i drugih objekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje plovidba;
- 4) izgradnju i održavanje objekata za korišćenje prirodnih kupališta i za sprovođenje zaštitnih mera na prirodnim kupalištima;
- 5) izgradnju i održavanje objekata za proizvodnju električne energije korišćenjem vodnih snaga;
- 6) obavljanje privredne delatnosti, i to:

(1) formiranje privremenih deponija šljunka, peska i drugog materijala,
(2) izgradnju objekata za koje se izdaje privremena građevinska dozvola u smislu zakona kojim se uređuje izgradnja objekata,
(3) postavljanje manjih montažnih objekata privremenog karaktera za obavljanje delatnosti za koje se ne izdaje građevinska dozvola u smislu zakona kojim se uređuje izgradnja objekata;

- 7) postavljanje privezišta za čamce, kao i plutaćujeg objekta u smislu zakona kojim se uređuju plovidba i luke;
- 8) sport, rekreaciju i turizam;
- 9) obavljanje poljoprivredne delatnosti;
- 10) vršenje eksploatacije mineralnih sirovina u skladu sa ovim i posebnim zakonom.

Ako je za obavljanje privredne delatnosti iz stava 2. tačka 6) podtačka (1) ovog člana, neophodno pristajanje brodova uz obalu, na formiranje privremenih deponija šljunka, peska i drugog materijala primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju plovidba i luke.

Davanje u zakup vodnog zemljišta u javnoj svojini

Član 10a

Vodno zemljište u javnoj svojini može se dati u zakup pravnim licima, preduzetnicima i fizičkim licima za namene utvrđene članom 10. ovog zakona, u skladu sa ovim zakonom i aktima donetim na osnovu ovog zakona.

Rešenje o davanju u zakup i ugovor o zakupu vodnog zemljišta u javnoj svojini donosi, odnosno zaključuje javno vodoprivredno preduzeće.

Izuzetno od stava 2. ovog člana rešenje o davanju u zakup i ugovor o zakupu vodnog zemljišta u javnoj svojini na teritoriji grada Beograda za postavljanje plutajućih objekata donosi, odnosno zaključuje nadležni organ grada Beograda.

Protiv rešenja iz st. 2. i 3. ovog člana o davanju u zakup vodnog zemljišta može se izjaviti žalba ministarstvu, nadležnom organu autonomne pokrajine za zakup na teritoriji autonomne pokrajine, odnosno nadležnom organu grada Beograda za zakup na teritoriji grada Beograda za postavljanje plutajućih objekata, u roku od 15 dana od dana obaveštavanja stranke o rešenju.

Član 10b

Vodno zemljište u javnoj svojini može se dati u zakup u postupku javnog nadmetanja ili prikupljanja pismenih ponuda putem javnog oglašavanja.

Vodno zemljište u javnoj svojini ne može se davati u podzakup.

Ugovor zaključen protivno odredbama ovog člana ništav je.

Član 10v

Davanje u zakup vodnog zemljišta u javnoj svojini bliže se uređuje aktom Vlade.

Početna visina zakupnine po kojoj se vodno zemljište u javnoj svojini može dati u zakup ne može biti ispod tržišne visine zakupnine na području na kojem se to zemljište nalazi.

Početnu visinu zakupnine iz stava 2. ovog člana utvrđuje Vlada.

Državnim organima, odnosno ustanovama, javnim agencijama i drugim organizacijama čiji je osnivač Republika Srbija, odnosno autonomna pokrajina, kao i javnim preduzećima ili drugim privrednim društvima čiji je osnivač, odnosno većinski vlasnik Republika Srbija, odnosno autonomna pokrajina, vodno zemljište se daje u zakup bez naknade.

Odredbe ovog zakona o davanju vodnog zemljišta u zakup ne isključuju davanje vodnog zemljišta na korišćenje po posebnim propisima o javno-privatnom partnerstvu i koncesijama.

Prihodi od davanja u zakup vodnog zemljišta (osim za postavljanje plutajućih objekata) i prihodi od davanja u zakup vodnog zemljišta za postavljanje plutajućih objekata ostvareni na teritoriji Republike Srbije prihod su javnog vodoprivrednog preduzeća osnovanog za obavljanje vodne delatnosti na određenoj teritoriji koje upravlja vodnim zemljištem u javnoj svojini.

Prihodi od davanja u zakup vodnog zemljišta (osim za postavljanje plutajućih objekata) i prihodi od davanja u zakup vodnog zemljišta za postavljanje plutajućih objekata ostvareni na teritoriji autonomne pokrajine prihod su javnog vodoprivrednog preduzeća osnovanog za obavljanje vodne delatnosti na određenoj teritoriji koje upravlja vodnim zemljištem u javnoj svojini.

Izuzetno od stava 6. ovog člana, prihodi od davanja u zakup vodnog zemljišta za postavljanje plutajućih objekata ostvareni na teritoriji grada Beograda prihod su budžeta grada Beograda.

Član 10g

Rok na koji se vodno zemljište daje u zakup ne može biti duži od 15 godina, izuzev za izgradnju objekata u kom slučaju rok ne može biti duži od 50 godina.

Po prestanku važnosti ugovora o zakupu iz stava 1. ovog člana zakupac je dužan da ukloni objekat sa vodnog zemljišta o svom trošku, u roku od tri meseca.

Član 10d

U slučaju da više lica podnese prijavu, odnosno ponudu za isto vodno zemljište prioritet kod davanja u zakup (pravo prečeg zakupa) tog vodnog zemljišta u javnoj svojini ima pravno lice i preduzetnik koji na tom vodnom zemljištu obavlja privrednu delatnost, ukoliko prihvati najvišu ponuđenu visinu zakupnine.

Pravno lice i preduzetnik dostavljaju javnom vodoprivrednom preduzeću dokaz da na vodnom zemljištu obavljaju privrednu delatnost.

Ustanovljavanje prava stvarne službenosti na vodnom zemljištu i vodnom objektu u javnoj svojini

Član 10đ

Na vodnom zemljištu i vodnom objektu u javnoj svojini može se ustanoviti pravo stvarne službenosti za izgradnju linijskih infrastrukturnih objekata, postavljanje cevovoda, podzemnih i nadzemnih vodova, optičkih kablova i drugih instalacija, kolektora, vodozahvata/pregrade u koritu vodotoka, kao i pravo službenosti prolaza.

Ugovor kojim se ustanovljava pravo stvarne službenosti na vodnom zemljištu i vodnom objektu u javnoj svojini zaključuje javno vodoprivredno preduzeće.

Ako se na vodnom zemljištu i vodnom objektu ustanovljava pravo stvarne službenosti na zahtev državnih organa, odnosno ustanova, javnih agencija i drugih organizacija čiji je osnivač Republika Srbija, odnosno autonomna pokrajina ili na zahtev javnih preduzeća, odnosno privrednih društava čiji je osnivač, odnosno većinski vlasnik Republika Srbija, odnosno autonomna pokrajina, pravo stvarne službenosti se ustanovljava bez naknade.

Prihodi ostvareni od ustanovljavanja prava stvarne službenosti na vodnom zemljištu i vodnom objektu u javnoj svojini prihod su javnog vodoprivrednog preduzeća osnovanog za obavljanje vodne delatnosti na određenoj teritoriji koje zaključuje ugovor kojim se ustanovljava pravo stvarne službenosti na vodnom zemljištu i vodnom objektu u javnoj svojini.

Određivanje granica vodnog zemljišta

Član 11

Ministarstvo, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine, određuje granice vodnog zemljišta.

Vodno zemljište iz stava 1. ovog člana upisuje se u javne knjige o evidenciji nepokretnosti i pravima na njima.

Granice vodnog zemljišta unose se i u prostorne (prostorni plan jedinice lokalne samouprave, prostorni plan područja posebne namene i regionalni prostorni plan) i urbanističke planove (plan generalne regulacije, generalni urbanistički plan i plan detaljne regulacije).

Ministar bliže propisuje način određivanja granica vodnog zemljišta.

Pravo preče kupovine vodnog zemljišta

Član 12

Republika Srbija ima pravo preče kupovine vodnog zemljišta.

Autonomna pokrajina ima pravo preče kupovine vodnog zemljišta na veštačkim vodotocima (kanalima) na kojima ima pravo javne svojine.

Vlasnik koji namerava da proda vodno zemljište dužan je da to zemljište prvo ponudi nadležnom organu Republike Srbije, odnosno autonomne pokrajine.

Ponuda iz stava 3. ovog člana mora da sadrži podatke o vodnom zemljištu (broj katastarske parcele, površinu, kulturu i drugo), cenu i ostale uslove prodaje.

Ako organ iz stava 3. ovog člana ne prihvati ponudu, vlasnik može vodno zemljište prodati drugome, ali ne pod povoljnijim uslovima za kupca.

Ako se organ iz stava 3. ovog člana ne izjasni o ponudi u roku od 30 dana, smatraće se da je odbio ponudu.

III VODNI OBJEKTI

Pojam

Član 13

Vodni objekti, u smislu ovog zakona, jesu građevinski i drugi objekti, koji zajedno sa uređajima koji im pripadaju čine tehničku, odnosno tehnološku celinu, a služe za obavljanje vodne delatnosti (u daljem tekstu: vodni objekti).

Vodni objekti su dobra od opšteg interesa, osim objekata koje su pravna i fizička lica izgradila za svoje potrebe.

Podela

Član 14

Prema nameni vodni objekti se dele na vodne objekte za:

- 1) uređenje vodotoka;
- 2) zaštitu od poplava, erozije i bujica;
- 3) zaštitu od štetnog dejstva unutrašnjih voda - odvodnjavanje;
- 4) korišćenje voda;
- 5) sakupljanje, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda i zaštitu voda;
- 6) monitoring voda.

Vodni objekti za uređenje vodotoka

Član 15

Vodni objekti za uređenje vodotoka su: obaloutvrde, pregrade, pragovi, naperi i drugi objekti u rečnom koritu, namenjeni njegovoj stabilizaciji i poboljšanju režima tečenja (u daljem tekstu: regulacioni objekti), kao i veštačka rečna korita (kanali, proseci, izmeštena rečna korita).

Vodni objekti za zaštitu od poplava, erozije i bujica

Član 16

Vodni objekti za zaštitu od poplava (u daljem tekstu: zaštitni vodni objekti) su: glavni, sekundarni i letnji nasipi sa pripadajućim objektima (ustave, crpne stanice), kejski i odbrambeni zidovi, rasteretni i lateralni kanali, kao i brane sa akumulacijama i retenzijama sa pripadajućim objektima za odbranu od poplava i drugi objekti za zaštitu od poplava.

Sastavnim delom nasipa za odbranu od poplava iz stava 1. ovog člana smatra se i zaštitni pojas sa šumom i zaštitnim zelenilom (zaštitne šume) u inundacionom području, u širini 50 m pored nasipa, odvodni kanali paralelni nasipu u branjenom području, na udaljenosti od 10 m do 50 m od nožice nasipa (zavisno od karakteristika vodotoka i objekta), kao i servisni putevi u branjenom području za sprovođenje odbrane od poplava.

Vodni objekti za zaštitu od erozije i bujica su: pregrade, ustave, regulacija donjih tokova bujica, obaloutvrde, biotehnički objekti i drugi objekti za zaštitu od erozije i bujica.

Vodni objekti za zaštitu od štetnog dejstva unutrašnjih voda - odvodnjavanje

Član 17

Vodni objekti za zaštitu od štetnog dejstva unutrašnjih voda - odvodnjavanje su objekti:

- 1) osnovne kanalske mreže za odvodnjavanje: glavni i sabirni odvodni kanali u koje se slivaju vode iz hidromelioracionog sistema ili njegovog dela, sa objektima i uređajima na njima u funkciji odvodnjavanja ili održavanja (propusti na kanalima, sifoni, stepenice, brzotoci, ustave, crpne stanice i slično) i glavne crpne stanice i ustave za odvođenje voda iz sistema u recipijent (prirodni, odnosno veštački vodotok);
- 2) detaljne kanalske mreže za odvodnjavanje: detaljni kanali za neposredno prikupljanje vode sa poljoprivrednih i drugih površina i njihovo odvođenje u osnovnu kanalsku mrežu, kao i objekti na detaljnim odvodnim kanalima (propusti, sifoni, stepenice, brzotoci, ustave, crpne stanice i slično).

Vodni objekti za korišćenje voda

Član 18

Vodni objekti za korišćenje voda su objekti:

- 1) za snabdevanje vodom za piće i sanitarno-higijenske potrebe - vodozahvati (bunari, kaptaže, zahvati iz vodotoka, kanala, jezera i brane sa akumulacijama), postrojenja za pripremu vode za piće, magistralni cevovodi i rezervoari sa uređajima koji im pripadaju;
- 2) za navodnjavanje: zahvati iz vodotoka, kanala, jezera, podzemnih voda i brane sa akumulacijama, glavni kanali i sekundarna mreža i objekti i uređaji koji im pripadaju;
- 3) za proizvodnju hidroelektrične energije i druge namene - brane sa akumulacijama, dovodni i odvodni kanali i uređaji koji im pripadaju;
- 4) za uzgoj riba - ribnjaci;
- 5) za plovidbu - objekti kojima se obezbeđuje sigurnost plovidbe u plovnom putu na kanalima za navodnjavanje i odvodnjavanje i brodske prevodnice na njima.

Vodni objekti za sakupljanje, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda i zaštitu voda

Član 19

Vodni objekti za sakupljanje, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda i zaštitu voda su: glavni kolektori, postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, postrojenja za preradu otpadnih muljeva, postrojenja za preradu procednih voda sanitarnih deponija čvrstog otpada, ispusti iz postrojenja u prijemnik (recipijent) i drugi pripadajući uređaji, kao i brane sa akumulacijama za poboljšanje kvaliteta voda.

Vodni objekti za monitoring

Član 20

Vodni objekti za monitoring voda su: limnigrafi, vodomerne letve, vodomeri, specijalni preliv, pijezometarske bušotine, nivomeri i drugi uređaji kojima se prikupljaju podaci o stanju nivoa, količini i kvalitetu površinskih i podzemnih voda.

Čl. 21 i 22

(Brisano)

Upravljanje vodnim objektima

Član 23

Pod upravljanjem vodnim objektima u javnoj svojini, u smislu ovog zakona, smatra se izgradnja, rekonstrukcija, sanacija i održavanje (redovno i investiciono) vodnih objekata na vodnom zemljištu, vršenje prava investitora u ime Republike Srbije, odnosno autonomne pokrajine, unapređivanje, čuvanje i staranje o njihovom namenskom korišćenju.

Javno vodoprivredno preduzeće upravlja vodnim objektima za uređenje vodotoka i za zaštitu od poplava na vodama I reda i vodnim objektima za odvodnjavanje, koji su u javnoj svojini.

Pored objekata iz stava 2. ovog člana, javno vodoprivredno preduzeće upravlja i branama sa akumulacijama vodnim objektima za zaštitu od erozija i bujica na slivovima akumulacija, prevodnicama na kanalima i sistemima za navodnjavanje koji su u javnoj svojini, osim objekata koja su pravna lica izgradila za svoje potrebe.

Javno vodoprivredno preduzeće odgovara za upravljanje vodnim objektima iz st. 2. i 3. ovog člana do visine sredstava predviđenih godišnjim programom upravljanja iz člana 42. stav 1. ovog zakona.

Vodnim objektima za uređenje vodotoka i zaštitu od poplava na vodama II reda i vodnim objektima za zaštitu od erozije i bujica, osim vodnih objekata za zaštitu od erozije i bujica iz stava 3. ovog člana, koji su u javnoj svojini, upravlja jedinica lokalne samouprave na čijoj se teritoriji objekti nalaze.

Pravno lice, preduzetnik i fizičko lice koje je za svoje potrebe izgradilo vodne objekte dužno je da njima upravlja i da ih održava u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonima.

Ministar propisuje način održavanja vodnih objekata iz st. 2, 3. i 5. ovog člana.

IV INTEGRALNO UPRAVLJANJE VODAMA

1. Pojam, nadležnost i načela

Pojam i nadležnost

Član 24

Integralno upravljanje vodama (u daljem tekstu: upravljanje vodama), u smislu ovog zakona, čini skup mera i aktivnosti usmerenih na održavanje i unapređenje vodnog režima, obezbeđivanje potrebnih količina voda zahtevanog kvaliteta za različite namene, zaštitu voda od zagađivanja i zaštitu od štetnog dejstva voda.

Upravljanje vodama je u nadležnosti Republike Srbije.

Upravljanje vodama Republika Srbija ostvaruje preko Ministarstva i drugih nadležnih ministarstava, organa autonomne pokrajine, organa jedinice lokalne samouprave i javnog vodoprivrednog preduzeća.

Načela

Član 25

Upravljanje vodama zasniva se na:

- 1) načelu održivog razvoja - upravljanje vodama mora se odvijati tako da se potrebe sadašnjih generacija zadovoljavaju na način kojim se ne ugrožava mogućnost budućih generacija da zadovolje svoje potrebe, odnosno mora se obezbediti korišćenje voda zasnovano na dugoročnoj zaštiti raspoloživih vodnih resursa, po količini i kvalitetu;
- 2) načelu celovitosti - procesi u prirodi, čija je značajna komponenta voda, kao i povezanost i međuzavisnost akvatičnih i priobalnih ekosistema, moraju se poštovati;
- 3) načelu jedinstva vodnog sistema - upravljanje vodama u okviru jedinstvenog vodnog prostora mora se odvijati u skladu sa razvojem Republike Srbije, u cilju postizanja maksimalnih ekonomskih i socijalnih efekata na pravičan način i uz uvažavanje međunarodnih sporazuma;
- 4) načelu obezbeđivanja zaštite od štetnog dejstva voda - stanovništvo i njegova imovina moraju se štititi od voda, uz uvažavanje zakonitosti prirodnih procesa i zaštite prirodnih vrednosti, kao i ekonomske opravdanosti ove zaštite;
- 5) načelu "korisnik plaća" - svako ko koristi vodno dobro i vodni objekat, odnosno vodni sistem, kao dobro od opšteg interesa, dužan je da za njegovo korišćenje plati realnu cenu;
- 6) načelu "zagađivač plaća" - svako ko svojim aktivnostima prouzrokuje zagađenje vode dužan je da snosi troškove mera za otklanjanje zagađenja;
- 7) načelu učešća javnosti - javnost ima pravo na informacije o stanju voda i radu nadležnih organa u oblasti voda, kao i na uključenje u procese pripreme i donošenja planova upravljanja vodama i kontrole njihovog izvršenja;
- 8) načelu uvažavanja najboljih dostupnih tehnika - pri upravljanju vodama moraju se primenjivati najbolje poznate i dostupne tehnike, koje predstavljaju najnaprednija dostignuća u određenim oblastima.

2. Teritorijalne osnove za upravljanje vodama

Jedinstven vodni prostor

Član 26

Teritorija Republike Srbije predstavlja jedinstven vodni prostor za upravljanje vodama i obuhvata:

- 1) deo sliva Crnog mora - sliv reke Dunav;
- 2) deo sliva Egejskog mora - podslivovi Pčinje, Lepenca i Dragovištice;
- 3) deo sliva Jadranskog mora - sliv Belog Drima i podsliv Plavske reke.

Sliv reke Dunav obuhvata podsliv Save, sa Drinom i Kolubarom, podsliv Tise, podsliv Velike, Južne i Zapadne Morave sa Ibrom, podsliv Tamiša i drugih banatskih vodotoka, deo neposrednog sliva reke Dunav, s Mlavom, Pekom, Porečkom rekom i Timokom na teritoriji Republike Srbije.

Ministarstvo, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine određuje granice podslivova iz st. 1. i 2. ovog člana.

Vodna područja

Član 27

Vodna područja na teritoriji Republike Srbije su:

- 1) vodno područje Sava;
- 2) vodno područje Dunav;
- 3) vodno područje Morava;
- 4) vodno područje Ibar i Lepenac;
- 5) vodno područje Beli Drim.

Vodno područje Sava obuhvata deo podsliva Bosut, fruškogorskih vodotoka, deo podsliva Save, podsliv Kolubare i podsliv Drine.

Vodno područje Dunav obuhvata deo rečnog sliva reke Dunav, delove podslivova Tise, Tamiša i drugih banatskih vodotoka, podslivove Mlave, Peka i Porečke reke i deo podsliva reke Timok.

Vodno područje Morava obuhvata podsliv reke Velike Morave i delove podslivova Zapadne Morave i Južne Morave.

Vodnom području Morava priključuju se i podslivovi Pčinje i Dragovištice.

Vodno područje Ibar i Lepenac obuhvata podslivove Ibra i Lepenca.

Vodnom području Ibar i Lepenac priključuje se reka Lepenac (deo međunarodnog vodnog područja reke Vardar).

Vodno područje Beli Drim obuhvata podsliv Belog Drima.

Vodnom području Beli Drim se priključuje i podsliv Plavske reke.

Vodna područja iz stava 1. tač. 1) do 4) ovog člana deo su međunarodnog vodnog područja Dunav, izuzev Pčinje i Lepenca, koji su deo međunarodnog vodnog područja reke Vardar i Dragovištica, koja je deo međunarodnog vodnog područja reke Strume.

Vlada, na predlog Ministarstva, određuje granice vodnih područja iz stava 1. ovog člana.

Vodne jedinice

Član 27a

Vodna područja dele se na vodne jedinice, kao osnovne teritorijalne jedinice za obavljanje operativnih poslova u upravljanju vodama, na osnovu utvrđenih kriterijuma, i to: karakteristika vodnog područja sa aspekta korišćenja voda, zaštite voda i zaštite od štetnog dejstva voda, izgrađenosti vodnih objekata za zaštitu od poplava i hidromelioracionih sistema i granica jedinica lokalne samouprave.

Operativni poslovi iz stava 1. ovog člana naročito obuhvataju održavanje vodnih objekata i sprovođenje odbrane od poplava.

Predlog vodnih jedinica, uključujući i njihove granice, priprema javno vodoprivredno preduzeće.

Ministar određuje vodne jedinice i njihove granice.

Melioraciono područje

Član 28

Melioraciono područje je deo vodnog područja na kome se hidromelioracionim sistemima za odvodnjavanje i navodnjavanje uređuje vodni režim zemljišta i poboljšavaju uslovi za njegovo korišćenje.

Melioraciono područje obuhvata:

- 1) poljoprivredno, šumsko i građevinsko zemljište, zemljište pod putevima i drugo zemljište sa kojeg se, sistemima za odvodnjavanje, omogućava brže i pogodnije oticanje suvišne vode;
- 2) poljoprivredno, šumsko i građevinsko zemljište, zemljište pod putevima i drugo zemljište sa kojeg dotiče voda na zemljište koje se, sistemima za odvodnjavanje, štiti od suvišne vode;
- 3) poljoprivredno, šumsko i drugo zemljište za koje se, sistemima za navodnjavanje, dovodi voda za navodnjavanje.

Ministarstvo određuje melioraciono područje i njegove granice.

3. Planska dokumenta za upravljanje vodama

Vrste

Član 29

Planska dokumenta za upravljanje vodama su:

- 1) Strategija upravljanja vodama na teritoriji Republike Srbije;
- 2) plan upravljanja vodama;
- 3) godišnji program upravljanja vodama;
- 4) planovi kojima se uređuje zaštita od štetnog dejstva voda, i to: plan upravljanja rizicima od poplava, opšti i operativni plan za odbranu od poplava, kao i planovi kojima se uređuje zaštita voda (plan zaštite voda od zagađivanja i program monitoringa).

3.1. Strategija upravljanja vodama

Sadržina Strategije

Član 30

Strategija upravljanja vodama na teritoriji Republike Srbije (u daljem tekstu: Strategija) je planski dokument kojim se utvrđuju dugoročni pravci upravljanja vodama.

Strategija naročito sadrži:

- 1) ocenu postojećeg stanja upravljanja vodama;
- 2) ciljeve i smernice za upravljanje vodama;
- 3) mere za ostvarivanje utvrđenih ciljeva upravljanja vodama;
- 4) projekciju razvoja upravljanja vodama.

Ocena postojećeg stanja upravljanja vodama obuhvata:

- 1) ocenu stanja vodnih resursa i vodnog režima u Republici Srbiji;
- 2) postojeće stanje vodnih objekata i sistema;
- 3) aktuelna pravna i institucionalna rešenja u oblasti upravljanja vodama.

Ciljevi i smernice za upravljanje vodama određuju:

- 1) ciljeve upravljanja vodama i održivog razvoja;
- 2) smernice za održavanje i unapređenje vodnog režima;
- 3) prioritete za postizanje ciljeva u upravljanju vodama i unapređenju vodnog režima, u skladu sa održivim razvojem;
- 4) smernice za korišćenje voda, zaštitu voda i zaštitu od štetnog dejstva voda, uključujući i slučajeve kada se podsliv nalazi na više vodnih područja;
- 5) smernice za realizaciju međunarodnih sporazuma koji se odnose na upravljanje vodama;
- 6) osnovne odrednice monitoringa i informacionog sistema za ostvarenje upravljanja vodama na teritoriji Republike Srbije.

Mere za ostvarivanje utvrđenih ciljeva upravljanja vodama jesu:

- 1) planiranje i sprovođenje planova;
- 2) način finansiranja;
- 3) priprema investicija i investiranje;
- 4) održavanje;
- 5) nadzor.

Projekcijom razvoja upravljanja vodama u Republici Srbiji utvrđuju se:

- 1) potrebe za vodom i mogućnost da se obezbedi dovoljna količina vode određenog kvaliteta za različite namene;
- 2) okvirni vodni bilans;
- 3) aktivnosti, sredstva i rokovi za dostizanje ciljeva iz stava 2. tačka 2) ovog člana, u korišćenju voda, zaštiti voda i zaštiti od štetnog dejstva voda i prioriteti;
- 4) finansiranje izgradnje i rekonstrukcije vodnih objekata i sistema i drugih poslova od opšteg interesa od značaja za Republiku Srbiju, autonomnu pokrajinu i jedinicu lokalne samouprave;
- 5) mere ekonomske politike, izvori sredstava i dinamika ulaganja za dostizanje utvrđenih ciljeva upravljanja vodama;
- 6) potrebni stručni i drugi kapaciteti za dostizanje utvrđenih ciljeva upravljanja vodama;
- 7) ostale mere za dostizanje utvrđenih ciljeva upravljanja vodama.

Donošenje i noveliranje Strategije

Član 31

Strategiju donosi Vlada, na predlog Ministarstva, za period od najmanje deset godina.

Po isteku šest godina od dana donošenja Strategije, preispituju se rešenja utvrđena Strategijom i po potrebi vrši dopuna podloga, kao i izmena i dopuna rešenja sadržanih u Strategiji.

Ministarstvo prati realizaciju Strategije i ako se u toku sprovođenja Strategije bitno izmene okolnosti, predlaže njeno usklađivanje i pre isteka roka iz stava 2. ovog člana.

Akcioni plan

Član 31a

Strategija se realizuje akcionim planom koji, na predlog Ministarstva, donosi Vlada na period od pet godina.

Akcioni plan iz stava 1. ovog člana sadrži aktivnosti neophodne za realizaciju Strategije, rokove za realizaciju planiranih aktivnosti, kao i organe, organizacije i javna preduzeća nadležna za realizaciju tih aktivnosti.

Međusobna usaglašenost

Član 32

Strategije i programi koji se donose na nivou Republike Srbije u oblasti prostornog razvoja, održivog razvoja, održivog korišćenja prirodnih resursa i dobara, zaštite životne sredine i drugi strateški dokumenti međusobno se usaglašavaju.

3.2. Plan upravljanja vodama

Sadržina plana upravljanja

Član 33

Plan upravljanja vodama na vodnom području donosi se, u skladu sa Strategijom, za sliv reke Dunav, kao i za vodna područja (u daljem tekstu: plan upravljanja vodama). Poseban deo plana upravljanja vodama za vodno područje iz člana 27. stav 1. tačka 3) ovog zakona predstavlja plan upravljanja vodama za deo sliva Egejskog mora iz člana 26. stav 1. tačka 2) ovog zakona koji se odnosi na Pčinju i Dragovišticu.

Plan upravljanja vodama naročito sadrži:

- 1) generalni opis karakteristika prostora iz stava 1. ovog člana za koji se radi plan upravljanja vodama, što uključuje izradu karata sa naznakom položaja i granica vodnih tela površinskih voda, kartiranje ekoregiona i tipova vodnih tela površinskih voda i izradu karata sa naznakom položaja i granica vodnih tela podzemnih voda;
- 2) prikaz značajnih uticaja ljudskih aktivnosti na status površinskih i podzemnih voda, uključujući procenu zagađivanja od koncentrisanih i rasutih zagađivača, kao i pregled korišćenja zemljišta, procenu pritisaka na kvantitativni status vode i njeno zahvatanje;
- 3) karte ugroženih područja;
- 4) kartu osmatračke (monitoring) mreže i kartografski prikaz rezultata osmatranja koji uključuje ekološki i hemijski status površinskih voda i hemijski i kvantitativni status podzemnih voda i zaštićenih oblasti, kao i moguća odstupanja od utvrđenih rokova za realizaciju plana upravljanja vodama;
- 4a) monitoring nanosa;
- 5) listu ciljeva životne sredine u pogledu površinskih i podzemnih voda i zaštićenih oblasti, uključujući i slučajeve u kojima se primenjuje produženje roka za dostizanje ciljeva i manje strogi ciljevi zaštite za određena vodna tela;
- 6) vodni bilans;
- 6a) bilans nanosa;
- 7) listu vodnih tela koja se koriste za snabdevanje vodom za piće, a kod kojih je prosečno zahvatanje vode veće od 10 m³/dan, ili služe za snabdevanje vodom za piće više od 50 stanovnika, odnosno koja se planiraju za takvo korišćenje;
- 8) prikaz aglomeracija većih od 2000 ES;
- 9) rezime registra zaštićenih oblasti, sa kartom na kojoj je označen položaj zaštićenih oblasti i navedenim propisima prema kojima su te oblasti proglašene kao zaštićene;
- 10) prikaz usvojenog programa radova i mera i način na koji će utvrđeni ciljevi biti ostvareni u oblasti zaštite od štetnog dejstva voda, zaštite voda (uključujući i mere za zaustavljanje trendova stalnih i značajnih pogoršanja statusa podzemnih voda i njihov preokret, mere zaštite kojima je cilj primena manjeg stepena prečišćavanja u proizvodnji vode za piće, zabrana unošenja i kontrola emisije zagađenja, zabrana i slučajevi za koje je dozvoljeno direktno ispuštanje zagađenja u podzemne vode, sprečavanje i smanjenje uticaja akcidentnih zagađenja i drugo) i uređenja i korišćenja voda (obezbeđenja vode za piće i druge potrebe, zaštite izvorišta namenjenih za ljudsku potrošnju u budućnosti, kontrole nad zahvatanjem i akumulisanjem vode, uključujući i zabrane korišćenja voda, ekonomske cene korišćene vode i drugo);
- 10a) utvrđene granične vrednosti za podzemne vode u skladu sa propisom kojim se utvrđuju granične vrednosti zagađujućih materija u površinskim i podzemnim vodama i sedimentu i rokovima za njihovo dostizanje;
- 10b) rezime procene hemijskog statusa podzemne vode u skladu sa pravilnikom koji uređuje parametre ekološkog i hemijskog statusa površinskih voda i parametre hemijskog i kvantitativnog statusa podzemnih voda;
- 10v) rezime načina procene trenda na pojedinačnim tačkama monitoringa unutar tela ili grupe tela podzemnih voda, na osnovu koje je utvrđeno da su ta tela podložna značajnom i stalnom uzlaznom trendu koncentracije neke zagađujuće supstance ili preokretu tog trenda u skladu sa tačkom 4) ovog člana i rezime razloga na osnovu kojih su utvrđene početne tačke za preokret trenda;
- 11) dodatne mere za dostizanje utvrđenih ciljeva životne sredine;
- 12) spisak detaljnijih programa i planova upravljanja vodama za pojedine podslivove, problematiku ili tipove voda, uključujući i njihov sadržaj;
- 13) prikaz ekonomske analize korišćenja i zaštite voda i zaštite od voda, sprovedene uz primenu načela "korisnik plaća" i "zagađivač plaća";
- 14) prikaz prioriteta, dinamike i načina obezbeđenja sredstava za realizaciju predviđenih radova i mera, uključujući i mogućnost da se za neke predviđene mere ne obezbeđuju sredstva;
- 15) prikaz preduzetih mera javnog informisanja, njihove rezultate i promene plana koje su iz njih proistekle;
- 16) listu nadležnih institucija u oblasti upravljanja vodama, sa prostorom koji obuhvataju, odgovornošću, statusom;
- 17) postupke za pribavljanje osnovne dokumentacije i informacija, a naročito detalje o usvojenim kontrolnim merama za koncentrisane izvore zagađenja i obezbeđenje da hidromorfološki uslovi vodnih tela budu u skladu sa postizanjem zahtevanog ekološkog statusa ili dobrog ekološkog potencijala kod veštačkih i značajno izmenjenih vodnih tela, kao i detalje o podacima monitoringa;
- 18) pregled obaveza preuzetih međunarodnim sporazumima koji se odnose na upravljanje vodama i način njihovog ostvarivanja, kao i jedinstven plan upravljanja rečnim slivom kada se vodno područje prostire kroz više država;
- 19) principe uspostavljanja vodnog informacionog sistema za obezbeđenje upravljanja vodama na vodnom području, odnosno podslivu.

Donošenje plana upravljanja vodama

Član 34

Plan upravljanja vodama za sliv reke Dunav priprema Ministarstvo.

Plan upravljanja vodama za vodna područja iz člana 27. stav 1. ovog zakona pripremaju javna vodoprivredna preduzeća, svako za teritoriju na kojoj obavlja vodnu delatnost.

Vlada, na predlog Ministarstva, donosi plan upravljanja vodama za sliv reke Dunav i za vodna područja iz člana 27. stav 1. ovog zakona.

Noveliranje plana upravljanja vodama

Član 35

Po isteku perioda od šest godina od dana donošenja plana upravljanja, vrši se njegovo noveliranje.

Novelirani plan iz stava 1. ovog člana, pored elemenata koje sadrži plan upravljanja vodama, sadrži i:

- 1) rezime promena od dana donošenja plana upravljanja vodama koji se novelira, kao i produžavanja rokova za dostizanje ciljeva životne sredine i promene u listama graničnih vrednosti zagađujućih materija u podzemnim vodama;
- 2) procenu napredovanja u postizanju ciljeva životne sredine, kao i kartografski prikaz rezultata monitoringa za prethodni period i objašnjenje za svaki od ciljeva koji nije postignut;
- 3) razloge zbog kojih planirane mere nisu preduzete;
- 4) prikaz dodatnih mera za dostizanje utvrđenih ciljeva životne sredine.
- 5) prikaz granica kvantifikacije primenjenih metoda analiza i informacije o karakteristikama tih metoda u odnosu na minimalne kriterijume utvrđene propisom kojim se uređuju tehničke specifikacije za hemijske analize i analize potrebne za monitoring statusa voda;
- 6) rezultate i uticaje mera preduzetih radi sprečavanja hemijskog zagađenja površinskih voda.

Plan iz stava 2. ovog člana donosi se po postupku i na način donošenja plana upravljanja vodama.

Odstupanja od utvrđenih rokova za realizaciju plana upravljanja vodama

Član 36

Ako se u toku realizacije plana upravljanja vodama, monitoringom ili na drugi način utvrdi da se, zbog promena vodnog tela usled čovekovog delovanja ili više sile, za pojedina vodna tela ne mogu u planiranom roku i na planirani način ostvariti ciljevi koji se odnose na postizanje dobrog stanja ili dobrog ekološkog potencijala, organ nadležan za donošenje tog plana, nalaže sledeće mere:

- 1) ispitivanje uzroka koji su doveli do takvog stanja;
- 2) preispitivanje važećih dozvola i licenci, izdatih u skladu sa ovim zakonom;
- 3) razmatranje programa monitoringa i vršenje njegovih izmena;
- 4) usvajanje dodatnih mera za postizanje utvrđenih ciljeva.

Organ nadležan za donošenje plana upravljanja vodama, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva i ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine, po sprovedenom postupku iz stava 1. ovog člana, može za pojedina vodna tela, utvrditi da se:

- 1) produži rok za postizanje ciljeva, ako bi postizanje ciljeva u predviđenim rokovima bilo tehnički neizvodljivo, neprimereno skupo, ili prirodni uslovi ne dozvoljavaju blagovremeno poboljšanje statusa vodnog tela;
  - 2) privremeno ne ostvari dobar status voda ili dobar ekološki potencijal, ako je do pogoršanja stanja došlo usled prirodne katastrofe, odnosno više sile koju nije bilo moguće predvideti;
  - 3) odrede manje strogi ciljevi ako je vodno telo, usled ljudskih aktivnosti ili prirodnih uslova, tako promenjeno da bi ostvarivanje zadatih ciljeva bilo neizvodljivo ili neprimereno skupo.
- Manje strogi ciljevi iz stava 2. tačka 3) ovog člana ne smeju da ugroze postizanje ciljeva koji se odnose na dobar status površinskih i podzemnih voda i dobar ekološki potencijal u drugim vodnim telima unutar istog vodnog područja ili podsliva.

Strateška procena uticaja na životnu sredinu

Član 37

Za Strategiju, plan upravljanja vodama i za poseban plan upravljanja vodama obavezna je izrada strateške procene uticaja na životnu sredinu, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita životne sredine.

Učešće javnosti u pripremi plana upravljanja vodama

Član 38

Ministarstvo, odnosno javno vodoprivredno preduzeće koje priprema plan upravljanja vodama dužno je da obezbedi aktivno učešće javnosti u procesu pripreme i donošenja tog plana.

Ministarstvo, odnosno javno vodoprivredno preduzeće pisanim putem obaveštava Nacionalnu konferenciju za vode, a putem sredstava javnog informisanja i širu javnost o:

- 1) početku pripreme ili noveliranja plana upravljanja vodama, najmanje tri godine pre početka perioda na koji se plan odnosi;
- 2) stanju izrade plana upravljanja vodama i značajnijim problemima na posmatranom vodnom području, najkasnije dve godine pre početka perioda na koji se plan odnosi.

Obaveštenje o početku pripreme ili noveliranja plana upravljanja vodama obuhvata okvirni sadržaj plana, konsultacije koje treba izvršiti, termine pripreme i usvajanja plana i adresu nadležnog organa od koga se mogu dobiti dodatne informacije.

Ministarstvo, odnosno javno vodoprivredno preduzeće koje je pripremio plan upravljanja vodama dužno je da nacrt plana objavi, najmanje godinu dana pre početka perioda na koji se plan odnosi.

Nacrt plana se javno izlaže u prostorijama Ministarstva i javnog vodoprivrednog preduzeća i na njihovom veb-sajtu.

Postupak po primedbama

Član 39

Primedbe na dokumenta koja se izlažu javnosti dostavljaju se Ministarstvu, odnosno javnom vodoprivrednom preduzeću, u roku od šest meseci od dana kada su ta dokumenta stavljena na javni uvid.

Ministarstvo, odnosno javno vodoprivredno preduzeće dužno je da dostavljene primedbe razmotri i da se o tim primedbama izjasni u roku od 30 dana od dana njihovog prijema.

Program mera

Član 40

Radi ostvarivanja ciljeva utvrđenih Strategijom, planom upravljanja vodama za vodna područja iz člana 27. stav 1. ovog zakona i planom upravljanja vodama za sliv reke Dunav, Vlada, na predlog Ministarstva, donosi program mera.

Program mera iz stava 1. ovog člana naročito sadrži mere koje se odnose na:

- 1) uređenje vodotoka i zaštitu od štetnog dejstva voda;
- 2) uređenje i korišćenje voda;
- 3) zaštitu voda.

Mere koje se odnose na uređenje vodotoka i zaštitu od štetnog dejstva voda su mere koje se odnose na:

- 1) uređenje vodotoka i zaštitu od poplava;
- 2) zaštitu od erozije i bujica;
- 3) zaštitu od unutrašnjih voda;
- 4) potreban obim izgradnje vodnih objekata i prioritete njihove realizacije.

Mere koje se odnose na uređenje i korišćenje voda su mere koje se odnose na:

- 1) očuvanje vodnih količina, uključujući i mere kontrole zahvaćenih količina;
- 2) veštačko obogaćivanje ili povećanje zapremine podzemnih izdani, uključujući i mere kontrole količina i kvaliteta voda korišćenih u te svrhe;
- 3) obezbeđivanje da hidromorfološki uslovi vodnih tela budu u skladu sa postizanjem zahtevanog ekološkog statusa ili dobrog ekološkog potencijala veštačkih i značajno izmenjenih vodnih tela;
- 4) racionalno i ekonomski isplativo korišćenje voda;
- 5) povraćaj troškova korišćenja voda.

Mere koje se odnose na zaštitu voda su mere:

- 1) kojima se kvalitet voda štiti i unapređuje, uključujući i dodatne mere za postizanje ciljeva utvrđenih u Strategiji;
- 2) koje su utvrđene propisima iz oblasti zaštite životne sredine, prirode i zdravlja;
- 3) koje su utvrđene propisima iz oblasti poljoprivrede, ribarstva i drugo;
- 4) koje se odnose na preokret trendova koncentracije zagađujućih supstanci, grupa zagađujućih supstanci ili indikatora zagađenja u telu ili grupi tela podzemne vode;
- 5) za sprečavanje unosa svih hazardnih supstanci u podzemne vode, mere neophodne za ograničenje unosa ostalih zagađujućih supstanci u podzemne vode tako da unosi ne uzrokuju pogoršanje kvaliteta ili značajne i stalne uzlazne trendove koncentracija zagađujućih materija u podzemnim vodama, osim kada je drugačije uređeno posebnim propisom.

Pored mera iz stava 2. ovog člana, program mera može da sadrži i druge mere, kojima se obezbeđuje smanjenje nepovoljnog uticaja na vode i akvatični i priobalni ekosistem, podstiče racionalno korišćenje i zaštita voda, sprovodi edukacija stanovništva, vrši stručni i naučnoistraživački rad u oblasti voda i drugo.

Za vodno telo podzemnih voda koje je klasifikovano kao telo dobrog hemijskog statusa u slučaju kada su prekoračene granične vrednosti zagađujućih supstanci na jednom ili više mernih mesta u skladu sa propisom kojim se utvrđuju parametri ekološkog i hemijskog statusa površinskih voda i hemijskog i kvantitativnog statusa podzemnih voda, program mera može da sadrži i druge mere, kojima se obezbeđuje zaštita ekvatičnih i kopnenih ekosistema i ljudske upotrebe podzemnih voda koji su zavisni od datog dela tela podzemne vode predstavljenog tim mernim mestima.

Vlada vrši preispitivanje programa mera i po potrebi noveliranje svake šeste godine, računajući od dana njegovog donošenja.

Poseban plan upravljanja vodama

Član 41

Za realizaciju Strategije može se, pored plana upravljanja vodama, za pojedina pitanja upravljanja vodama, ili za podslivove iz člana 27. ovog zakona, kao delova vodnog područja, doneti poseban plan upravljanja vodama, koji naročito sadrži: razloge donošenja, obuhvaćeni prostor, prikaz radova i mera iz plana upravljanja vodama čiji je deo prostor obuhvaćen posebnim planom, detaljnije analize i predloge radova i mera kojima se poseban plan izvršava.

Za podslivove koji se nalaze na teritoriji dva vodna područja donosi se jedan poseban plan upravljanja vodama.

Vlada, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine, donosi poseban plan iz st. 1. i 2. ovog člana, za period od šest godina.

Poseban plan upravljanja vodama priprema javno vodoprivredno preduzeće.

Poseban plan upravljanja vodama mora biti u skladu sa planom upravljanja vodama na vodnom području na kome se vodotok, odnosno podsliv nalazi.

Ministar bliže propisuje sadržinu plana iz stava 1. ovog člana.

3.3. Godišnji program upravljanja vodama

Član 42

Godišnji program upravljanja vodama (u daljem tekstu: godišnji program) je planski dokument kojim se određuju vodni objekti, vrsta i obim radova, odnosno poslova koji se finansiraju u periodu za koji se godišnji program donosi, visina sredstava za realizaciju radova, odnosno poslova, visina učešća i druga pitanja vezana za izgradnju, rekonstrukciju, sanaciju i održavanje vodnih objekata i za obavljanje poslova koji se, u smislu ovog zakona, smatraju poslovima od opšteg interesa.

Godišnji program mora biti u skladu sa Strategijom i planom upravljanja vodama.

Vlada, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine, donosi godišnji program.

4. Vodna delatnost

Pojam

Član 43

Vodna delatnost jeste delatnost od opšteg interesa.

Vodna delatnost obuhvata:

- 1) uređenje vodotoka i zaštitu od štetnog dejstva voda;
- 2) uređenje i korišćenje voda;
- 3) zaštitu voda od zagađivanja.

Vodna delatnost obavlja se na način kojim se obezbeđuje održivo korišćenje voda, štiti i poboljšava akvatični i priobalni ekosistem, smanjuju nepovoljni uticaji poplava i suša i smanjuju štetne posledice globalnih klimatskih promena.

4.1. Uređenje vodotoka i zaštita od štetnog dejstva voda

4.1.1. Uređenje vodotoka

Član 44

Uređenje vodotoka, u smislu ovog zakona, obuhvata:

- 1) izgradnju i održavanje vodnih objekata za uređenje vodotoka;
- 2) izvođenje radova na održavanju stabilnosti obala i korita vodotoka i povećavanju, odnosno održavanju njegove propusne moći za vodu, led i nanos.

4.1.2. Zaštita od štetnog dejstva voda

Zaštita od štetnog dejstva voda i upravljanje rizicima

Član 45

Zaštita od štetnog dejstva voda obuhvata mere i radove za zaštitu od poplava spoljnim i unutrašnjim vodama i od leda (u daljem tekstu: zaštita od poplava), zaštitu od erozije i bujica i otklanjanje posledica takvog delovanja voda.

Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave obezbeđuju zaštitu od štetnog dejstva voda, u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonima.

Upravljanje rizicima od štetnog dejstva voda obuhvata: izradu preliminarne procene rizika od poplava, izradu i sprovođenje planova upravljanja rizicima od poplava, opšteg i operativnih planova odbrane od poplava, sprovođenje redovne i vanredne odbrane od poplava i zaštitu od erozije i bujica.

Ugroženo područje

Član 46

Radi obezbeđenja zaštite od štetnog dejstva voda utvrđuju se u ugrožena područja i to:

- 1) područje koje je ugroženo usled poplava (u daljem tekstu: poplavno područje);
- 2) područje koje je ugroženo usled erozije vodom (u daljem tekstu: eroziono područje).

Preliminarna procena rizika od poplava

Član 47

Preliminarna procena rizika od poplava izrađuje se za teritoriju Republike Srbije i naročito sadrži:

- 1) karte vodnih područja u odgovarajućoj razmeri, sa unetim granicama podslivova, sa prikazom topografije i načina korišćenja zemljišta;
- 2) opis poplava iz prošlosti koje su imale značajnije štetne posledice na zdravlje ljudi, životnu sredinu, kulturno nasleđe i privredne aktivnosti i verovatnoću pojave sličnih događaja u budućnosti, koje bi mogle imati slične posledice;
- 3) procenu potencijalnih štetnih posledica budućih poplava na zdravlje ljudi, životnu sredinu, kulturno nasleđe i privredne aktivnosti, uzimajući u obzir topografske, hidrološke i geomorfološke karakteristike i položaj vodotoka, uključujući poplavna područja, efekat postojećih objekata za odbranu od poplava, položaj naseljenih mesta i industrijskih zona, planove dugoročnog razvoja i klimatske promene od uticaja na pojavu poplava.

Preliminarnu procenu rizika od poplava izrađuje Ministarstvo.

Preispitivanje, a po potrebi noveliranje preliminarne procene rizika od poplava vrši Ministarstvo, po isteku šest godina od dana njene izrade.

Ministar utvrđuje metodologiju za izradu preliminarne procene rizika od poplava.

Karte ugroženosti i karte rizika od poplava

Član 48

Karta ugroženosti i karta rizika od poplava izrađuje se za poplavna područja na kojima postoje ili se mogu javiti značajni rizici od poplava.

Karta ugroženosti od poplava sadrži podatke o granicama poplavnog područja za poplave različitog povratnog perioda, dubini ili nivou vode i, po potrebi, brzini ili protoku vode.

Karta rizika od poplava sadrži podatke o mogućim štetnim posledicama poplava na zdravlje ljudi, životnu sredinu, kulturno nasleđe, privrednu aktivnost i druge informacije od značaja za upravljanje rizikom od poplava.

Kartu ugroženosti i kartu rizika od poplava izrađuje javno vodoprivredno preduzeće.

Preispitivanje, a po potrebi noveliranje karte ugroženosti i karte rizika od poplava vrši javno vodoprivredno preduzeće, po isteku šest godina od dana njihove izrade.

Granice poplavnih područja unose se i u prostorne (prostorni plan jedinice lokalne samouprave, prostorni plan područja posebne namene i regionalni prostorni plan) i urbanističke (plan generalne regulacije, generalni urbanistički plan i plan detaljne regulacije) planove, a katastarske parcele u tim zonama vode se u vodnom informacionom sistemu.

Ministar utvrđuje metodologiju za izradu karata iz stava 1. ovog člana.

Plan upravljanja rizicima od poplava

Član 49

Planom upravljanja rizicima od poplava obezbeđuje se upravljanje rizicima smanjivanjem mogućih štetnih posledica poplava na zdravlje ljudi, životnu sredinu, kulturno nasleđe i privrednu aktivnost.

Plan iz stava 1. ovog člana donosi se za teritoriju Republike Srbije i za vodna područja.

Plan iz stava 1. ovog člana izrađuje se na osnovu karte ugroženosti i karte rizika od poplava, po metodologiji koja sadrži: ciljeve upravljanja rizicima od poplava i mere za njihovo postizanje, prioritete i način sprovođenja plana upravljanja rizicima od poplava, nadležna pravna lica i sredstva potrebna za sprovođenje plana upravljanja rizicima od poplava, način usklađivanja sa planom upravljanja vodama i uključenje javnosti.

Donošenje plana upravljanja rizicima od poplava

Član 50

Plan upravljanja rizicima od poplava donosi se po postupku i na način donošenja plana upravljanja vodama.

Preispitivanje i noveliranje plana upravljanja rizicima od poplava

Član 51

Preispitivanje i noveliranje plana upravljanja rizicima od poplava za teritoriju Republike Srbije vrši Ministarstvo, a za vodno područje javno vodoprivredno preduzeće, po isteku šest godina od dana njegovog donošenja.

Donošenje noveliranog plana upravljanja rizicima od poplava sprovodi se po postupku za donošenje plana upravljanja rizicima od poplava.

4.1.2.1. Zaštita od poplava

Mere i radovi

Član 52

Radi zaštite od poplava, obezbeđuje se planiranje, izgradnja, rekonstrukcija, sanacija, održavanje i upravljanje vodnim objektima za zaštitu od poplava i vodnim objektima za odvodnjavanje, uređenje vodotoka, zaštita i unapređenje prirodnih retenzionih prostora i izvođenje drugih preventivnih radova i mera, sprovođenje odbrane od poplava i izvođenje radova na otklanjanju posledica poplava, i to: hitnih interventnih radova na vodnim objektima i koritu za veliku vodu tokom i neposredno nakon sprovođenja odbrane od poplava.

Mere i radovi iz stava 1. ovog člana mogu se sprovoditi i izvan ugroženog područja ako se time smanjuje štetno dejstvo voda.

Merama i radovima iz st. 1. i 2. ovog člana ne smeju se pogoršavati uslovi zaštite od poplava nizvodno i uzvodno od mesta na kome su mere i radovi preduzeti.

Odbrana od poplava

Član 53

Odbrana od poplava obuhvata odbranu od velikih voda (spoljnih i unutrašnjih) i nagomilavanja leda.

Odbrana od poplava može biti redovna i vanredna.

Odbrana od poplava se proglašava:

1) na rečnoj deonici, kada vodostaj dostigne kote propisane operativnim planom odbrane od poplava, a očekuje se dalji porast vodostaja, kada su u zavisnosti od uslova stvaranja, pokretanja i nagomilavanja leda ispunjeni kriterijumi propisani operativnim planom, ili kada su zaštitni objekti ugroženi usled dugotrajno visokih vodostaja;

2) na području hidromelioracionog sistema kada su ispunjeni kriterijumi i uslovi utvrđeni operativnim planom.

3) (*brisana*)

Odbranu od poplava organizuje na vodama I reda i na sistemima za odvodnjavanje u javnoj svojini javno vodoprivredno preduzeće, a na vodama II reda odbranu od poplava organizuje i sprovodi jedinica lokalne samouprave, u skladu sa opštim planom za odbranu od poplava i operativnim planom za odbranu od poplava.

Odbranu od poplava na vodama I reda i na sistemima za odvodnjavanje u javnoj svojini sprovodi javno vodoprivredno preduzeće i pravno lice koje ima licencu za obavljanje poslova iz člana 112. stav 1. tač. 3) do 8) za određeno područje, odnosno vodnu jedinicu ili deo vodne jedinice (sektor, deonica, hidromelioracioni sistem).

Pravno lice koje sprovodi odbranu od poplava na određenom području vrši i održavanje i stara se o funkcionisanju zaštitnih i regulacionih vodnih objekata i hidromelioracionih sistema na tom području, prati stanje tih objekata i izvodi sanacione radove i hitne intervencije na tim objektima.

Opšti plan za odbranu od poplava

Član 54

Opšti plan za odbranu od poplava (u daljem tekstu: opšti plan) donosi se za vode I i II reda i za unutrašnje vode.

Opšti plan iz stava 1. ovog člana priprema Ministarstvo, a donosi Vlada, za period od šest godina.

Opšti plan naročito sadrži: mere koje se moraju preduzeti preventivno i u periodu nailaska velikih voda (spoljnih i unutrašnjih) i pojave leda na vodotoku; način institucionalnog organizovanja odbrane od poplava; dužnosti, odgovornosti i ovlašćenja rukovodilaca odbrane, institucija i drugih lica nadležnih za odbranu od poplava; način osmatranja i evidentiranja hidroloških i drugih podataka; prognozu pojava i obaveštavanje.

Opšti plan dostavlja se organu državne uprave nadležnom za vanredne situacije.

Operativni plan za odbranu od poplava

Član 55

Operativni plan za odbranu od poplava (u daljem tekstu: operativni plan) donosi se za:

1) vode I reda i unutrašnje vode;

2) vode II reda.

Operativni plan iz stava 1. tačka 1) ovog člana izrađuje se:

1) za vode I reda, po vodnim područjima, i obuhvata vodotoke na kojima postoje zaštitni vodni objekti u javnoj svojini, kao i poteze vodotoka na kojima ti objekti ne postoje, ako se na vodotoku može blagovremeno sprovesti odbrana od poplava i da je to tehnički i ekonomski opravdano;

2) za unutrašnje vode, po melioracionim područjima na kojima su izgrađeni sistemi zaštite od unutrašnjih voda u javnoj svojini.

Operativni plan iz stava 2. ovog člana sadrži podatke potrebne za operativno sprovođenje odbrane od poplava, a naročito:

1) za vode I reda: vodne jedinice, sektore i deonice vodotoka, pravno lice nadležno za organizovanje i sprovođenje odbrane od poplava, imena rukovodilaca odbrane od poplava i drugih odgovornih lica, zaštitne vodne objekte na kojima se sprovodi odbrana od poplava, štice na poplavna područja i kriterijume za proglašenje redovne i vanredne odbrane od poplava od spoljnih voda i nagomilavanja leda, pregled hidroloških i meteoroloških stanica i punktova za osmatranje ledenih pojava;

2) za unutrašnje vode: vodne jedinice, hidromelioracione sisteme na kojima se sprovodi odbrana od poplava, pravno lice nadležno za organizovanje i sprovođenje odbrane od poplava, imena rukovodilaca odbrane od poplava i drugih odgovornih lica i kriterijume i uslove za proglašenje redovne i vanredne odbrane od poplava od unutrašnjih voda.

Operativni plan iz stava 2. ovog člana priprema javno vodoprivredno preduzeće, u skladu sa opštim planom, a donosi Ministarstvo za teritoriju Republike Srbije, najkasnije do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu.

Operativni plan za vode II reda donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave, uz pribavljeno mišljenje javnog vodoprivrednog preduzeća.

Operativni plan iz stava 5. ovog člana naročito sadrži: podatke potrebne za operativno sprovođenje odbrane od poplava, kriterijume za proglašavanje odbrane od poplava, imena rukovodilaca i nazive subjekata odbrane od poplava, način uzbunjivanja i obaveštavanja.

Operativni plan donose i pravna lica čija je imovina ugrožena poplavama.

Operativni plan iz st. 5. i 7. ovog člana donosi se, u skladu sa opštim planom i operativnim planom za vode I reda, za period od jedne godine, najkasnije 30 dana od dana donošenja operativnog plana za vode I reda.

Operativni planovi iz stava 1. ovog člana dostavljaju se organu državne uprave nadležnom za vanredne situacije.

Obaveze pravnog lica koje koristi brane sa akumulacionim i retenzionim basenima

Član 56

Pravno lice koje koristi brane sa akumulacionim i retenzionim basenima, dužno je da ih održava i koristi na način kojim se obezbeđuje prihvatanje poplavnih talasa.

Lice iz stava 1. ovog člana dužno je da, u periodu van odbrane od poplava, dostavlja republičkoj organizaciji nadležnoj za hidrometeorološke poslove, javnom vodoprivrednom preduzeću i licu određenom operativnim planom za odbranu od poplava, podatke o stanju i stepenu napunjenosti akumulacionih basena nedeljno, a u periodu redovne i vanredne odbrane od poplava svakodnevno.

Privremena zabrana saobraćaja

Član 57

U slučaju opasnosti od poplava ministar nadležan za poslove saobraćaja, na predlog ministra, može na ugroženom području privremeno zabraniti drumski, železnički ili vodni saobraćaj.

O privremenoj zabrani iz stava 1. ovog člana obaveštava se ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove.

Izgradnja objekata saobraćajne infrastrukture

Član 58

Objekti saobraćajne infrastrukture moraju se graditi tako da:

- 1) na ugroženim deonicama vodotoka predstavljaju lokalizacije odbrambene linije;
- 2) formiraju posebne kasete kojima se uticaj eventualnog proboja glavnih zaštitnih vodnih objekata prostorno ograničava;
- 3) ne remete protok voda, nanosa i leda i poštuju uslove plovidbe.

Mere i radovi za razbijanje leda

Član 59

Ako se, zbog nagomilavanja leda, stvore ledene barijere koje mogu prouzrokovati poplave ili ako usled pokretanja leda u rekama dođe ili može doći do oštećenja zaštitnih vodnih objekata i drugih objekata, u koritu i priobalju preduzimaju se mere i radovi za razbijanje leda, utvrđeni opštim i operativnim planom.

Radi zaštite od oštećenja mostova, prelaza preko vodotoka, vodnih, plovnih i drugih objekata i postrojenja vlasnik, odnosno korisnik tih objekata i postrojenja dužan je da preduzme mere i radove iz stava 1. ovog člana.

Dužnost obaveštavanja

Član 60

Lice određeno operativnim planom obaveštava, u skladu sa zakonom kojim se uređuju vanredne situacije, nadležni organ o potrebi proglašenja vanredne situacije ako:

- 1) postoji opasnost da najavljena hidrološka situacija znatno prevaziđe uslove vanredne odbrane od poplava;
- 2) stanje zaštitnih vodnih objekata i ljudski i materijalni potencijal nisu dovoljni za efikasnu odbranu od poplava.

4.1.2.2. Zaštita od štetnog dejstva erozije i bujica

Određivanje erozionog područja

Član 61

Ministar, ministar nadležan za poslove poljoprivrede, ministar nadležan za poslove šuma, ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine i za prirodne resurse utvrđuju:

- 1) kriterijume za određivanje erozionog područja;
- 2) metodologiju za izradu karte erozije za teritoriju Republike Srbije.

Ministarstvo, ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede, ministarstvo nadležno za poslove šuma i ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine i prirodne resurse izrađuju kartu erozije za teritoriju Republike Srbije.

Vlada, na predlog Ministarstva, ministarstva nadležnog za poslove poljoprivrede, ministarstva nadležnog za poslove šuma i ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine i prirodne resurse, određuje eroziono područje, njegove granice i uslove za korišćenje erozionog područja.

Granice erozionog područja unose se u plan upravljanja vodama, plan upravljanja rizicima od poplava, program razvoja šumarstva, plan razvoja šumskog područja, poljoprivredne osnove i u prostorne (prostorni plan jedinice lokalne samouprave, prostorni plan područja posebne namene i regionalni prostorni plan) i urbanističke planove (plan generalne regulacije, generalni urbanistički plan i plan detaljne regulacije).

Ministarstvo, ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede, ministarstvo nadležno za poslove šuma i ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine i prirodne resurse vrše preispitivanje karte erozije za teritoriju Republike Srbije po isteku šest godina od dana njene izrade, a noveliranje po isteku deset godina od dana njene izrade.

Jedinica lokalne samouprave je dužna da, za potrebe noveliranja plana upravljanja vodama, evidentira sve pojave i radove koji mogu da utiču na promenu stanja erozije i bujica i da podatke o tome dostavlja javnom vodoprivrednom preduzeću jednom godišnje.

Radovi i mere

Član 62

Radi sprečavanja i otklanjanja štetnog dejstva erozije i bujica sprovode se preventivne mere, grade i održavaju vodni objekti za zaštitu od erozije i bujica i izvode zaštitni radovi.

Preventivnim merama smatraju se naročito:

- 1) zabranjene radnje: pustošenje, krčenje i neplanska čista seča šuma; ogoljavanje površina; neplansko preoravanje livada, pašnjaka i neobrađenih površina; zatrpavanje izvora i nekontrolisano sakupljanje i odvođenje tih voda; izgradnja objekata bez odgovarajuće planske i projektne dokumentacije; vađenje rečnih nanosa sa dna ili padina, osim za potrebe obezbeđenja propusne sposobnosti korita vodotoka; izgradnja objekata koji bi mogli da ugroze stabilnost zemljišta; druge radnje kojima se pospešuje erozija i stvaranje bujica;
- 2) korišćenje poljoprivrednog i drugog zemljišta u skladu sa zahtevima antierozionog uređenja zemljišta.

Zaštitnim radovima, u smislu ovog zakona, smatraju se biotehnički i biološki zaštitni radovi, i to: pošumljavanje; gajenje i održavanje zaštitne vegetacije; krčenje rastinja; zatravljivanje; terasiranje, podizanje voćnjaka i veštačkih livada; melioracija pašnjaka; čišćenje korita i drugi slični radovi.

Član 63

(Brisano)

Obaveza izvođenja radova i mera

Član 64

Vlasnici i korisnici zemljišta na erozionom području dužni su da izvode radove i preduzimaju mere za zaštitu od erozije i bujica u skladu sa planom upravljanja vodama i uslovima za korišćenje erozionog područja.

Ako je za izgradnju objekta propisano izvođenje radova i mera za zaštitu od erozije i bujica, pravno lice koje gradi taj objekat dužno je da te radove i mere izvede na način predviđen tehničkom dokumentacijom, pre dobijanja upotrebne dozvole za taj objekat.

Osmatranje i merenje

Član 65

Republika Srbija obezbeđuje osmatranje i merenje prirodnih pojava koje se odnose na zaštitu od štetnog dejstva voda.

Osmatranje i merenje iz stava 1. ovog člana vrši republička organizacija nadležna za hidrometeorološke poslove i druga pravna lica određena u operativnom planu.

Podaci o osmatranjima i merenjima prirodnih pojava iz stava 1. ovog člana su javni.

4.2. Uređenje i korišćenje voda

4.2.1. Uređenje voda

Član 66

Uređenje voda, u smislu ovog zakona, je skup mera i radova na očuvanju i regulisanju vodenih količina kojima se:

- 1) obezbeđuje kvantitativna, prostorna i vremenska raspodela voda za snabdevanje vodom za piće stanovništva, industrije i drugih korisnika;
- 2) obezbeđuje dobro stanje akvatičnih i priobalnih ekosistema;
- 3) povećava količina vode u vodotocima u malovodnom periodu;
- 4) obezbeđuju uslovi za posebno korišćenje voda.

4.2.2. Korišćenje voda

Opšte korišćenje voda

Član 67

Opšte korišćenje voda podrazumeva korišćenje voda bez prethodnog tretmana, odnosno bez upotrebe posebnih uređaja (pumpe, natege i drugo) ili izgradnje vodnih objekata, i to za:

- 1) piće;
- 2) napajanje stoke u domaćinstvu;
- 3) sanitarno-higijenske potrebe;
- 4) rekreaciju, uključujući i kupanje;
- 5) gašenje požara;
- 6) plovidbu.

Organ jedinice lokalne samouprave, po prethodno pribavljenom mišljenju javnog vodoprivrednog preduzeća, određuje mesto i način korišćenja vode za namene iz stava 1. tačka 4) ovog člana.

Posebno korišćenje voda

Član 68

Svako korišćenje voda koje ne predstavlja opšte korišćenje voda jeste posebno korišćenje voda.

Pravo na posebno korišćenje voda stiče se vodnom dozvolom, a ako se posebno korišćenje voda vrši po osnovu koncesije, i u skladu sa ugovorom kojim se uređuje koncesija.

Privremeno ograničenje prava na posebno korišćenje voda

Član 69

Ministarstvo, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine, može privremeno ograničiti pravo na posebno korišćenje voda:

- 1) ako je usled prirodnih pojava dovedeno u pitanje obezbeđivanje količina vode ili ugrožen njen kvalitet, prirodna ravnoteža akvatičnih i priobalnih ekosistema ili smanjena bezbednost od štetnog dejstva vode;
- 2) u slučaju većeg oštećenja vodnih objekata, zbog čega je potrebna njihova rekonstrukcija;
- 3) ako se voda ne koristi racionalno i ekonomično, u skladu sa ugovorom o koncesiji, odnosno vodnom dozvolom;
- 4) ako korišćenje voda ima za posledicu njeno zagađenje i ugrožavanje vodnih i priobalnih ekosistema;
- 5) u drugim slučajevima, koji za posledicu imaju nedostatak vode ili smanjenu bezbednost od štetnog dejstva vode.

Status objekata po prestanku prava na posebno korišćenje voda

Član 70

Imalac prava na posebno korišćenje voda dužan je da, po prestanku tog prava, objekte koji su izgrađeni radi ostvarivanja tog prava, ukloni o svom trošku, u roku od godinu dana.

Ako imalac prava u roku iz stava 1. ovog člana ne ukloni objekat, njegovo uklanjanje će izvršiti javno vodoprivredno preduzeće, na teret lica iz stava 1. ovog člana.

Ako se objekat iz stava 1. ovog člana može koristiti za zaštitu od štetnog dejstva voda, korišćenje voda, zaštitu kvaliteta voda ili za očuvanje ekosistema, postaje javna svojina.

U slučaju iz stava 3. ovog člana Ministarstvo, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine, dužan je da 30 dana pre isteka prava na posebno korišćenje voda stečenog na osnovu vodne dozvole, obavesti imaoca tog prava o mogućnosti korišćenja tog objekta za namene iz stava 3. ovog člana, čime prestaje njegova obaveza uklanjanja tog objekta.

Namena, uslovi i prioriteta u korišćenju voda

Član 71

Korišćenje voda, u smislu ovog zakona, obuhvata korišćenje:

- 1) površinskih i podzemnih voda za snabdevanje vodom za piće, sanitarno-higijenske potrebe, za potrebe industrije i druge namene;
- 2) vode za navodnjavanje;
- 3) vodnih snaga za proizvodnju električne energije i pogon uređaja;
- 4) vode za ribnjake;

- 5) vode za plovidbu;
- 6) vode za sport, rekreaciju i turizam.

Korišćenje voda iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonima.

Voda se mora koristiti racionalno i ekonomično.

Svaki korisnik je dužan da vodu koristi na način kojim se ne uskraćuje pravo korišćenja voda drugim licima i ne ugrožavaju ciljevi životne sredine.

Korišćenje voda za snabdevanje stanovništva vodom za piće, sanitarno-higijenske potrebe, napajanje stoke i odbranu zemlje ima prioritet nad korišćenjem voda za ostale namene.

4.2.2.1. *Snabdevanje vodom*

Korišćenje vode pogodne za piće

Član 72

Podzemne vode sa kvalitetom pogodnim za piće i vode sa javnih izvora koriste se samo za: snabdevanje vodom stanovništva, sanitarno-higijenske potrebe, napajanje stoke, za potrebe industrije koja zahteva visokokvalitetnu vodu (prehrambena, farmaceutska i drugo) i potrebe malih potrošača (ispod 1 l/s).

Vode koje su planom upravljanja vodama određene za piće ne mogu se koristiti za druge svrhe, izuzev za gašenje požara, niti na način koji bi nepovoljno uticao na količinu i svojstva vode.

Identifikacija vodnih tela i njihova zaštita

Član 73

Radi trajnog obezbeđivanja uslova za korišćenje vode i zaštite njenog kvaliteta, javno vodoprivredno preduzeće dužno je da na svakom vodnom području identifikuje vodna tela podzemnih i površinskih voda koja se koriste ili se mogu koristiti za ljudsku potrošnju u budućnosti, u prosečnoj količini vode većoj od 10 m³/dan ili za snabdevanje vodom za piće više od 50 stanovnika.

Područja na kojima se nalaze vodna tela iz stava 1. ovog člana moraju biti zaštićena od namernog ili slučajnog zagađivanja i drugih uticaja koji mogu nepovoljno uticati na izdašnost izvorišta i na zdravstvenu ispravnost vode.

Područja iz stava 1. ovog člana unose se u registar zaštićenih oblasti.

Obaveza kontrole kvaliteta i kvantiteta vode

Član 74

Javno preduzeće, odnosno drugo pravno lice koje obavlja poslove snabdevanja vodom dužno je da:

- 1) postavi uređaje i obezbedi stalno i sistematsko registrovanje količina vode i nivo podzemne vode i ispitivanje kvaliteta vode na vodozahvatu;
- 2) preduzima mere za obezbeđenje zdravstvene ispravnosti vode za piće;
- 3) preduzima mere za obezbeđenje tehničke ispravnosti uređaja.

Pravno lice, odnosno preduzetnik koje koristi vodu u procesu rada ili proizvodnje dužno je da obezbedi stalno i sistematsko registrovanje količina vode, nivo podzemne vode i ispitivanje kvaliteta vode na vodozahvatu.

Lice iz st. 1. i 2. ovog člana dužno je da podatke o merenjima količine i kvaliteta vode na vodozahvatu dostavlja Ministarstvu i javnom vodoprivrednom preduzeću, najmanje jedanput godišnje.

Javno vodoprivredno preduzeće podatke iz stava 3. ovog člana unosi u vodni informacioni sistem.

Zdravstvena ispravnost i kvalitet vode

Član 75

Voda za piće mora ispunjavati uslove u pogledu zdravstvene ispravnosti.

Voda za kupanje mora da ispunjava uslove u pogledu ispravnosti i kvaliteta.

Ministar nadležan za poslove zdravlja bliže propisuje uslove u pogledu zdravstvene ispravnosti vode za piće i uslove u pogledu kvaliteta vode za kupanje.

Vodna tela i izvorišta za regionalno snabdevanje vodom za piće

Član 76

Vodna tela, odnosno izvorišta koja služe za regionalno snabdevanje vodom za piće su dobra od opšteg interesa.

Vodna tela i granice izvorišta iz stava 1. ovog člana određuje Vlada.

Izvorišta iz stava 1. ovog člana upisuju se u javnu knjigu o evidenciji nepokretnosti i pravima na njima.

Zone sanitarne zaštite izvorišta za snabdevanje vodom za piće

Član 77

Na područjima koja se koriste kao izvorišta za snabdevanje vodom za piće određuju se tri zone sanitarne zaštite, i to: šira zona zaštite, uža zona zaštite i zona neposredne zaštite.

Zone sanitarne zaštite iz stava 1. ovog člana predstavljaju zaštićenu oblast i određuju se u skladu sa hidrološkim, hidrogeološkim i drugim svojstvima zemljišta i podslivova, vrstom izvorišta i njegovog okruženja, kapacitetom izvorišta i drugim činiocima koji utiču na izdašnost izvorišta, a koristi se i održava na način koji ne izaziva i ne može da izazove zagađivanje vode na izvorištu.

Ministar, ministar nadležan za poslove zdravlja i ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine bliže propisuju za koja se izvorišta, s obzirom na kapacitet, određuju zone sanitarne zaštite, kao i način određivanja, održavanja i korišćenja zona sanitarne zaštite i sadržinu elaborata o zonama sanitarne zaštite.

Zahtev za određivanje zona sanitarne zaštite podnosi organ jedinice lokalne samouprave na čijoj se teritoriji nalazi izvorište za koje su elaboratom predviđene zone sanitarne zaštite.

Ako se zone zaštite prostiru na teritoriji više jedinica lokalne samouprave, zahtev podnosi svaka jedinica lokalne samouprave za zone zaštite na svojoj teritoriji.

Ministar nadležan za poslove zdravlja, donosi rešenje o određivanju zona sanitarne zaštite izvorišta iz stava 1. ovog člana, na osnovu elaborata iz stava 4. ovog člana.

Rešenje doneto od strane ministra nadležnog za poslove zdravlja iz stava 6. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv tog rešenja može se pokrenuti upravni spor.

Na osnovu pravosnažnog rešenja iz stava 6. ovog člana, zone sanitarne zaštite unose se u plan upravljanja vodama, prostorni (prostorni plan jedinice lokalne samouprave, prostorni plan područja posebne namene i regionalni prostorni plan) i urbanistički (plan generalne regulacije, generalni urbanistički plan i plan detaljne regulacije) plan.

Merenje količine i ispitivanje kvaliteta vode na izvorištima

Član 78

Za vodna tela iz kojih se prosečno može zahvatiti više od 100 m³/dan, a koja su planom upravljanja vodama namenjena za snabdevanje vodom za piće i za sanitarno-higijenske potrebe u budućnosti, obezbeđuje se kontinuirano merenje količine vode i ispitivanje njenog kvaliteta.

Merenje i ispitivanje iz stava 1. ovog člana vrši se prema godišnjem programu koji donosi Ministarstvo.

Merenje iz stava 1. ovog člana vrši republička organizacija nadležna za hidrometeorološke poslove, a ispitivanje organ uprave nadležan za sprovođenje državnog monitoringa kvaliteta voda.

Merenje i ispitivanje iz stava 1. ovog člana može da vrši i drugo pravno lice ovlašćeno od strane Ministarstva za obavljanje tih poslova.

Ministar rešenjem ovlašćuje pravno lice iz stava 4. ovog člana, ako ima:

- 1) akt o dodeli akreditacije od strane nadležnog akreditacionog tela za obavljanje poslova ispitivanja kvaliteta vode;
- 2) reference za poslove iz stava 1. ovog člana.

Rešenje ministra iz stava 5. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega može se pokrenuti upravni spor.

Lice iz st. 3. i 4. ovog člana dužno je da podatke o količini i kvalitetu vode dostavlja kvartalno Ministarstvu, ministarstvu nadležnom za poslove zdravlja, ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine, javnom vodoprivrednom preduzeću, a za podzemne vode i ministarstvu nadležnom za poslove geologije.

Podaci iz stava 1. ovog člana su javni.

Istražni radovi na izvorištu

Član 79

Vode iz izvorišta površinskih voda koje služe za snabdevanje vodom za piće, mogu se koristiti samo ako je to korišćenje u skladu sa vodnim bilansom i ako su prethodno obavljeni istražni radovi u skladu sa ovim zakonom.

Vode iz izvorišta podzemnih voda koje služe za snabdevanje vodom za piće, mogu se koristiti samo ako je to u skladu sa vodnim bilansom i ako su prethodno obavljeni hidrogeološki istražni radovi u skladu sa uslovima i načinom izvođenja geoloških istraživanja propisanim zakonom kojim se uređuju geološka istraživanja.

Istražnim radovima iz st. 1. i 2. ovog člana smatraju se radovi koji obuhvataju utvrđivanje rezervi, izdašnosti i kvaliteta vode na određenom izvorištu.

Obim i vrstu istražnih radova iz stava 1. ovog člana Ministarstvo utvrđuje rešenjem.

Obim i vrstu istražnih radova iz stava 2. ovog člana ministarstvo nadležno za poslove detaljnih geoloških istraživanja utvrđuje rešenjem.

Rešenje iz st. 4. i 5. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Obaveze izvođača istražnih i drugih radova

Član 80

Ako se prilikom bušenja i istražnih radova u rudarstvu ili prilikom izvođenja rudarskih i drugih radova naiđe na vodonosni sloj, izuzev potpovršinskog vodonosnog sloja, izvođač radova dužan je da bez odlaganja preduzme mere radi sprečavanja zagađivanja podzemnih voda i da o vodonosnom sloju i preduzetim merama obavesti Ministarstvo i ministarstvo nadležno za poslove geoloških istraživanja.

Ako Ministarstvo obavesti izvođača radova da se vode iz vodonosnog sloja neće odmah koristiti, izvođač radova je dužan da o svom trošku zatvori bušotinu.

Bunari i bušotine sa slobodnim isticanjem vode moraju biti opremljeni uređajima za regulisanje isticanja vode i zaštitu voda od zagađivanja.

Obezbeđivanje minimalnog održivog protoka

Član 81

Prilikom zahvatanja voda iz vodotoka, odnosno akumulacija, mora se nizvodno od vodozahvata obezbediti minimalni održivi protok, uzimajući u obzir, naročito: hidrološki režim vodotoka i karakteristike vodotoka sa aspekta korišćenja voda i zaštite voda, stanje akvatičnog i priobalnog ekosistema.

Ministar i ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine bliže propisuju način i merila za određivanje minimalnog održivog protoka.

4.2.2.2. Korišćenje vode za navodnjavanje

Uslovi za korišćenje vode

Član 82

Podzemne vode prve izdani mogu se koristiti za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta ukoliko su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) da se tim korišćenjem ne uskraćuje pravo na korišćenje vode za prioritetne namene iz člana 71. stav 5 ovog zakona;
- 2) da ne postoji mogućnost zahvata iz površinskih voda i
- 3) da postoji dobra raspoloživost resursa podzemnih voda.

Korišćenje voda za navodnjavanje poljoprivrednog ili drugog zemljišta vrši se u skladu sa uslovima utvrđenim vodnom dozvolom, a ako se korišćenje vode za navodnjavanje vrši po osnovu koncesije, i u skladu sa ugovorom kojim se uređuje koncesija.

Kvalitet vode

Član 83

Voda koja se koristi za navodnjavanje poljoprivrednih kultura mora da ispunjava uslove u pogledu kvaliteta, uzimajući u obzir tip zemljišta, način navodnjavanja, kao i poljoprivrednu kulturu.

Ministar bliže propisuje uslove u pogledu kvaliteta vode iz stava 1. ovog člana.

4.2.2.3. Korišćenje vodnih snaga

Uslovi korišćenja

Član 84

Korišćenje vodnih snaga za proizvodnju električne energije ili za pogon uređaja snagom vode vrši se u skladu sa uslovima utvrđenim vodnom dozvolom, a ako se korišćenje vodnih snaga vrši po osnovu koncesije, i u skladu sa ugovorom kojim se uređuje koncesija.

Projektovanje i izgradnja objekata i uređaja

Član 85

Projektovanje i izgradnja objekata i uređaja za korišćenje vodnih snaga vrši se tako da se:

- 1) omogući vraćanje vode u vodotok ili druge površinske vode, posle iskorišćenja energije;
- 2) ne umanju postojeći obim i ne sprečava korišćenje vode za snabdevanje stanovništva i drugih korisnika vodom za piće, navodnjavanje i druge namene, u skladu sa ovim zakonom;
- 3) ne umanju stepen zaštite od štetnog dejstva voda i ne otežava sprovođenje mera te zaštite;
- 4) ne pogoršaju uslovi sanitarne zaštite i ne utiče negativno na stanje životne sredine;
- 5) obezbeđuje njihovo višenamensko korišćenje, sa obaveznom namenom za zaštitu od poplava.

4.2.2.4. Korišćenje voda za plovidbu

Član 86

Voda za plovidbu može se koristiti pod uslovima koji su određeni ovim zakonom i posebnim zakonom.

4.2.2.5. Korišćenje voda za uzgoj ribe

Član 87

Korišćenje voda za uzgoj ribe u ribnjaku vrši se u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonom.

Toplovodni ribnjaci ne mogu se graditi na mestima na kojima se nalaze ili su planirana izvorišta podzemnih voda, ili na kojima se planira izgradnja vodnih objekata za zaštitu od štetnog dejstva voda.

Zabranjen je uzgoj riba radi komercijalnog izlovljavanja u akumulaciji koja služi za snabdevanje vodom, kao i kavezni uzgoj riba u hidromelioracionim sistemima za odvodnjavanje i navodnjavanje.

Ribarsko područje se ne može ustanoviti na hidromelioracionim sistemima za odvodnjavanje i navodnjavanje.

Izuzetno od stava 4. ovog člana ribarsko područje se može ustanoviti na hidromelioracionim sistemima za odvodnjavanje i navodnjavanje uz saglasnost ministra nadležnog za poslove vodoprivrede.

Poribljavanje akumulacija i kanala vrši se tako da se ne ugrozi propisani kvalitet voda i opstanak akvatičnih ekosistema.

Pravno, odnosno fizičko lice koje je poribljavanjem akumulacija i kanala ugrozilo propisani kvalitet vode i opstanak akvatičnih ekosistema, snosi troškove vraćanja u dobar status površinske vode.

4.2.2.6. *Korišćenje voda za sport, rekreaciju i turizam*

Član 88

Korišćenje voda za sport, rekreaciju, uključujući i kupanje i turizam vrši se u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonima.

Na akumulacijama koje služe za snabdevanje vodom zabranjeno je korišćenje plovnog objekta sa motorima sa unutrašnjim sagorevanjem.

4.2.3. *Vađenje rečnih nanosa*

Plan vađenja rečnih nanosa

Član 88a

Vađenje rečnih nanosa vrši se sa vodnog zemljišta, na lokalitetima gde je to od interesa za očuvanje ili poboljšanje vodnog režima, u obimu koji neće narušiti vodni režim, postojeće korišćenje podzemnih voda, stabilnost obala i prirodnu ravnotežu akvatičnih i priobalnih ekosistema.

Ministarstvo donosi plan vađenja rečnih nanosa za period od dve godine.

Ako se vađenje rečnih nanosa planira na međudržavnim i međunarodnim vodnim putevima, ministarstvo je dužno da pre donošenja plana iz stava 2. ovog člana pribavi saglasnost ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja.

Plan vađenja rečnih nanosa sadrži naročito: planirane lokacije za vađenje rečnih nanosa i planirane količine rečnih nanosa za vađenje, lokacije na kojima nije dozvoljeno vađenje rečnih nanosa, kao i uslove za vađenje rečnih nanosa.

Plan vađenja rečnih nanosa pripremaju javna vodoprivredna preduzeća, svako za teritoriju na kojoj obavlja vodnu delatnost u saradnji sa organom zaduženim za tehničko održavanje vodnih puteva.

Za potrebe donošenja plana iz stava 2. ovog člana, nadležni organ za poslove održavanja državnih vodnih puteva, na zahtev javnog vodoprivrednog preduzeća, dužna je da ustupi bez naknade, u roku od 30 dana od dana prijema zahteva, postojeće kopije morfoloških snimaka i detaljnih snimaka svih vodotokova, kao i podatke o potrebnim gabaritima vodnih puteva.

Pravo na vađenje rečnih nanosa

Član 89

Pravo na vađenje rečnih nanosa stiče se vodnom saglasnošću, a ako se vađenje rečnih nanosa vrši po osnovu koncesije, i u skladu sa ugovorom kojim se uređuje koncesija.

Uz zahtev za izdavanje vodne saglasnosti podnosi se:

- 1) vodni uslovi;
- 2) projekat vađenja rečnih nanosa;
- 3) mišljenje organa nadležnog za tehničko održavanje vodnog puta na projekat iz tačke 2) ovog stava, kada se vađenje rečnih nanosa vrši na vodnom putu;
- 4) u slučaju vađenja rečnih nanosa sa poljoprivrednog zemljišta, saglasnost Ministarstva, a za teritoriju autonomne pokrajine saglasnost nadležnog organa autonomne pokrajine;
- 5) dokaz o pravu svojine, odnosno pravu korišćenja ili zakupa vodnog zemljišta, sa koga se vrši vađenje;
- 6) kopija plana parcele;
- 7) akt nadležnog organa o saglasnosti na studiju o proceni uticaja na životnu sredinu, odnosno akt nadležnog organa kojim utvrđuje da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu.

Obaveze lica koje obavlja vađenje rečnih nanosa

Član 90*

Pravno lice, odnosno preduzetnik može da obavlja vađenje rečnih nanosa ako je upisan u odgovarajući registar za obavljanje te delatnosti.

Lice iz stava 1. ovog člana dužno je da:

- 1) vodi evidenciju o vađenju rečnih nanosa, koja naročito sadrži podatke o lokaciji, vrsti, količini i načinu vađenja rečnih nanosa;

2)* (prestala da važi)

3) vrši geodetsko snimanje lokacije pre i posle vađenja rečnih nanosa.

Zabrana vađenja rečnih nanosa

Član 91

Ministar rešenjem zabranjuje vađenje rečnih nanosa ako je:

1) na deonici vodotoka vađenjem nanosa izazvan ili može biti izazvan poremećaj vodnog režima;

2) došlo do poremećaja stabilnosti rečnog korita ili vodnog zemljišta;

3) narušen dobar ekološki status.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv tog rešenja može se pokrenuti upravni spor.

4.3. Zaštita voda od zagađivanja

4.3.1. Pojam, granične vrednosti i standardi kvaliteta životne sredine

Pojam

Član 92

Zaštita voda, u smislu ovog zakona, jeste skup mera i aktivnosti kojima se kvalitet površinskih i podzemnih voda štiti i unapređuje, uključujući i od uticaja prekograničnog zagađenja, radi:

1) očuvanja života i zdravlja ljudi;

2) smanjenja zagađenja i sprečavanja daljeg pogoršanja stanja voda;

3) obezbeđenja neškodljivog i nesmetanog korišćenja voda za različite namene;

4) zaštite vodnih i priobalnih ekosistema i postizanja standarda kvaliteta životne sredine u skladu sa propisom kojim se uređuje zaštita životne sredine i ciljevi životne sredine.

Granične vrednosti emisije

Član 93

Radi sprečavanja pogoršanja kvaliteta vode i životne sredine, određuju se fizičko-hemijski parametri i granične vrednosti emisije zagađujućih materija, kao i načini i uslovi ispuštanja zagađujućih materija i primene graničnih vrednosti emisije, i to za:

1) tehnološke otpadne vode pre njihovog ispuštanja u javnu kanalizaciju;

2) tehnološke i druge otpadne vode koje se neposredno ispuštaju u recipijent;

3) vode koje se posle prečišćavanja ispuštaju iz sistema javne kanalizacije u recipijent;

4) otpadne vode koje se ispuštaju u recipijent iz septičke i sabirne jame.

Vlada, na predlog ministra i ministra nadležnog za poslove zaštite životne sredine, utvrđuje fizičko-hemijske parametre i granične vrednosti emisije zagađujućih materija, načine i uslove ispuštanja zagađujućih materija, kao i načine i uslove primene graničnih vrednosti emisije iz stava 1. ovog člana i rokove za njihovo dostizanje.

Standardi kvaliteta životne sredine i granične vrednosti zagađujućih materija

Član 93a

Radi sprečavanja pogoršanja kvaliteta vode i životne sredine, i utvrđivanja ocene statusa površinskih i podzemnih voda utvrđuju se standardi kvaliteta životne sredine i granične vrednosti zagađujućih materija za površinske vode, podzemne vode i sediment.

Kriterijumi za ocenu kvaliteta sedimenta utvrđuju se kao granične vrednosti zagađujućih materija za ocenu statusa i trenda kvaliteta sedimenta kao i za ocenu kvaliteta sedimenta pri izmuljivanju.

Vlada, na predlog ministra nadležnog za poslove zaštite životne sredine utvrđuje:

1) standarde kvaliteta životne sredine, granične vrednosti i kriterijume iz st. 1. i 2. ovog člana, kao i načine i uslove njihove primene i rokove za njihovo dostizanje;

2) standarde kvaliteta životne sredine za prioritetne, hazardne i druge zagađujuće supstance u matriksima površinskih voda, način i uslove njihove primene i rokove za njihovo dostizanje, kao i procedure za analize dugoročnog trenda koncentracija ovih supstanci i listu supstanci za praćenje.

4.3.2. Planiranje zaštite voda

Plan zaštite voda od zagađivanja

Član 94

Zaštita voda sprovodi se u skladu sa planom zaštite voda od zagađivanja.

Plan zaštite voda od zagađivanja naročito sadrži: listu aglomeracija; mere za kontrolu, sprečavanje, prekidanje i smanjivanje unošenja u površinske i podzemne vode hazardnih supstanci; mere za sprečavanje unošenja i odlaganje otpadnih i drugih materija na područjima na kojima to može uticati na pogoršanje kvaliteta voda; mere za prečišćavanje otpadnih voda; mere prevencije i kontrole unošenja rasutih zagađenja, radi sprečavanja njihovog uticaja; mere zaštite akvatičnih ekosistema i drugih ekosistema koji neposredno zavise od akvatičnih ekosistema od hazardnih i prioriternih supstanci, uključujući i prioritne hazardne supstance; način sprovođenja interventnih mera u određenim slučajevima zagađivanja; organe i pravna lica koji su dužni sprovoditi pojedine mere i radove; rokove za smanjenje zagađivanja vode; odgovornosti i ovlašćenja u vezi sa sprovođenjem zaštite voda, izgradnje objekata, sa pratećim uređajima za prečišćavanje otpadnih voda i druge mere potrebne za zaštitu i unapređenje kvaliteta voda.

Sastavni deo plana iz stava 1. ovog člana je i klasifikacija vodnih tela površinskih i podzemnih voda utvrđena u skladu sa ovim zakonom.

Plan iz stava 1. ovog člana mora biti u skladu sa Strategijom i planom upravljanja vodama.

Donošenje plana

Član 95

Plan zaštite voda od zagađivanja donosi Vlada, na predlog Ministarstva, za period od šest godina.

Ministarstvo svake druge godine, računajući od dana donošenja plana zaštite voda od zagađivanja iz stava 1. ovog člana, podnosi izveštaj Vladi o izvršenju tog plana.

Usaglašavanje planova

Član 96

Plan zaštite voda od zagađivanja i akcioni plan zaštite životne sredine koji donosi Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine, moraju da budu usklađeni.

Ranjivo područje

Član 96a

Ranjivo područje je područje osetljivo na nitrata iz poljoprivrednih izvora na kojem je potrebno sprovesti pojačane mere zaštite voda od zagađivanja nitratima iz tih izvora.

Radi smanjenja zagađivanja voda nitratima iz poljoprivrednih izvora, odnosno sprečavanja daljeg zagađivanja Vlada, na predlog ministra i ministra nadležnog za poslove zaštite životne sredine:

- 1) utvrđuje kriterijume za određivanje ranjivih područja;
- 2) određuje ranjiva područja i njihove granice;
- 3) utvrđuje akcione programe za određena ranjiva područja sa obaveznim merama;
- 4) utvrđuje program monitoringa radi ocene efikasnosti akcionih programa iz tačke 3) ovog stava zakona;
- 5) utvrđuje program monitoringa koncentracija nitrata u vodama koje se koriste ili se planiraju za snabdevanje vodom za piće za potrebe preispitivanja akta o određivanju ranjivih područja.

Kriterijumi iz stava 2. tačka 1) ovog člana se donose na osnovu fizičkih karakteristika i karakteristika voda i zemljišta.

Akt o određivanju ranjivih područja iz stava 2. tačka 2) ovog člana se preispituje i po potrebi menja i/ili dopunjuje najmanje svake četvrte godine.

Akcioni programi iz stava 2. tačka 3) ovog člana se donose za period od četiri godine, preispituju najmanje svake četvrte godine i po potrebi menjaju i/ili dopunjuju.

Sadržaj akcionog programa kojim se propisuju obavezne i po potrebi dodatne mere donosi ministar nadležan za poslove poljoprivrede.

U cilju obezbeđivanja opšteg nivoa zaštite voda od zagađivanja nitratima iz poljoprivrednih izvora, ministar nadležan za poslove poljoprivrede donosi:

- 1) pravilo dobre poljoprivredne prakse,
- 2) po potrebi program koji će promovisati pravila iz tačke 1) ovog člana.

Osetljivo područje

Član 96b

Osetljivo područje je područje osetljivo na nutrijente, uključujući i područje podložno eutrofikaciji, na kome je, radi dostizanja ciljeva kvaliteta voda, potrebno sprovesti strožije prečišćavanje komunalnih otpadnih voda.

Vlada, na predlog ministra i ministra nadležnog za poslove zaštite životne sredine, utvrđuje kriterijume za određivanje osetljivih područja i određuje osetljivo područje i njegove granice.

Akt o određivanju osetljivih područja se preispituje i po potrebi menja i/ili dopunjuje najmanje svake četvrte godine.

4.3.3. Zabrane i obaveze zagađivača

Član 97

Radi zaštite kvaliteta voda, zabranjeno je:

1) unošenje u površinske vode otpadnih voda koje sadrže hazardne i zagađujuće supstance iznad propisanih graničnih vrednosti emisije koje mogu dovesti do pogoršanja trenutnog stanja;

1a) unošenje svih hazardnih supstanci u podzemne vode;

1b) unošenje ostalih zagađujućih supstanci u podzemne vode u meri u kojoj uzrokuju pogoršanje ili značajne i stalne uzlazne trendove koncentracija zagađujućih supstanci u podzemnim vodama;

2) ispuštanje otpadne vode u stajaće vode, ako je ta voda u kontaktu sa podzemnom vodom, koja može prouzrokovati ugrožavanje dobrog ekološkog ili hemijskog statusa stajaće vode;

3) ispuštanje sa plovnih objekata ili sa obale zagađujućih supstanci koje direktno ili indirektno dospevaju u vode, a potiču od bilo kog uređaja sa broda ili uređaja za prebacivanje na brod ili sa broda;

4) ispuštanje prekomerno termički zagađene vode;

4a) odlaganje u vode mulja, obrađenog ili neobrađenog, iz postrojenja za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda;

5) korišćenje đubriva ili sredstava za zaštitu bilja u obalnom pojasu do 5 m;

6) ispuštanje u javnu kanalizaciju otpadnih voda koje sadrže hazardne supstance:

- iznad propisanih vrednosti,

- koje mogu štetno delovati na mogućnost prečišćavanja voda iz kanalizacije,

- koje mogu oštetiti kanalizacioni sistem i postrojenje za prečišćavanje voda,

- koje mogu negativno uticati na zdravlje lica koja održavaju kanalizacioni sistem;

7) korišćenje napuštenih bunara kao septičkih jama;

8) ostavljanje u koritu za veliku vodu prirodnih i veštačkih vodotoka i jezera, kao i na drugom zemljištu, materijala koji mogu zagaditi vode;

9) pranje vozila, mašina, opreme i uređaja u površinskim vodama i na vodnom zemljištu.

Obaveza prečišćavanja otpadnih voda

Član 98

Pravno lice, preduzetnik, odnosno fizičko lice koje ispušta ili odlaže materije koje mogu zagaditi vodu, osim fizičkog lica koje koristi vodu za piće, sopstvene i sanitarne potrebe, dužno je da te materije, pre ispuštanja u sistem javne kanalizacije ili recipijent, delimično ili potpuno odstrani kao i da prečisti otpadne vode, u skladu sa ovim zakonom i posebnim zakonima koji uređuju oblast zaštite životne sredine, odnosno propisa donetih na osnovu tih zakona.

Prečišćavanje otpadnih voda iz stava 1. ovog člana vrši se do nivoa koji odgovara graničnim vrednostima emisije ili do nivoa kojim se ne narušavaju standardi kvaliteta životne sredine recipijenta, u skladu sa propisima kojima se uređuju granične vrednosti zagađujućih materija u površinskim i podzemnim vodama, granične vrednosti prioriternih, hazardnih i drugih zagađujućih supstanci i propisom kojim se uređuju granične vrednosti emisije zagađujućih materija u vode, uzimajući strožiji kriterijum od ova dva.

Izuzetno, strožije uslove ispuštanja otpadnih voda, odnosno strožije vrednosti od propisanih graničnih vrednosti emisije iz stava 2. ovog člana utvrđuju se vodnom i/ili integrisanom dozvolom u skladu sa propisom iz stava 2. ovog člana a na osnovu standarda kvaliteta životne sredine i graničnih vrednosti iz člana 93a ovog zakona i zakona kojim se uređuje integrisano sprečavanje i kontrola zagađivanja životne sredine.

Radi obezbeđivanja prečišćavanja otpadnih voda, lice iz stava 1. ovog člana koje ispušta otpadnu vodu u recipijent ili javnu kanalizaciju dužno je da obezbedi sredstva i utvrdi rokove za izgradnju i pogon uređaja, odnosno postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u skladu sa akcionim planom za dostizanje graničnih vrednosti emisije zagađujućih materija u vode, planom zaštite voda od zagađivanja i planom upravljanja vodama.

Akt o ispuštanju otpadnih voda u javnu kanalizaciju donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Mulj koji je nastao u procesu prečišćavanja komunalnih otpadnih voda obrađuje se, koristi ili odlaže na način kojim se ne ugrožava životna sredina i zdravlje ljudi, u skladu sa ovim zakonom, propisom kojim se uređuju granične vrednosti emisije zagađujućih materija u vode i posebnim zakonima kojima se uređuje poljoprivredno zemljište i upravljanje otpadom.

Obaveza merenja količine i ispitivanja kvaliteta otpadnih voda

Član 99

Pravno lice, preduzetnik, odnosno fizičko lice iz člana 98. ovog zakona, dužno je da postavi uređaje za merenje i kontinuirano meri količine otpadnih voda, da ispituje parametre kvaliteta otpadnih voda i njihov uticaj na recipijent, da izveštaje o izvršenim merenjima čuva najmanje pet godina i da iste dostavlja javnom vodoprivrednom preduzeću, ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine i Agenciji za životnu sredinu jednom godišnje.

Lice iz stava 1. ovog člana koji ima uređaje, objekte, odnosno, postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, dužno je da meri količine i ispituje kvalitet otpadnih voda pre i posle prečišćavanja, da obezbedi redovno funkcionisanje uređaja, objekata, odnosno, postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i da vodi dnevnik njihovog rada.

Ako u procesu proizvodnje u određenom pogonu ili delu pogona nastaju otpadne vode koje sadrže opasne materije, lice iz stava 1. dužno je da obavlja merenje količina i ispitivanje kvaliteta otpadnih voda pre njihovog spajanja sa ostalim tokovima otpadnih voda.

Ministar i ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine bliže propisuju:

- 1) način, uslove i mesto za postavljanje uređaja za merenje količina, uzimanje uzoraka i ispitivanje kvaliteta otpadnih voda i njihovog uticaja na recipijent;
- 2) sadržinu izveštaja o izvršenim merenjima količina i ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i njihovog uticaja na recipijent i način i rokove njegovog dostavljanja.

Obaveza kontrole ispravnosti objekata

Član 100

Pravno lice koje vrši sakupljanje, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda i zaštitu voda dužno je da vrši kontrolu ispravnosti objekata za sakupljanje, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda, pre svega u pogledu vodonepropusnosti, svakih pet godina, a u slučaju uređaja za merenje količina otpadnih voda jedanput godišnje.

Kontrolu ispravnosti objekata iz stava 1. ovog člana vrši ovlašćeno pravno lice, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata, i o tome izdaje potvrdu.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana odnose se i na septičke i sabirne jame.

Obaveze u slučaju neposredne opasnosti od zagađivanja

Član 101

Ako dođe do neposredne opasnosti od zagađivanja, odnosno do zagađivanja površinskih i podzemnih voda, pravno lice, preduzetnik, odnosno fizičko lice iz člana 98. ovog zakona dužno je da preduzme mere za sprečavanje, odnosno za smanjivanje i sanaciju zagađenja voda i da planira sredstva i rokove za njihovo ostvarivanje.

Ako pravno lice, preduzetnik, odnosno fizičko lice ne preduzme mere za smanjivanje i sanaciju zagađenja voda iz stava 1. ovog člana, te mere preduzeće javno vodoprivredno preduzeće, o njegovom trošku.

Obaveza zaštite voda od zagađivanja sa plovnih objekata

Član 102

U luci, pristaništu, marini i zimovniku moraju biti postavljeni uređaji za preuzimanje otpadnih mineralnih ulja, uljnih smeša, otpadnih voda i drugih otpadnih materija sa plovnih objekata, u skladu sa posebnim zakonom.

Obaveza održavanja uređaja za mineralna ulja

Član 103

Vlasnik, odnosno korisnik naftovoda i uređaja za prihvatanje, preradu i čuvanje mineralnih ulja, dužan je da ih održava na način da onemogući oticanje i curenje ulja u vode, u skladu sa posebnim zakonom.

Obaveza prijave zagađenja

Član 104

Ako građanin, vlasnik, odnosno korisnik dela obale, zapovednik plovnog objekta i drugo odgovorno lice na plovnom objektu primeti da je došlo do zagađivanja voda u vodotoku ili jezeru, dužno je da bez odlaganja obavesti jedan od nadležnih organa (kapetaniju pristaništa, Ministarstvo, ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine, ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove, javno vodoprivredno preduzeće).

4.3.4. Pravna lica nadležna za vršenje ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, kvaliteta površinskih i podzemnih voda i za praćenje havarijskih zagađenja voda

Ispitivanje kvaliteta otpadnih voda, površinskih i podzemnih voda

Član 105

Ispitivanje kvaliteta otpadnih voda može da vrši pravno lice koje je ovlašćeno od strane Ministarstva za obavljanje tih poslova.

Ispitivanje kvaliteta površinskih i podzemnih voda može da vrši pravno lice koje je ovlašćeno od strane Ministarstva za obavljanje tih poslova.

Ministar rešenjem ovlašćuje pravno lice iz st. 1. i 2. ovog člana, ako ima:

- 1) akt o dodeli akreditacije od strane nadležnog akreditacionog tela;
- 2) reference za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana.

Rešenje ministra iz stava 3. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Spisak ovlašćenih pravnih lica st. 1. i 2. ovog člana objavljuje se na veb-sajtu Ministarstva.

Član 106

U slučaju havarijskog zagađenja voda, organ uprave nadležan za sprovođenje državnog monitoringa kvaliteta voda dužan je da, po saznanju o havarijskom zagađenju, bez odlaganja obavesti Ministarstvo, ministarstvo nadležno za poslove zdravlja, ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine, ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove, javno vodoprivredno preduzeće i jedinicu lokalne samouprave na čijoj je teritoriji nastalo zagađenje.

Drugo ovlašćeno pravno lice koje vrši monitoring statusa voda dužno je da, po saznanju za havarijsko zagađenje voda, bez odlaganja o tome obavesti organ uprave nadležan za sprovođenje državnog monitoringa kvaliteta voda.

Organ uprave nadležan za sprovođenje državnog monitoringa kvaliteta voda dužan je da neprekidno prati kretanje talasa havarijskog zagađenja vode duž vodotoka sve do trenutka prestanka havarijskog zagađenja i o tome obaveštava lica iz stava 1. ovog člana.

4.3.5. Sistematsko praćenje statusa voda i zaštićenih oblasti - monitoring

Monitoring statusa voda

Član 107

Radi obezbeđivanja usaglašenog i sveobuhvatnog pregleda statusa površinskih i podzemnih voda Republika Srbija uspostavlja monitoring statusa voda na vodnom području i obezbeđuje njegovo izvršenje.

Monitoring iz stava 1. ovog člana obuhvata:

- 1) za površinske vode - zapreminu, vodostaje i proticaje do stepena značajnog za ekološki i hemijski status i ekološki potencijal, kao i parametre ekološkog i hemijskog statusa i ekološkog potencijala;
- 2) za podzemne vode - nivoe i kontrolu hemijskog i kvantitativnog statusa.

Monitoring statusa voda u zaštićenim oblastima obuhvata i dodatne pokazatelje statusa voda, u skladu sa propisima kojima je to područje utvrđeno kao zaštićeno.

Ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine bliže propisuje tehničke zahteve sa specifikacijama za hemijske analize i analize potrebne za monitoring voda.

Godišnji program monitoringa

Član 108

Godišnji program monitoringa naročito sadrži:

- 1) broj i položaj mernih profila na površinskim vodama;
- 2) broj i položaj pijeziometara i drugih objekata za merenje količine i nivoa podzemnih voda;
- 3) način i broj merenja količine i nivoa površinskih i podzemnih voda;
- 4) način i postupak ispitivanja kvaliteta voda;
- 5) broj i uslove u kojima se vrši ispitivanje;
- 6) sadržinu izveštaja o utvrđenom kvalitetu voda.

Sprovođenje godišnjeg programa monitoringa

Član 109

Monitoring statusa voda vrši organ uprave nadležan za sprovođenje državnog monitoringa kvaliteta voda u saradnji sa republičkom organizacijom nadležnom za hidrometeorološke poslove prema godišnjem programu koji donosi Vlada, na predlog Ministarstva i ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Merenje i ispitivanje kvaliteta voda iz godišnjeg programa iz stava 1. ovog člana može da vrši i drugo pravno lice.

Ministar rešenjem ovlašćuje pravno lice iz stava 2. ovog člana, ako ima:

- 1) akt o dodeli akreditacije od strane nadležnog akreditacionog tela;
- 2) reference za obavljanje poslova iz stava 2. ovog člana.

Pravno lice iz stava 2. ovog člana dužno je da rezultate ispitivanja kvartalno dostavlja organu uprave nadležnom za sprovođenje državnog monitoringa kvaliteta voda.

Organi iz stava 1. ovog člana sačinjavaju godišnji izveštaj o stanju i promenama kvaliteta voda, koji dostavljaju Ministarstvu, ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine, ministarstvu nadležnom za poslove zdravlja i javnom vodoprivrednom preduzeću, najkasnije do 1. jula tekuće godine za prethodnu godinu.

Podaci iz stava 1. ovog člana su javni.

Registar zaštićenih oblasti

Član 110

Zaštićene oblasti na vodnom području, u smislu ovog zakona, jesu:

- 1) zone sanitarne zaštite izvorišta iz člana 77. ovog zakona;
- 2) područja namenjena zahvatanju vode za ljudsku potrošnju iz člana 73. ovog zakona;
- 3) vodna tela namenjena rekreaciji, uključujući i oblasti određene za kupanje;
- 4) područja osetljiva na nitrata iz poljoprivrednih izvora iz člana 96a ovog zakona i područja osetljiva na nutrijente iz člana 96b ovog zakona, uključujući područja podložna eutrofikaciji;
- 5) oblasti namenjene zaštiti staništa ili vrsta gde je bitan elemenat njihove zaštite održavanje ili poboljšanje statusa voda;
- 6) oblasti namenjene zaštiti ekonomski važnih akvatičnih vrsta.

Za zaštićene oblasti iz stava 1. ovog člana javno vodoprivredno preduzeće vodi registre zaštićenih oblasti po vodnim područjima, koji naročito sadrže: propis kojim je oblast proglašena kao zaštićena i instituciju koja je tu oblast proglasila za zaštićenu, kao i položaj i karakteristike oblasti.

Registri zaštićenih oblasti moraju se redovno dopunjavati.

Organi koji su proglasili zaštićene oblasti iz stava 1. ovog člana dužni su da akt kojim je oblast proglašena kao zaštićena dostave javnom vodoprivrednom preduzeću u roku od 30 dana od dana kada je akt kojim je ta oblast proglašena kao zaštićena stupio na snagu.

Ministar i ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine sporazumno utvrđuju kriterijume za određivanje zaštićenih oblasti iz stava 1. tač. 5) i 6) ovog člana.

Ministar, ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine i ministar nadležan za poslove zdravlja bliže propisuju sadržinu i način vođenja registara zaštićenih oblasti iz stava 1. ovog člana.

Ministar i ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine rešenjem određuju zaštićene oblasti iz stava 1. tač. 5) i 6) ovog člana.

Klasifikacija vodnih tela površinskih i podzemnih voda

Član 111

Radi zaštite i poboljšanja kvaliteta površinskih voda vrši se klasifikacija vodnih tela površinskih voda, u zavisnosti od njihovog ekološkog i hemijskog statusa.

Radi zaštite i unapređenja kvaliteta podzemnih voda vrši se klasifikacija vodnih tela podzemnih voda, u zavisnosti od njihovog kvantitativnog i hemijskog statusa.

Ministar i ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine bliže propisuju parametre ekološkog i hemijskog statusa iz stava 1. ovog člana, kao i kvantitativnog i hemijskog statusa iz stava 2. ovog člana.

Klasifikovana vodna tela površinskih voda, odnosno klasifikovana vodna tela podzemnih voda evidentiraju se u planu upravljanja vodama.

Revizija izvršene klasifikacije vodnih tela površinskih voda vrši se na osnovu rezultata monitoringa statusa voda.

4.4. Izdavanje i oduzimanje licence

Član 112

Poslovi za čije obavljanje javno preduzeće, odnosno drugo pravno lice mora da ima licencu jesu:

- 1) snabdevanje vodom za piće sistemom javnog vodovoda;
- 2) sakupljanje, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda sistemom javne kanalizacije;
- 3) sprovođenje odbrane od poplava i drugih oblika zaštite od štetnog dejstva voda;
- 4) staranje o funkcionisanju vodnih objekata i sistema;
- 5) održavanje regulacionih i zaštitnih objekata i pratećih uređaja na njima;
- 6) održavanje hidromelioracionih sistema za odvodnjavanje i navodnjavanje;
- 7) izvođenje sanacionih radova i hitnih intervencija na zaštitnim i regulacionim objektima;
- 8) praćenje stanja vodnih objekata;
- 9) drugi poslovi u skladu sa ovim zakonom.

Poslove iz stava 1. ovog člana može da obavlja javno preduzeće, odnosno drugo pravno lice koje je upisano u odgovarajući registar za obavljanje tih poslova.

Licencu može da dobije lice iz stava 1. ovog člana koje ispunjava uslove u pogledu tehničko-tehnološke opremljenosti i organizacione i kadrovske osposobljenosti.

Za poslove iz stava 1. tač. 3) do 8) ovog člana licenca se izdaje za određeno područje, odnosno vodnu jedinicu ili deo vodne jedinice (sektor, deonica i hidromelioracioni sistem) utvrđene aktom ministra iz člana 27a stav 4. ovog zakona.

Licenca se izdaje rešenjem Ministarstva, na zahtev lica iz stava 1. ovog člana, na period od pet godina.

Pre izdavanja licence za obavljanje poslova iz stava 1. tač. 3) do 8) ovog člana podnosilac zahteva je dužan da pribavi mišljenje javnog vodoprivrednog preduzeća.

Troškove izdavanja licence snosi lice iz stava 1. ovog člana, u skladu sa zakonom kojim se uređuju republičke administrativne takse.

Licenca se može oduzeti ako:

- 1) lice iz stava 1. ovog člana prestane da ispunjava uslove za izdavanje licence;
- 2) se utvrdi da je licenca izdata na osnovu netačnih i neistinitih podataka.

Rešenje o izdavanju licence i oduzimanju licence je konačno u upravnom postupku i protiv tog rešenja može se pokrenuti upravni spor.

Javno preduzeće, odnosno pravno lice iz stava 1. ovog člana kome je oduzeta licenca može da podnese zahtev za izdavanje nove licence, po isteku roka od godinu dana od dana donošenja rešenja o oduzimanju licence.

Ministarstvo vodi evidenciju o izdatim i oduzetim licencama.

Ministar bliže propisuje uslove iz stava 3. ovog člana, sadržinu obrasca zahteva za izdavanje licenci, način vođenja evidencije izdatih i oduzetih licenci, kao i sadržinu mišljenja iz stava 6. ovog člana.

U obrazac zahteva za izdavanje licenci iz stava 12. ovog člana unose se sledeći podaci o ličnosti: podaci o identitetu zakonskog zastupnika podnosioca zahteva i podaci o identitetu kontakt lica podnosioca zahteva (ime i prezime, funkcija koju lice obavlja, a za kontakt lice i broj fiksnog telefona i adresa elektronske pošte).

V VODNA AKTA I VODNA DOKUMENTACIJA

1. Vodna akta

Vrste vodnih akata

Član 113

Radi obezbeđenja jedinstvenog vodnog režima i ostvarivanja upravljanja vodama, u skladu sa Strategijom, planom upravljanja vodama i odgovarajućom tehničkom dokumentacijom, izdaju se vodna akta.

Vodna akta su:

- 1) vodni uslovi;
- 2) vodna saglasnost;
- 3) vodna dozvola.

Vodna akta iz stava 2. tač. 2) i 3) ovog člana su upravna akta, koja se donose u skladu sa propisom kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Donošenje vodnih akata i odlučivanje po žalbi

Član 114

Vodna akta donosi Ministarstvo, na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine, na teritoriji jedinice lokalne samouprave nadležni organ jedinice lokalne samouprave i javno vodoprivredno preduzeće.

Protiv vodnog akta iz člana 113. stav 2. tač. 2) i 3) ovog zakona donetog od strane nadležnog organa autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave i javnog vodoprivrednog preduzeća može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja tog vodnog akta.

Vodni akt iz člana 113. stav 2. tač. 2) i 3) ovog zakona donet od strane ministra je konačan u upravnom postupku i protiv tog akta može se pokrenuti upravni spor.

Ministar propisuje sadržinu i obrazac zahteva za izdavanje vodnih akata iz člana 113. stav 2. ovog zakona.

U obrazac zahteva za izdavanje vodnih akata iz stava 4. ovog člana unose se sledeći podaci o ličnosti, i to: podaci o identitetu zakonskog zastupnika pravnog lica i podaci o identitetu kontakt lica u pravnom licu (ime i prezime, funkcija koju lice obavlja, a za kontakt lice i broj fiksnog telefona i adresa elektronske pošte), podaci o identitetu preduzetnika (ime i prezime i jedinstveni matični broj građana), odnosno podaci o identitetu kontakt lica preduzetnika (ime i prezime, broj fiksnog telefona i adresa elektronske pošte), a za fizičko lice podaci o identitetu (ime i prezime, jedinstveni matični broj građana, adresa, broj fiksnog telefona i adresa elektronske pošte).

1.1. Vodni uslovi

Izdavanje vodnih uslova

Član 115

Vodni uslovi izdaju se u postupku pripreme tehničke dokumentacije za izgradnju novih, rekonstrukciju postojećih objekata (osim za državni put I i II reda, propusta i mostova na njima, kategorije železničkih pruga, propusta i mostova na njima) i za dogradnju postojećih objekata i izvođenje drugih radova koji mogu trajno, povremeno ili privremeno uticati na promene u vodnom režimu, odnosno ugroziti ciljeve životne sredine, kao i za izradu planskih dokumenata za uređenje prostora, upravljanje ribarskim i zaštićenim područjima i gazdovanje šumama.

Vodnim uslovima određuju se tehnički i drugi zahtevi koji moraju da se ispune pri izgradnji, dogradnji i rekonstrukciji objekata, izradi planskih dokumenata i izvođenju drugih radova iz stava 1. ovog člana, radi usklađivanja sa odredbama ovog zakona i propisima donetim na osnovu njega.

Važenje vodnih uslova koji se izdaju van objedinjene procedure

Član 116

Vodni uslovi koji se izdaju van objedinjene procedure prestaju da važe po isteku godinu dana od dana njihovog izdavanja, ako u tom roku nije podnet zahtev za izdavanje vodne saglasnosti.

Objekti, radovi i planska dokumenta za koje se izdaju vodni uslovi

Član 117

Vodni uslovi se izdaju za izgradnju novih objekata, rekonstrukciju postojećih objekata, (osim za rekonstrukciju državnog puta I i II reda, propusta i mostova na njima, kategorije železničkih pruga, propusta i mostova na njima), dogradnju postojećih objekata, izvođenje drugih radova, izradu planskih dokumenata, i to za:

- 1) branu sa akumulacijom;
- 2) vodne objekte iz člana 18. stav 1. tačka 1) ovog zakona u sastavu javnog vodovoda za naselja veća od 20.000 stanovnika;
- 3) višenamenski hidrosistem;
- 4) hidroelektranu snage preko 10 MW, termoelektranu, nuklearni objekat;
- 5) industrijski i proizvodni objekat za koji se zahvata i dovodi voda iz površinskih ili podzemnih voda i čije se otpadne vode ispuštaju u površinske vode ili javnu kanalizaciju, za koje građevinsku dozvolu izdaje ministarstvo ili organ autonomne pokrajine nadležan za poslove građevinarstva;
- 6) vodne objekte u sastavu javne kanalizacije iz člana 19. ovog zakona (glavni kolektor, postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda i objekat za odvođenje i ispuštanje prečišćenih otpadnih voda);
- 7) državni put I i II reda, kategorije železničkih pruga, propuste i mostove na njima, metro, aerodrom;
- 8) prevodnicu, vodni put, luku, marinu i pristanište;
- 9) industrijsku i komunalnu deponiju;
- 10) magistralni naftovod, gasovod i dalekovod i trafostanica kada je to predviđeno planskim dokumentom ili separatom;
- 11) hidromelioracioni sistem za odvodnjavanje preko 100 ha;
- 12) hidromelioracioni sistem za navodnjavanje preko 50 ha;
- 13) sistem za odvođenje atmosferskih voda naselja većih od 20.000 stanovnika;
- 14) podzemno i nadzemno skladište za naftu i njene derivate i druge hazardne i prioritetne supstance kapaciteta preko 500 tona;
- 15) rudarske radove i objekte;
- 16) uređenje vodotoka i izgradnju zaštitnih vodnih objekata na vodama I reda;
- 17) izradu prostornih (prostorni plan jedinice lokalne samouprave, prostorni plan područja posebne namene i regionalni prostorni plan) planova;
- 18) planove gazdovanja šumama na vodnom području;
- 19) planove i programe upravljanja zaštićenim odnosno ribarskim područjima;
- 20) izradu urbanističkih (plan generalne regulacije i generalni urbanistički plan) planova;
- 21) hidroelektranu snage do 10 MW;
- 22) proizvodni i drugi objekat, za koji se zahvata i dovodi voda iz površinskih ili podzemnih voda i čije se otpadne vode ispuštaju u površinske vode, ili javnu kanalizaciju, za koje građevinsku dozvolu izdaje nadležni organ jedinice lokalne samouprave;
- 23) ispuštanje voda za potrebe čišćenja i čišćenje nataloženog nanosa iz akumulacionog jezera;
- 24) vađenje i deponovanje na vodnom zemljištu: rečnih nanosa, kamena i drugog materijala iz korita vodotoka, sprudova, rečnih aluviona i sa obala prirodnih vodotoka, prirodnih i veštačkih akumulacija; treseta za hortikulturu; rekultivaciju eksploatacionog polja i neposredne okoline, po završenom vađenju;
- 25) ribnjak;
- 26) izgradnju ili zatrpavanje bušenih bunara i objekata sa horizontalnim vodozahvatnim građevinama ispod nivoa tla;
- 27) javna skijališta;
- 28) objekte javnog vodovoda i kanalizacije, izuzev vodnih objekata javnog vodovoda za naselja veća od 20.000 stanovnika i vodnih objekata u sastavu javne kanalizacije i za sistem za odvođenje atmosferskih voda naselja manjih od 20.000 stanovnika;
- 29) podzemno i nadzemno skladište za naftu i njene derivate i druge hazardne i prioritetne supstance, kapaciteta manjeg od 500 tona;
- 30) opštinski put i mostove na njemu kada se nalazi u zoni vodotoka;
- 31) produktovod, TT, optički kabl i kablovski vod za prenos električne energije, kao i drugi cevovod, odnosno kablovski vod kada se postavlja ispod korita reke ili ukršta sa rekom;
- 32) hidromelioracioni sistem za odvodnjavanje do 100 ha;

- 33) hidromelioracioni sistem za navodnjavanje do 50 ha;
- 34) sađenje drveća i žbunastog bilja i njihova seča u koritu za veliku vodu i na obali na vodama I reda;
- 35) uređenje vodotoka i izgradnju zaštitnih vodnih objekata na vodama II reda;
- 36) javni vodovod u seoskom naselju;
- 37) sađenje drveća i žbunastog bilja i njihova seča u koritu za veliku vodu i na obali na vodama II reda;
- 38) plutajuće objekte;
- 39) druge objekte i radove, koji mogu privremeno, povremeno ili trajno da prouzrokuju promene u vodnom režimu ili na koje može uticati vodni režim.

Vodni uslovi za objekte i radove iz stava 1. tač. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 16), 21), 22), 25), 26), 27), 28), 29), 30), 31), 32), 33), 35), 36) i 39) ovog člana izdaju se u postupku objedinjene procedure koju sprovodi nadležni organ u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja i sastavni su deo lokacijskih uslova kao javne isprave.

Vodni uslovi za objekte, radove i planska dokumenta iz stava 1. tač. 15), 17), 18), 19), 20), 23), 24), 34), 37) i 38) ovog člana izdaju se van postupka objedinjene procedure.

Izuzetno od stava 1. ovog člana vodni uslovi se ne izdaju u slučaju:

- 1) izgradnje, dogradnje, rekonstrukcije i priključenja na javni vodovod i kanalizaciju objekata koji vodu koriste samo za piće i sanitarne potrebe;
- 2) izgradnje bunara za snabdevanje vodom za piće i sanitarne potrebe jednog domaćinstva;
- 3) izgradnje hidroelioracionog sistema površine do 1 ha, odnosno sa potrošnjom vode za navodnjavanje do 2500 m³ u vegetacionom periodu;
- 4) korišćenja vode za gašenje požara i odbranu zemlje;
- 5) korišćenja poplavnog i inundacionog područja za pašnjake i livade.

Ovlašćenje za izdavanje vodnih uslova

Član 118

Vodne uslove za objekte i radove iz člana 117. tač. 1) do 19) ovog zakona izdaje Ministarstvo, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine.

Vodne uslove iz člana 117. tač. 20) do 35) i 39) ovog zakona izdaje javno vodoprivredno preduzeće.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, vodne uslove za deponovanje rečnih nanosa, kamena i drugog materijala iz korita vodotoka, sprudova i rečnih aluviona, na vodnom zemljištu na teritoriji grada Beograda izdaje nadležni organ grada Beograda.

Vodne uslove iz člana 117. tač. 36) do 38) ovog zakona izdaje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Izuzetno od stava 1. ovog člana Ministarstvo izdaje vodne uslove za objekte i radove iz člana 117. tač. 1) do 16) ovog zakona od međudržavnog značaja i za objekte i radove koji se nalaze, odnosno izvode na teritoriji autonomne pokrajine i delimično prelaze granice teritorije autonomne pokrajine, a mogu imati uticaj na režim voda, kao i za planska dokumenta koja se izrađuju za veće prostorne celine funkcionalnog ili geografskog karaktera koje prelaze granice teritorije autonomne pokrajine, a mogu imati uticaj na vodni režim.

U postupku izdavanja vodnih uslova, u okviru postupka sprovođenja objedinjene procedure u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja, u okviru roka za dostavljanje uslova za projektovanje predviđenog zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja, za objekte i radove iz stava 1. ovog člana Ministarstvo, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine, po službenoj dužnosti pribavlja mišljenje republičke organizacije nadležne za hidrometeorološke poslove, organa uprave nadležnog za sprovođenje državnog monitoringa kvaliteta voda i javnog vodoprivrednog preduzeća, a po potrebi po službenoj dužnosti pribavlja i mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine i/ili specijalizovane stručne - naučne institucije (zavodi, instituti i drugo).

U postupku izdavanja vodnih uslova, u okviru postupka sprovođenja objedinjene procedure u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja, u okviru roka za dostavljanje uslova za projektovanje predviđenog zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja, za objekte i radove iz stava 2. ovog člana javno vodoprivredno preduzeće po službenoj dužnosti pribavlja mišljenje republičke organizacije nadležne za hidrometeorološke poslove i organa uprave nadležnog za sprovođenje državnog monitoringa kvaliteta voda, a u slučaju vađenja rečnih nanosa na vodnom putu i mišljenje organa nadležnog za tehničko održavanje vodnog puta.

U postupku izdavanja vodnih uslova, u okviru postupka sprovođenja objedinjene procedure u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja, u okviru roka za dostavljanje uslova za projektovanje predviđenog zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja, za objekte i radove iz stava 4. ovog člana, nadležni organ jedinice lokalne samouprave po službenoj dužnosti pribavlja mišljenje javnog vodoprivrednog preduzeća.

U postupku izdavanja vodnih uslova, u okviru postupka sprovođenja objedinjene procedure koju sprovodi nadležni organ u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja, organ, posebna organizacija i javno vodoprivredno preduzeće iz st. 6, 7. i 8. ovog člana su dužni da postupe po zahtevu za davanje mišljenja i da traženo mišljenje izdaju u roku od 10 dana od dana prijema zahteva za izdavanje mišljenja.

Ako organ, posebna organizacija i javno vodoprivredno preduzeće iz st. 6, 7. i 8. ovog člana ne postupi u roku iz stava 9. ovog člana organ i javno vodoprivredno preduzeće nadležno za izdavanje vodnih uslova će o tome obavestiti organ nadležan za sprovođenje postupka objedinjene procedure i podneće zahtev za pokretanje prekršajnog postupka u skladu sa članom 212a ovog zakona.

Ministar bliže propisuje sadržinu mišljenja iz stava 6. ovog člana.

Obaveza nadležnog organa da dostavi građevinsku dozvolu i projekat za građevinsku dozvolu

Član 118a

Nadležni organ po izdavanju građevinske dozvole, radi informisanja, dostavlja elektronskim putem organu, odnosno javnom vodoprivrednom preduzeću iz člana 118. st. 1. do 3. ovog zakona nadležnim za izdavanje vodnih uslova građevinsku dozvolu i projekat za građevinsku dozvolu.

Organ, odnosno javno vodoprivredno preduzeće iz člana 118. st. 1. do 3. ovog zakona, ukoliko utvrde neusklađenosti sa izdatim vodnim uslovima, su dužni da nadležni organ koji sprovodi objedinjenu proceduru i inspekcijske organe koji vrše nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i zakona kojim se uređuje planiranje i izgradnja, u roku od 10 dana računajući od dana prijema građevinske dozvole i projekta za građevinsku dozvolu, obaveste u pisanom obliku da li je projekat za građevinsku dozvolu urađen u skladu sa vodnim uslovima izdatim u postupku sprovođenja objedinjene procedure.

1.2. Vodna saglasnost
Izdavanje vodne saglasnosti

Član 119

Vodna saglasnost pribavlja se za objekte i radove i planska dokumenta iz člana 117. tač. 15), 17), 18), 19), 20), 23), 24), 34), 37) i 38) ovog zakona, kao i za objekte i radove iz člana 117. ovog zakona za koje građevinsku dozvolu u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja izdaje ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, van objedinjene procedure.

Vodnom saglasnošću iz stava 1. ovog člana utvrđuje se da je tehnička dokumentacija za objekte, radove i planska dokumenta iz stava 1. ovog člana urađena u skladu sa izdatim vodnim uslovima.

Vodna saglasnost iz stava 1. ovog člana nije uslov za izdavanje građevinske dozvole i upotrebne dozvole.

Vodnu saglasnost izdaje organ, odnosno javno vodoprivredno preduzeće, koji je izdao vodne uslove.

Rok važnosti i prenošenje prava

Član 120

Vodna saglasnost za vađenje rečnih nanosa izdaje se na određeno vreme, a najduže za period od jedne godine pravnim licima, odnosno preduzetnicima koji su dobili licencu za obavljanje delatnosti vađenja rečnih nanosa, nakon utvrđivanja da ispunjavaju uslove u pogledu tehničko-tehnološke opremljenosti i organizacione i kadrovske osposobljenosti za obavljanje te delatnosti.

Licenca za obavljanje delatnosti vađenja rečnog nanosa iz vodnog puta izdaje se na zahtev lica iz stava 1. ovog člana, rešenjem ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja, a za obavljanje delatnosti vađenja rečnog nanosa iz vodotoka na kojima nema plovnog puta i sa vodnog zemljišta, radi uređenja režima voda, rešenjem ministarstva, na period od pet godina.

Troškove izdavanja licence snosi lice iz stava 1. ovog člana, u skladu sa zakonom kojim se uređuju republičke administrativne takse.

Licenca se oduzima ako:

- 1) lice iz stava 1. ovog člana prestane da ispunjava uslove za izdavanje licence;
- 2) se utvrdi da je licenca izdata na osnovu netačnih i neistinitih podataka.

Rešenje o izdavanju licence i oduzimanju licence je konačno u upravnom postupku i protiv tog rešenja može se pokrenuti upravni spor.

Ministar nadležan za poslove saobraćaja i ministar vode evidenciju o izdatim i oduzetim licencama iz stava 2. ovog člana.

Kada se vađenje rečnih nanosa vrši na vodnom putu javno vodoprivredno preduzeće koje je izdalo vodnu saglasnost iz stava 1. ovog člana je dužno da istu dostavi organu nadležnom za tehničko održavanje vodnog puta.

Pravo stečeno na osnovu vodne saglasnosti ne može se, bez saglasnosti nadležnog organa, odnosno javnog vodoprivrednog preduzeća, koji je izdao vodnu saglasnost preneti na drugo lice.

Rešenje o prenosu prava iz stava 8. ovog člana donosi nadležni organ, odnosno javno vodoprivredno preduzeće, u roku od dva meseca od dana podnošenja zahteva.

Protiv rešenja iz stava 9. ovog člana donetog od strane nadležnog organa autonomne pokrajine, nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, odnosno javnog vodoprivrednog preduzeća može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Rešenje iz stava 8. ovog člana doneto od strane Ministarstva je konačno u upravnom postupku i protiv tog rešenja može se pokrenuti upravni spor.

Ministar nadležan za poslove saobraćaja, uz saglasnost ministra, bliže propisuje uslove iz stava 1. ovog člana i način vođenja evidencije izdatih i oduzetih licenci.

Prestanak važenja vodne saglasnosti

Član 121

Vodna saglasnost prestaje da važi ako se u roku od dve godine od dana prijema vodne saglasnosti ne otpočne sa izgradnjom, rekonstrukcijom ili dogradnjom objekta, izvođenjem radova, odnosno izradom planskih dokumenata, a u slučaju rudarskih objekata ako se ne podnese zahtev za izdavanje dozvole za izgradnju rudnika.

Rešenje o utvrđivanju prestanka važenja vodne saglasnosti donosi organ, odnosno javno vodoprivredno preduzeće, koji je izdao vodnu saglasnost.

Protiv rešenja iz stava 2. ovog člana donetog od strane nadležnog organa autonomne pokrajine, nadležnog organa jedinice lokalne samouprave i javnog vodoprivrednog preduzeća može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Rešenje iz stava 2. ovog člana doneto od strane Ministarstva je konačno u upravnom postupku i protiv tog rešenja može se pokrenuti upravni spor.

1.3. Vodna dozvola

Izdavanje vodne dozvole

Član 122

Vodnom dozvolom se utvrđuju način, uslovi i obim korišćenja voda, način, uslovi i obim ispuštanja otpadnih voda, skladištenja i ispuštanja hazardnih i drugih supstanci koje mogu zagaditi vodu, kao i uslovi za druge radove kojima se utiče na vodni režim.

Vodna dozvola za korišćenje podzemnih voda ne može se izdati bez rešenja ministarstva nadležnog za poslove geoloških istraživanja o utvrđenim i razvrstanim rezervama podzemnih voda.

Vodnu dozvolu izdaje organ, odnosno javno vodoprivredno preduzeće, nadležno za izdavanje vodnih uslova.

Pre izdavanja vodne dozvole za objekte i radove za koje vodnu dozvolu izdaje Ministarstvo i nadležni organ autonomne pokrajine podnosilac zahteva je dužan da pribavi izveštaj javnog vodoprivrednog preduzeća o ispunjenosti uslova iz vodnih uslova, vodne saglasnosti ili vodne dozvole.

Vodna dozvola izdaje se na određeno vreme, a najduže za period od 15 godina.

Ministar bliže propisuje slučajeve u kojima je potrebno pribaviti vodnu dozvolu kao i sadržinu izveštaja iz stava 4. ovog člana.

Izdavanje vodne dozvole bez vodnih uslova i vodne saglasnosti

Član 123

Vodna dozvola ne može se izdati bez pribavljenih vodnih uslova i izdate vodne saglasnosti.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, vodna dozvola može se izdati bez vodnih uslova i vodne saglasnosti za izgrađene objekte i sisteme koji imaju upotrebnu dozvolu i ne utiču nepovoljno na vodni režim.

Izuzeci od obaveze izdavanja vodne dozvole

Član 124

Vodna dozvola ne izdaje se za:

- 1) distribuciju vode vodovodnom mrežom od rezervoara, odnosno glavnog magistralnog voda do mernog instrumenta potrošača;
- 2) održavanje prirodnih i veštačkih vodotoka i inundacionih područja za obezbeđenje propusne sposobnosti, regulacionih i zaštitnih objekata i vodnih objekata osnovne kanalske mreže za odvodnjavanje, koje vrši javno vodoprivredno preduzeće;
- 3) ispuštanje otpadnih voda domaćinstava i pravnih lica koja vode korišćene za piće i sanitarne potrebe ispuštaju u sistem javne kanalizacije;
- 4) održavanje plovnog puta.

Pored poslova iz stava 1. ovog člana, vlasnik, odnosno korisnik zemljišta može, bez vodne dozvole, za potrebe sopstvenog domaćinstva da koristi:

- 1) atmosfersku vodu, koja se sakuplja na njegovom zemljištu;
- 2) vode koje izviru na tom zemljištu, ali ne otiču izvan njegove granice;
- 3) podzemne vode na njegovom zemljištu za piće, napajanje stoke i sanitarne potrebe.

Prenos prava stečenih na osnovu vodne dozvole

Član 125

Pravo stečeno na osnovu vodne dozvole ne može se preneti na drugo lice bez saglasnosti organa i javnog vodoprivrednog preduzeća koji je izdao vodnu dozvolu.

Protiv rešenja o davanju saglasnosti iz stava 1. ovog člana donetog od strane nadležnog organa autonomne pokrajine, odnosno nadležnog organa jedinice lokalne samouprave i javnog vodoprivrednog preduzeća može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Rešenje o davanju saglasnosti iz stava 1. ovog člana koje je doneto od strane Ministarstva je konačno u upravnom postupku i protiv tog rešenja može se pokrenuti upravni spor.

Prestanak važenja vodne dozvole

Član 126

Vodna dozvola prestaje da važi:

- tač. 1) i 2) *(bisane)*
- 3) ako se imalac vodne dozvole u pisanoj formi odrekne njenog korišćenja;

4) ako se, bez opravdanih razloga, ne koristi duže od dve godine od njenog dobijanja;

5) ako se ne poštuju uslovi iz vodne dozvole.

Rešenje o utvrđivanju prestanka važenja vodne dozvole donosi organ i javnog vodoprivrednog preduzeća koji je izdao vodnu dozvolu.

Protiv rešenja iz stava 2. ovog člana donetog od strane nadležnog organa autonomne pokrajine, odnosno nadležnog organa jedinice lokalne samouprave i javnog vodoprivrednog preduzeća može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Rešenje iz stava 2. ovog člana doneto od strane Ministarstva je konačno u upravnom postupku i protiv tog rešenja može se pokrenuti upravni spor.

Upotrebna dozvola

Član 127

Vodna dozvola nije uslov za izdavanje upotrebne dozvole.

Vodnu dozvolu, u skladu sa odredbama ovog zakona, pribavlja investitor kada je u vodnim uslovima naznačena obaveza njenog pribavljanja.

Izdavanje vodne dozvole se obavlja van postupka objedinjene procedure.

Član 128

(Brisano)

2. Vodna dokumentacija

Vrste vodne dokumentacije

Član 129

Vodna dokumentacija jeste:

1) vodna knjiga;

2) vodni registar.

Vodna knjiga

Član 130

Vodna knjiga je registar o izdatim vodnim aktima.

Organ koji izdaje vodna akta dužan je da sva izdata vodna akta vodi u vodnoj knjizi.

Vodna knjiga naročito sadrži: upisnik vodnih saglasnosti; upisnik vodnih dozvola; upisnik vodnih uslova; upisnik zaključaka o odbacivanju zahteva stranke; upisnik akata o nenadležnosti organa za postupanje po zahtevu stranke; zbirku isprava i tehničku dokumentaciju.

Svrha obrade podataka o ličnosti u upisnicima iz stava 3. ovog člana je praćenje i evidentiranje izdatih vodnih akata.

U upisnike iz stava 3. ovog člana unose se sledeći podaci o ličnosti: podaci o identitetu podnosioca zahteva (ime i prezime i jedinstveni matični broj građana).

Vodna knjiga vodi se u pisanoj i elektronskoj formi.

Nadležni organ autonomne pokrajine, nadležni organ jedinice lokalne samouprave i javno vodoprivredno preduzeće dužni su da Ministarstvu dostavljaju podatke iz vodne knjige.

Ministarstvo je dužno da podatke iz vodne knjige dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove koji se odnose na tehničke propise, u skladu sa posebnim zakonom.

Ministar bliže propisuje sadržinu, način vođenja i obrazac vodne knjige iz stava 3. ovog člana.

Vodni registar

Član 131

Radi obezbeđenja podataka potrebnih za upravljanje vodama, odnosno korišćenje voda, zaštitu voda i zaštitu od štetnog dejstva voda, vode se vodni registri.

Vodni registri su:

1) registar vodnog dobra;

2) registar vodnih objekata;

3) registar korišćenja voda;

4) registar zagađivača.

Vodni registri iz stava 2. ovog člana su sastavni deo vodnog informacionog sistema.

Sadržina i način vođenja vodnog registra

Član 132

Registar vodnog dobra sadrži naročito: obrasce registra, zbirku isprava i tehničku i ostalu dokumentaciju o površinskim i podzemnim vodama, vodnom zemljištu i rečnim nanosima sa vodnog zemljišta.

Registar vodnih objekata sadrži naročito: obrasce registra, zbirku isprava i tehničku dokumentaciju o vodnom objektu.

Registar korišćenja voda sadrži naročito: obrasce registra, zbirku isprava i tehničku i ostalu dokumentaciju o izvorštima i korisnicima voda, količini i kvalitetu zahvaćene vode za pojedine namene.

Registar zagađivača voda naročito sadrži: obrasce registra, zbirku isprava i tehničku i ostalu dokumentaciju o izvorima zagađivanja voda, količini i vrsti emisije i prijemnicima (recipijentima).

Vodne registre iz st. 1. do 4. ovog člana vodi javno vodoprivredno preduzeće.

Javno vodoprivredno preduzeće dužno je da dostavlja Ministarstvu registre.

Ministarstvo je dužno da podatke iz vodnog registra dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove koji se odnose na tehničke propise, u skladu sa posebnim zakonom.

Vodni registar vodi se u pisanoj i elektronskoj formi.

Ministar bliže propisuje sadržinu i način vođenja vodnih registara iz st. 1. do 4. ovog člana.

U vodne registre unose se sledeći podaci o ličnosti, i to: podaci o identitetu zakonskog zastupnika pravnog lica i podaci o identitetu kontakt lica u pravnom licu (ime i prezime, funkcija koju lice obavlja, a za kontakt lica i broj fiksnog telefona i adresa elektronske pošte), podaci o identitetu preduzetnika (ime i prezime i jedinstveni matični broj građana), odnosno podaci o identitetu kontakt lica preduzetnika (ime i prezime, broj fiksnog telefona i adresa elektronske pošte), a za fizičko lice podaci o identitetu (ime i prezime, jedinstveni matični broj građana, adresa, broj fiksnog telefona i adresa elektronske pošte).

Pravno lice koje je sopstvenim sredstvima izgradilo vodne objekte dužno je da, na zahtev Ministarstva i javnog vodoprivrednog preduzeća, dostavi podatke za vodne registre iz st. 1. do 4. ovog člana.

VI ZABRANE, OGRANIČENJE PRAVA I OBAVEZE VLASNIKA I KORISNIKA VODNOG ZEMLJIŠTA I VODNIH OBJEKATA

1. Zabrane i ograničenja

Član 133

Radi očuvanja i održavanja vodnih tela površinskih i podzemnih voda i zaštitnih i drugih vodnih objekata, sprečavanja pogoršanja vodnog režima, obezbeđenja prolaza velikih voda i sprovođenja odbrane od poplava, kao i zaštite životne sredine, zabranjeno je:

1. na nasipima i drugim vodnim objektima kopati i odlagati materijal, napasati krupnu stoku, vući posečeno drveće, prelaziti i voziti motorno vozilo, osim na mestima na kojima je to dozvoljeno i obavljati druge radnje kojima se može ugroziti stabilnost tih objekata;

2. na vodnom zemljištu:

- 1) graditi objekte kojima se smanjuje propusna moć korita,
- 2) odlagati čvrsti otpad i opasan i štetan materijal,
- 3) skladištiti drvo i drugi čvrst materijal na način kojim se remete uslovi prolaska velikih voda,
- 4) vađenje rečnog nanosa suprotno izdatoj vodnoj saglasnosti ili bez vodne saglasnosti;
- 5) prati vozila i druge mašine,
- 6) vršiti druge radnje, osim u slučaju:
  - (1) sprovođenja mera očuvanja, unapređenja i prezentacije prirodnih vrednosti,
  - (2) preduzimanja radnji radi zaštite ljudi, životinja i imovine;

3. u poplavnom području graditi objekte na način kojim se ometa proticanje vode i leda ili suprotno propisima za gradnju u poplavnom području;

4. saditi drveće na odbrambenom nasipu, u inundacijskom pojasu širine najmanje 10 m od nebranjene nožice nasipa prema vodotoku, a u branjenoj zoni suprotno izdatoj vodnoj saglasnosti;

5. kopati bunare, rovove i kanale pored nasipa u pojasu širine najmanje 10 m od nebranjene nožice nasipa prema vodotoku, odnosno do 50 m prema branjenom području, osim ako je njihova funkcija zaštita od štetnog dejstva voda ili je tehničkom dokumentacijom, urađenom u skladu sa ovim zakonom, dokazano da nije ugrožena stabilnost nasipa;

6. menjati ili presecati tokove podzemnih voda, odnosno iskorišćavati te vode u obimu kojim se ugrožava snabdevanje pitkom ili tehnološkom vodom, ugrožavaju mineralna i termalna izvorišta, stabilnost tla i objekata;

7. menjati pravac i jačinu toka površinske vode koja prirodno protiče ili otiče sa vodnog zemljišta koje je u privatnoj svojini;

8. graditi objekte, saditi drveće, orati i kopati zemlju i obavljati druge radnje kojima se remeti funkcija ili ugrožava stabilnost melioracionih kanala za odvodnjavanje i u obostranom pojasu širine od najmanje 5 m od tih kanala preduzimati radnje kojima se ometa redovno održavanje ovih kanala;
9. odlagati čvrsti otpad i druge materijale u vodotoke, akumulacije, retenzije, melioracione i druge kanale, upuštati zagađene vode ili druge materije i vršiti radnje, kojima se može oštetiti korito i obala vodotoka, uticati na promenu njegove trase, nivoe vode, količinu i kvalitet vode, ugroziti stabilnost zaštitnih i drugih vodnih objekata ili otežati održavanje vodnog sistema;
10. vršiti, bez odgovarajućih vodnih akata, intervencije u koritu (osiguranje obala, pregrađivanje korita, proširenje i produbljenje korita i drugo);
11. izvoditi radove koji bi mogli ugroziti stabilnost brane ili njenu namenu, kao i menjati prirodne uslove u okolini akumulacionih i retenzionih basena na način kojim bi se prouzrokovalo klizanja terena, pojave erozije ili nastajanje vododerina i bujica;
12. izvoditi druge radove koji bi mogli da ugroze stabilnost i otežaju održavanje regulacionih, zaštitnih i drugih vodnih objekata.

Zabrana vršenja radnji iz stava 1. ovog člana može se proširiti i izvan granica vodnog zemljišta, ako bi se tim radnjama ugrozio vodni režim ili vodni objekti.

2. Obaveze

Radnje trpljenja

Član 134

Vlasnik, odnosno korisnik vodnog zemljišta dužan je da:

- 1) dopusti prolaz preko zemljišta licima koja su ovlašćena da premeravaju, snimaju, projektuju i obeležavaju zemljište ili vode za potrebe izgradnje, sanaciji ili rekonstrukcije vodnih objekata, licima koja vrše inspekcijski nadzor, kao i licima koja izvode radove na izgradnji, rekonstrukciji i održavanju tih objekata;
- 2) dopusti korišćenje korita za veliku vodu i obale reke u širini od 5 m licima koja su ovlašćena da vrše pregled stanja i održavanje rečnih korita i obala;
- 3) omogući korišćenje odgovarajućeg materijala sa svog zemljišta, kao i prolaz lica i mehanizacije, radi sprovođenja odbrane od poplava;
- 4) dopusti slobodno oticanje vode koja dolazi sa uzvodnih zemljišta, bez promene pravca i brzine vode;
- 5) gazduje šumama na inundacionom području tako da se ne prave smetnje prirodnom oticanju vode i leda;
- 6) dopusti na svom zemljištu vađenje, privremeno deponovanje i transportovanje rečnog nanosa i mulja iz vodotoka i inundacionih područja radi obezbeđenja propusne sposobnosti, regulacionih i zaštitnih objekata, kao i vodnih objekata osnovne i detaljne kanalske mreže za odvodnjavanje, koje vrši javno vodoprivredno preduzeće, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave;
- 7) dozvoli postavljanje i rad mernih instrumenata, neophodnih za istraživanja, iskopavanja ili bušenja, eksperimentalna pumpanja, uzimanje uzoraka i druge poslove vezane za istraživanja voda za potrebe snabdevanja vodom ili drugih istraživačkih delatnosti, pod uslovima i na način propisan ovim ili drugim zakonom, kao i za potrebe monitoringa voda.

Vlasnik, odnosno korisnik nepokretnosti koja se nalazi u zoni sanitarne zaštite dužan je da način korišćenja nepokretnosti prilagodi uslovima utvrđenim za korišćenje i održavanje zona sanitarne zaštite.

Vlasnik, odnosno korisnik zemljišta ima pravo na naknadu stvarne štete u slučajevima iz stava 1. tač. 1), 2), 3), 6) i 7) ovog člana, kao i za korišćenje materijala iz stava 1. tačka 3) ovog člana.

Međusobna prava i obaveze koje nastanu u vezi sa izvođenjem radova iz stava 1. tač. 1), 2), 3), 6) i 7) ovog člana sporazumno uređuju vlasnik, odnosno korisnik zemljišta i investitor.

Preduzimanje radnji

Član 135

Vlasnik, odnosno korisnik vodnog zemljišta ili vodnog objekta na obali dužan je da na delu na kome je vlasnik, odnosno korisnik:

- 1) učestvuje, po uputstvu javnog vodoprivrednog preduzeća, u izvođenju manjih radova na održavanju korita za veliku vodu, osim korita za malu vodu, radi sprečavanja erozije, odronjavanja obala ili smanjenja propusne moći korita za vodu;
- 2) ukloni sam ili učestvuje, po uputstvu javnog vodoprivrednog preduzeća, u uklanjanju iz korita vodotoka ili sa svog zemljišta predmeta koji mogu narušiti vodni režim;
- 3) ukloni drvo iz korita bujičnog toka.

Vlasnik, odnosno korisnik vodnog zemljišta ima pravo naknade vrednosti korišćenog materijala za radove iz stava 1. ovog člana.

Ako vlasnik, odnosno korisnik ne izvrši sam ili ne učestvuje u izvođenju radova iz stava 1. ovog člana, radove će izvesti javno vodoprivredno preduzeće, na teret vlasnika, odnosno korisnika zemljišta.

Ako je vlasnik, odnosno korisnik nepoznat, ili ako je do potrebe izvršenja radova došlo usled više sile, radove će izvršiti javno vodoprivredno preduzeće.

Obaveze lica koja koriste objekte čijom izgradnjom se povišava nivo vode

Član 136

Vlasnik, odnosno korisnik objekata na vodnom zemljištu čijom izgradnjom se trajno povišava nivo vode prirodnog vodotoka i povećavaju troškovi zaštite od štetnog dejstva voda, dužan je da:

- 1) izgradi dodatni sistem zaštite ili nadoknadi povećane troškove pravnom licu koje preduzima dodatne mere zaštite od štetnog dejstva voda;
- 2) učestvuje u održavanju zaštitnih vodnih objekata;
- 3) učestvuje u sprovođenju odbrane od poplava.

Utvrđivanje prava službenosti

Član 137

Vlasnik, odnosno korisnik zemljišta dužan je da dozvoli da preko njegovog zemljišta drugi vlasnik, odnosno korisnik izvodi radove odvođenja, odnosno dovođenja vode do svog zemljišta, ako za to ne postoji celishodnije tehničko ili ekonomsko rešenje.

Ako vlasnici, odnosno korisnici zemljišta ne postignu sporazum o utvrđivanju prava službenosti i o visini odgovarajuće naknade, odluku donosi sud.

Priključenje na javni vodovod u seoskom naselju

Član 138

Pravno i fizičko lice koje nije učestvovalo u izgradnji seoskog vodovoda može se priključiti na seoski vodovod ako:

- 1) vodovod, s obzirom na količinu vode, može da zadovolji potrebe svih korisnika;
- 2) se njegovo snabdevanje vodom ne može na ekonomičan i tehnički racionalan način rešiti drugačije.

Licu iz stava 1. ovog člana odobrenje za priključak izdaje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Lice iz stava 1. ovog člana koje se priključilo na seoski vodovod dužno je da:

- 1) nadoknadi srazmerni deo troškova izgradnje;
- 2) od časa priključenja snosi pripadajući deo troškova održavanja i iskorišćavanja vodovoda;
- 3) snosi sve troškove priključka.

Otklanjanje štete

Član 139

Ako su na vodnom objektu u javnoj svojini pričinjene štete radnjama pravnog ili fizičkog lica, troškovi otklanjanja pričinjene štete na vodnom objektu padaju na teret tog lica.

Pravno ili fizičko lice, koje pogorša vodni režim, odnosno stanje erozije na erozionom području, dužno je da, u roku koji odredi inspektor nadležan za poslove vodoprivrede, izvrši radnje radi uspostavljanja stanja koje je postojalo pre nego što je šteta nastala.

Ako lice iz st. 1. i 2. ovog člana ne izvrši radnje u određenom roku, te radnje će izvršiti javno vodoprivredno preduzeće, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave u slučaju erozionog područja, o trošku lica koje je izazvalo štetu.

VII DRUGI SUBJEKTI UPRAVLJANJA VODAMA

1. Savet za vode

Osnivanje i delokrug rada

Član 140

Radi razmatranja stručnih pitanja, davanja stručnih mišljenja i učešća u realizaciji projektnih zadataka u oblasti upravljanja vodama, ministar, u skladu sa propisima kojima se uređuje državna uprava, rešenjem osniva posebnu radnu grupu - Savet za vode (u daljem tekstu: Savet).

Poslovi Saveta

Član 141

Savet obavlja sledeće poslove:

- 1) razmatra i daje mišljenja na predloge zakona i drugih propisa kojima se uređuju pitanja upravljanja vodama;
- 2) razmatra i daje mišljenja na predlog Strategije i plana upravljanja vodama;
- 3) daje predloge za unapređenje stanja u oblasti voda.

2. Nacionalna konferencija za vode

Osnivanje i sastav

Član 142

Radi obezbeđenja uticaja javnosti u upravljanju vodama, Vlada osniva Nacionalnu konferenciju za vode (u daljem tekstu: Nacionalna konferencija).

Nacionalna konferencija ima 14 članova, koje imenuje Vlada, na predlog Ministarstva, na period od četiri godine.

Nacionalnu konferenciju čine predstavnici jedinica lokalne samouprave sa svakog vodnog područja, predstavnici korisnika voda i udruženja građana.

Nacionalna konferencija donosi poslovnik o svom radu.

Rad Nacionalne konferencije je javan.

Sredstva za rad Nacionalne konferencije obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Delokrug rada

Član 143

Nacionalna konferencija obavlja sledeće poslove:

- 1) prati realizaciju Strategije i plana upravljanja vodama;
- 2) učestvuje u javnoj raspravi u fazi pripreme plana upravljanja vodama;
- 3) prati realizaciju plana upravljanja vodama na vodnom području;
- 4) daje predloge za poboljšanje učešća javnosti u procesu planiranja, donošenja odluka i kontrole njihovog sprovođenja;
- 5) daje predloge za edukaciju javnosti o značaju vode, o potrebi racionalizacije potrošnje vode i zaštite vode i ulozi vodnih objekata u obezbeđenju usluga.

Nacionalna konferencija podnosi izveštaj o svom radu Vladi, jednom godišnje.

Administrativno tehničke poslove za potrebe Nacionalne konferencije obavlja Ministarstvo.

3. Udruženje korisnika voda

Član 144

Radi obezbeđenja uslova za razne vidove korišćenja voda (navodnjavanje, ribnjaci i drugo) ili zaštite od štetnog dejstva voda, zainteresovana lica na delu vodnog područja, odnosno na melioracionom području ili njegovom delu, mogu osnovati udruženje korisnika voda, u skladu sa posebnim zakonom.

4. Naučnoistraživačka organizacija

Član 145

Studijsko istraživačke poslove od posebnog značaja za upravljanje vodama vrši naučnoistraživačka organizacija koja je ovlašćena od strane Ministarstva za obavljanje tih poslova.

Ministar rešenjem ovlašćuje pravno lice iz stava 1. ovog člana, ako ima:

- 1) akt ministarstva nadležnog za poslove naučnoistraživačke delatnosti o ispunjavanju uslova za obavljanje naučnoistraživačke delatnosti od opšteg interesa u oblasti vodoprivrede;
- 2) reference za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana.

Rešenje ministra iz stava 1. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega može se pokrenuti upravni spor.

Spisak ovlašćenih pravnih lica iz stava 2. ovog člana objavljuje se na veb-sajtu Ministarstva.

5. Javno preduzeće za regionalne i višenamenske hidrosisteme

Član 146

Regionalni i višenamenski hidrosistemi su složeni hidrosistemi koji služe za obezbeđenje potreba u oblasti voda (snabdevanje vodom, navodnjavanje, zaštita voda, zaštita od štetnog dejstva voda), na teritoriji dve ili više jedinica lokalne samouprave.

Upravljanje i održavanje hidrosistema iz stava 1. ovog člana vrši javno preduzeće osnovano od jedinica lokalne samouprave za koje se obezbeđuju potrebe u oblasti voda.

VIII INFORMISANJE I VODNI INFORMACIONI SISTEM

Informisanje

Član 147

Ministarstvo i javno vodoprivredno preduzeće, obezbeđuju javnost rada davanjem informacija sredstvima javnog informisanja, odnosno izdavanjem službenih informacija.

Vodni informacioni sistem

Član 148

Radi klasifikovanja voda, praćenja i unapređenja vodnog režima, planiranja razvoja vodnih sistema i upravljanja vodama u Republici Srbiji uspostavlja se vodni informacioni sistem.

Vodni informacioni sistem obezbeđuje formiranje, održavanje, prezentaciju i distribuciju podataka o: stanju kvaliteta voda, klasama vodnih tela površinskih i podzemnih voda, vodnoj dokumentaciji, zakonodavnim, organizacionim, strateškim i planskim merama u oblasti upravljanja vodama, naučno-tehničke i druge informacije od značaja za upravljanje vodama i razmenu informacija sa drugim informacionim sistemima na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Ministar bliže propisuje sadržinu i način vođenja informacionog sistema iz stava 1. ovog člana, metodologiju, strukturu, kategorije i nivoe sakupljanja podataka, kao i sadržinu podataka o kojima se obaveštava javnost.

Uspostavljanje i vođenje vodnog informacionog sistema

Član 149

Vodni informacioni sistem uspostavlja i vodi Ministarstvo.

Vodne informacione sisteme uspostavljaju i vode i javna vodoprivredna preduzeća, kao deo vodnog informacionog sistema iz stava 1. ovog člana.

IX FINANSIRANJE UPRAVLJANJA VODAMA

1. Predmet finansiranja

Član 150

Poslovi od opšteg interesa koji se finansiraju u skladu sa ovim zakonom, jesu:

1) Poslovi uređenja vodotoka i zaštite od štetnog dejstva voda, i to:

- (1) izgradnja, rekonstrukcija, sanacija, održavanje i upravljanje regulacionim i zaštitnim vodnim objektima u javnoj svojini i održavanje vodotoka;
- (2) izgradnja, rekonstrukcija, sanacija, održavanje i upravljanje vodnim objektima za odvodnjavanje u javnoj svojini;
- (3) izgradnja, rekonstrukcija, sanacija, održavanje i upravljanje vodnim objektima za zaštitu od erozija i bujica u javnoj svojini i izvođenje radova i mera za zaštitu od erozije i bujica, u skladu sa članom 62. ovog zakona;
- (4) sprovođenje odbrane od poplave,

2) Poslovi uređenja i korišćenja voda, i to:

- (1) izrada bilansa voda, kontrola stanja zaliha vodnih resursa i mere za obezbeđenje njihovog racionalnog korišćenja i zaštite;
- (2) izrada bilansa podzemnih voda za pojedinačni resurs, uključujući i raspoloživi resurs, način i dinamika obnavljanja resursa i mere za obezbeđenje racionalnog korišćenja i zaštitu resursa;
- (3) ispitivanje kvaliteta vode na izvoristu i istražni radovi na izvoristu;
- (4) zaštita izvorista za snabdevanje vodom;
- (5) izgradnja i rekonstrukcija vodnih objekata iz člana 18. stav 1. tačka 1) ovog zakona, u javnoj svojini;
- (6) održavanje i upravljanje vodnim objektima za navodnjavanje u javnoj svojini,

3) Poslovi zaštite voda od zagađivanja, i to:

- (1) izrada programa i sistematsko praćenje kvaliteta voda - monitoring;
- (2) praćenje havarijskih zagađenja, organizacija i kontrola njihovog sprovođenja;
- (3) sprovođenje dugoročnih i kratkoročnih mera za sprečavanje, ublažavanje i kontrolu zagađivanja voda;
- (4) uređenje vodnog režima zaštićenih oblasti iz člana 110. ovog zakona i drugih područja koja na njih imaju uticaja;
- (5) izgradnja i rekonstrukcija vodnih objekata za sakupljanje, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda i zaštitu voda (glavni kolektori, postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, postrojenja za preradu otpadnih muljeva i ispustu iz postrojenja u prijemnik) u javnoj svojini,

4) Poslovi koji se odnose na sisteme za odvodnjavanje i navodnjavanje, i to: održavanje i upravljanje vodnim objektima i sistemima za odvodnjavanje i navodnjavanje u javnoj svojini,

5) Poslovi koji se odnose na regionalne i višenamenske hidrosisteme, i to: izgradnja, rekonstrukcija, sanacija, održavanje i upravljanje regionalnim i višenamenskim hidrosistemima u javnoj svojini,

6) Ostali poslovi od opšteg interesa, i to:

- (1) izrada i sprovođenje planskih dokumenata, programa i normativnih akata;
- (2) izrada studija i izvođenje istražnih radova za potrebe integralnog upravljanja vodama, izrada tehničke dokumentacije iz oblasti uređenja vodotoka i zaštite od štetnog dejstva voda, uređenja i korišćenja voda i zaštite voda od zagađivanja;
- (3) poslovi međunarodne saradnje u oblasti voda;
- (4) uspostavljanje i vođenje vodne dokumentacije i vodnog informacionog sistema;
- (5) vršenje poverenih poslova od strane javnih vodoprivrednih preduzeća (priprema predloga vodnih jedinica i njihovih granica, plana upravljanja vodama za vodna područja, posebnog plana upravljanja vodama za pojedina pitanja upravljanja vodama, plana upravljanja rizicima od poplava za vodna područja, operativnog plana za odbranu od poplava, izrada karte ugroženosti i karte rizika od poplava, izrada mišljenja na operativne planove za odbranu od poplava za vode II reda, identifikacija vodnih tela površinskih i podzemnih voda koja se koriste ili mogu da se koriste za ljudsku potrošnju u budućnosti, vođenje registara zaštićenih oblasti na vodnom području, vršenje poslova investitora u ime Republike Srbije, odnosno autonomne pokrajine, izdavanje vodnih akata, vršenje obračuna i zaduženja obveznika plaćanja naknada za vode).

2. Izvori sredstava

Član 151

Sredstva za finansiranje poslova iz člana 150. ovog zakona obezbeđuju se iz:

- 1) budžeta Republike Srbije;
- 2) budžeta autonomne pokrajine;
- 3) naknada za vode;
- 4) koncesione naknade;
- 5) ostalih izvora.

Sredstva iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana su javni prihod.

Sredstva iz stava 1. ovog člana mogu se koristiti samo za namene određene ovim zakonom.

2.1. Korišćenje sredstava budžeta

Član 152

Poslovi iz člana 150. stav 1. tač. 1), 2), 5) i 6) ovog zakona na teritoriji Republike Srbije, osim teritorije autonomne pokrajine, finansiraju se iz budžeta Republike Srbije.

Poslovi iz stava 1. ovog člana, osim poslova međunarodne saradnje, na teritoriji autonomne pokrajine finansiraju se iz budžeta autonomne pokrajine.

Čl. 153-177đ*

(Prestalo da važi)

Čl. 178-182

(Brisano)

2.3. Koncesiona naknada

Član 183

Obaveza plaćanja koncesione naknade, određivanje visine, rokova, uslova i načina plaćanja te naknade, kao i usmeravanje sredstava ostvarenih od koncesione naknade vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast koncesija.

2.4. Ostali izvori finansiranja

Član 184

Ostali izvori sredstava za finansiranje poslova iz člana 150. ovog zakona su:

- 1) sopstvena sredstva pravnih i fizičkih lica;
- 2) sredstva preventive koja se izdvajaju iz premije osiguranja;
- 3) namenski krediti;
- 4) javni zajmovi;
- 5) donacije i drugo.

3. Budžetski fondovi za vode

3.1 Budžetski fond za vode Republike Srbije

Osnivanje

Član 185

Budžetski fond za vode Republike Srbije (u daljem tekstu: Republički fond) osniva se radi evidentiranja posebnih sredstava namenjenih finansiranju poslova od opšteg interesa koji se finansiraju u skladu sa ovim zakonom na teritoriji Republike Srbije, osim teritorije autonomne pokrajine.

Namenska primanja budžeta Republike Srbije i izvršeni izdaci radi ostvarivanja cilja iz stava 1. ovog člana vodiće se odvojeno u okviru glavne knjige trezora na povezanim evidencionim kontima.

Republički fond se osniva na neodređeno vreme.

Republičkim fondom upravlja Ministarstvo.

Po ukidanju Republičkog fonda, prava i obaveze tog fonda preuzima Ministarstvo.

Izvori finansiranja

Član 186

Sredstva za finansiranje Republičkog fonda obezbeđuju se:

1) iz aproprijacija u budžetu Republike Srbije za tekuću godinu;

2) od naknada za vode iz člana 153. ovog zakona, osim naknade za zagađivanje voda, ostvarenih na teritoriji Republike Srbije, osim teritorije autonomne pokrajine;

2a) *(brisana)*

3) od prihoda od upravljanja slobodnim novčanim sredstvima Republičkog fonda.

Korišćenje sredstava Republičkog fonda

Član 187

Sredstva Republičkog fonda ostvarena iz izvora iz člana 186. ovog zakona koriste se za finansiranje poslova od opšteg interesa iz člana 150. ovog zakona, na teritoriji Republike Srbije, osim teritorije autonomne pokrajine.

Korišćenje sredstava iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa godišnjim programom iz člana 42. ovog zakona.

Ministarstvo bliže propisuje uslove za raspodelu i korišćenje sredstava Republičkog fonda, kao i način raspodele tih sredstava.

Neutrošena sredstva ostvarena po osnovu naknada za vode iz člana 186. tačka 2) ovog zakona u prethodnoj godini, prenose se za iste namene u narednu godinu.

3.2. Budžetski fond za vode autonomne pokrajine

Osnivanje

Član 188

Budžetski fond za vode autonomne pokrajine (u daljem tekstu: Pokrajinski fond) osniva se radi evidentiranja posebnih sredstava namenjenih finansiranju poslova od opšteg interesa koji se finansiraju u skladu sa ovim zakonom na teritoriji autonomne pokrajine.

Namenska primanja budžeta autonomne pokrajine i izvršeni izdaci radi ostvarivanja cilja iz stava 1. ovog člana vodiće se odvojeno u okviru glavne knjige trezora na povezanim evidencionim računima.

Pokrajinski fond se osniva na neodređeno vreme.

Pokrajinskim fondom upravlja nadležni organ autonomne pokrajine.

Po ukidanju Pokrajinskog fonda, prava i obaveze tog fonda preuzima nadležni organ autonomne pokrajine.

Izvori finansiranja

Član 189

Sredstva za finansiranje Pokrajinskog fonda obezbeđuju se:

1) iz aproprijacija u budžetu autonomne pokrajine za tekuću godinu;

2) od naknada za vode iz člana 153. tač. 1), 2), 4), 5) i 6) ovog zakona, ostvarenih na teritoriji autonomne pokrajine;

2a) *(brisana)*

3) od prihoda od upravljanja slobodnim novčanim sredstvima Pokrajinskog fonda.

Korišćenje sredstava Pokrajinskog fonda

Član 190

Sredstva Pokrajinskog fonda ostvarena iz izvora iz člana 189. ovog zakona koriste se za finansiranje poslova od opšteg interesa iz člana 150. ovog zakona na teritoriji autonomne pokrajine, u skladu sa godišnjim programom.

Nadležni organ autonomne pokrajine bliže propisuje uslove za raspodelu i korišćenje sredstava Pokrajinskog fonda, kao i način raspodele tih sredstava.

Neutrošena sredstva iz člana 189. tačka 2) ovog zakona u prethodnoj godini prenose se za iste namene u narednu godinu.

Čl. 191-195*

(Prestalo da važi)

X NADZOR

Inspekcijski nadzor

Član 196

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo preko inspektora nadležnog za poslove vodoprivrede (u daljem tekstu: vodni inspektor).

Vodni inspektor vrši i inspekcijski nadzor nad primenom ovog zakona, drugih propisa i opštih akata koji se odnose na izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih objekata i izvođenje drugih radova koji mogu uticati na promene u vodnom režimu.

Inspekcijski nadzor koji se odnosi na zdravstvenu ispravnost vode za piće i na kvalitet vode za kupanje vrši ministarstvo nadležno za poslove zdravlja preko sanitarnog inspektora.

Inspekcijski nadzor koji se odnosi na kvalitet otpadnih voda koje se ispuštaju u recipijent vrši ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine preko inspektora za zaštitu životne sredine.

Autonomnoj pokrajini poverava se, kao povereni posao državne uprave, vršenje inspekcijskog nadzora iz st. 1, 2, 3. i 4. ovog člana na teritoriji autonomne pokrajine.

Gradu Beogradu poverava se, kao povereni posao državne uprave, vršenje inspekcijskog nadzora iz st. 1, 2. i 4. ovog člana na teritoriji grada Beograda.

Uslovi za obavljanje poslova vodnog inspektora

Član 197

Poslove vodnog inspektora može da vrši lice koje ima stečeno visoko obrazovanje na studijama drugog stepena (diplomske akademske studije - master, specijalističke akademske studije, specijalističke strukovne studije), odnosno koje je steklo obrazovanje na osnovnim studijama od najmanje četiri godine iz oblasti građevine hidrotehnički smer, iz oblasti poljoprivrede vodoprivredni smer, iz oblasti šumarstva smer za zaštitu od erozije i uređenje bujica, iz oblasti tehnologije i koje ima položen državni stručni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva.

Službeno odelo i službena legitimacija

Član 198

U obavljanju poslova inspekcijskog nadzora vodni inspektor mora da ima službenu legitimaciju, oznaku i odgovarajuću opremu.

Vodni inspektor obavlja poslove inspekcijskog nadzora u propisanom službenom odelu.

Ministar propisuje izgled i sadržinu oznake i vrstu opreme, kao i izgled službenog odela.

U obrazac službene legitimacije vodnog inspektora čiji je izgled propisan Pravilnikom o izgledu obrasca službene legitimacije inspektora ("Službeni glasnik RS", broj 81/15) unose se sledeći podaci o ličnosti: podaci o identitetu vodnog inspektora (ime i prezime).

Prava i dužnosti vodnog inspektora

Član 199

U vršenju inspekcijskog nadzora vodni inspektor ima pravo i dužnost da proverava:

1) da li se izgradnja objekata i izvođenje drugih radova koji mogu da prouzrokuju kvalitativne ili kvantitativne promene u prirodnom ili veštački uspostavljenom vodnom režimu vrši u skladu sa ovim zakonom;

2) da li su vodna akta, dokumentacija za odbranu od poplava, vodni katastri, poslovne knjige i ostali dokumenti doneti, odnosno da li se vode u skladu sa ovim i posebnim zakonom;

3) ispunjenost uslova iz vodnih akata, kao i kontrolu načina korišćenja vodnih objekata u skladu sa izdatim vodnim saglasnostima, odnosno vodnim dozvolama i potvrdama;

4) funkcionisanje uređaja na objektima koji su od značaja za sigurnost tih objekata i za vodni režim;

5) režim i kvalitet vode u vodotocima, jezerima, akumulacijama i podzemnim vodama;

6) primenu propisa o vodnom režimu u pogledu obezbeđenja minimalnog održivog protoka nizvodno od zahvata vode.

Pravno lice, preduzetnik i fizičko lice dužno je da vodnom inspektoru omogućí vršenje nadzora, da mu bez odlaganja stavi na uvid i raspolaganje potrebnu dokumentaciju i druge dokaze i izjasni se o činjenicama koje su od značaja za vršenje nadzora.

Prava i dužnosti sanitarnog inspektora

Član 200

U vršenju inspekcijskog nadzora sanitarni inspektor ima pravo i dužnost da:

- 1) kontroliše da li se vrši ispitivanje zdravstvene ispravnosti vode za piće i kvaliteta vode za kupanje;
- 2) kontroliše zdravstvenu ispravnost vode za piće i kvalitet vode za kupanje;
- 3) organizuje uzimanje uzoraka vode za piće i vode za kupanje, kada postoji sumnja u zdravstvenu ispravnost vode za piće, odnosno kvalitet vode za kupanje;
- 4) kontroliše način korišćenja i način održavanja zona sanitarne zaštite izvorišta, u cilju zaštite od namernog ili slučajnog zagađenja vode na izvorištu;
- 5) kontroliše da li jedinica lokalne samouprave poseduje rešenje o određivanju zona sanitarne zaštite za izvorišta vode za piće koja su formirana na teritoriji jedinice lokalne samouprave.

Pravno lice, preduzetnik i fizičko lice dužno je da sanitarnom inspektoru omogućí vršenje nadzora, da mu bez odlaganja stavi na uvid i raspolaganje potrebnu dokumentaciju i druge dokaze i izjasni se o činjenicama koje su od značaja za vršenje nadzora.

Prava i dužnosti inspektora za zaštitu životne sredine

Član 201

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor za zaštitu životne sredine ima pravo i dužnost da proverava:

- 1) da li ispuštene otpadne vode i otpadne vode koje se posle prečišćavanja ispuštaju u recipijent ispunjavaju uslove u pogledu graničnih vrednosti utvrđenih u skladu sa članom 93. stav 2. ovog zakona;
- 2) da li se radi zaštite kvaliteta voda recipijenta primenjuju zabrane iz člana 97. tač. 1), 1a), 1b), 2), 4) i 6) ovog zakona;
- 2a) da li pravna lica, preduzetnici i fizička lica ispunjavaju svoje obaveze iz člana 98. ovog zakona;
- 3) da li se obaveza ispitivanja otpadnih voda vrši u skladu sa članom 99. ovog zakona.

Pravno lice, preduzetnik i fizičko lice dužno je da inspektoru za zaštitu životne sredine omogućí vršenje nadzora, da mu bez odlaganja stavi na uvid i raspolaganje potrebnu dokumentaciju i druge dokaze i izjasni se o činjenicama koje su od značaja za vršenje nadzora.

Mere koje nalaže vodni inspektor

Član 202

U vršenju poslova iz člana 199. ovog zakona vodni inspektor je ovlašćen da:

- 1) zabrani, odnosno obustavi radove koji se izvode suprotno izdatoj vodnoj saglasnosti, odnosno vodnoj dozvoli ili bez vodne saglasnosti, odnosno vodne dozvole;
- 2) zabrani ili ograniči korišćenje voda, ispuštanje voda, vađenje rečnih nanosa, odnosno korišćenje objekata i postrojenja ako se korišćenje voda, ispuštanje voda, vađenje rečnih nanosa, odnosno korišćenje objekata i postrojenja vrši suprotno odredbama ovog zakona;
- 3) naloži uklanjanje drveća i žbunastog bilja koji rastu ili su zasađeni bez vodne saglasnosti;
- 4) naloži otklanjanje uzroka zagađenja na vodnom objektu, vodnom zemljištu ili vodnom telu i dovođenje u prvobitno stanje;
- 5) naloži privremeni prestanak rada i obavljanje delatnosti pravnim licima, ako utvrdi da se korišćenje, odnosno ispuštanje voda ne vrši u skladu sa izdatim vodnim aktima;
- 6) naloži sađenje drveća i žbunastog bilja u slučajevima utvrđenim ovim zakonom;
- 7) privremeno oduzme predmete kojima je narušen vodni režim i o tome izda potvrdu;
- 8) pregleda poslovne knjige obveznika plaćanja naknada iz ovog zakona, osim naknade za zagađivanje voda, radi prikupljanja podataka potrebnih za obračun naknada;
- 9) izrekne novčanu kaznu na licu mesta (mandatnu kaznu), kada je to određeno ovim zakonom;
- 10) podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, prijavu za privredni prestup i krivičnu prijavu zbog povrede odredaba ovog zakona;
- 11) preduzima druge mere i radnje za koje je ovlašćen zakonom ili drugim propisom.

Mere iz stava 1. tač. 1) do 6) ovog člana nalažu se rešenjem vodnog inspektora.

Mere koje nalaže sanitarni inspektor

Član 203

U vršenju poslova iz člana 200. ovog zakona sanitarni inspektor je ovlašćen da:

- 1) zabrani isporuku vode za piće, odnosno korišćenje vode za kupanje, ako ne postoji dokaz ili ne postoji dokaz u propisanom obimu ovlašćene zdravstvene ustanove o izvršenim laboratorijskim analizama na zdravstvenu ispravnost vode za piće, odnosno kvalitet vode za kupanje;
- 2) zabrani isporuku vode za piće ako je ovlašćena zdravstvena ustanova, na osnovu izvršenih laboratorijskih analiza, utvrdila da je voda za piće zdravstveno neispravna, a može da dozvoli isporuku vode koja se upotrebljava za sanitarno-higijenske potrebe;
- 3) zabrani korišćenje vode za kupanje, ako je ovlašćena zdravstvena ustanova, na osnovu izvršenih laboratorijskih analiza, utvrdila da kvalitet vode za kupanje ne zadovoljava;
- 4) zabrani upotrebu vode za piće, ako je ovlašćena zdravstvena ustanova, na osnovu izvršenih laboratorijskih analiza, utvrdila da je voda za piće zdravstveno neispravna;
- 5) zabrani korišćenje objekta, odnosno obavljanje delatnosti u zoni sanitarne zaštite na način koji izaziva ili može da izazove zagađivanje vode izvorišta, dok se ne otklone uočeni nedostaci;
- 6) obavesti nadležni organ o bespravno izgrađenim objektima i o obavljanju nedozvoljenih delatnosti u zonama sanitarne zaštite izvorišta;
- 7) naredi pribavljanje rešenja o određivanju zona sanitarne zaštite izvorišta za snabdevanje vodom za piće;
- 8) podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka i prijavu za privredni prestup, u skladu sa ovim zakonom;
- 9) preduzima druge mere i radnje za koje je ovlašćen ovim zakonom i drugim propisom.

Mere iz stava 1. tač. 1), 2), 3), 4), 5), 7) i 9) ovog člana nalažu se rešenjem sanitarnog inspektora.

Mere koje nalaže inspektor za zaštitu životne sredine

Član 204

U vršenju poslova iz člana 201. ovog zakona inspektor za zaštitu životne sredine je ovlašćen da:

- 1) zabrani ispuštanje otpadnih voda u slučajevima prekoračenja graničnih vrednosti emisije propisanih članom 93. stav 2. ovog zakona;
- 2) zabrani ispuštanje otpadnih voda u slučajevima predviđenim članom 97. tač. 1), 2), 4) i 6) ovog zakona;
- 3) naloži licu koje ispušta otpadne vode da postavi uređaje za merenje i kontinuirano meri količine otpadnih voda, kao i da ispituje parametre kvaliteta otpadnih voda i da izveštaj o izvršenim merenjima dostavi javnom vodoprivrednom preduzeću, ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine i organu uprave nadležnog za sprovođenje državnog monitoringa kvaliteta vode;
- 3a) naloži privremeni prestanak rada i obavljanje delatnosti licima iz člana 99. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 4) naloži ispitivanje kvaliteta voda u slučajevima kada postoji sumnja da je došlo do prekoračenja graničnih vrednosti emisije;
- 5) pregleda poslovne knjige i poslovne prostorije obveznika plaćanja naknade za zagađivanje vode iz ovog zakona, radi prikupljanja podataka potrebnih za obračun naknada;
- 6) podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka i prijavu za privredni prestup, u skladu sa ovim zakonom;
- 7) preduzima druge mere i radnje za koje je ovlašćen ovim zakonom ili propisom donetim na osnovu njega.

Mere iz stava 1. tač. 1) do 4) ovog člana nalažu se rešenjem inspektora za zaštitu životne sredine.

Nalaganje hitnih mera od strane vodnog inspektora

Član 205

Vodni inspektor može usmeno naložiti preduzimanje hitnih mera ako je to potrebno radi sprečavanja neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi, biljnog i životinjskog sveta i nastanak veće materijalne štete, a posebno u slučajevima:

- 1) neposredne opasnosti od rušenja brana;
- 2) neposredne opasnosti od plavljenja.

Na osnovu usmenog naloga o preduzimanju hitnih mera iz stava 1. ovog člana dostaviće se stranci rešenje, u roku od 24 časa od usmenog naloga.

Protiv rešenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba ministru u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Nalaganje hitnih mera od strane inspektora za zaštitu životne sredine

Član 206

Inspektor za zaštitu životne sredine može usmeno naložiti preduzimanje hitnih mera ako je to potrebno radi sprečavanja neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi, biljnog i životinjskog sveta i nastanak veće materijalne štete, a posebno u slučajevima:

- 1) opasnosti od zagađivanja voda;
- 2) ako je već nastupilo zagađenje voda preko graničnih vrednosti emisije.

Na osnovu usmenog naloga o preduzimanju hitnih mera iz stava 1. ovog člana dostaviće se stranci rešenje, u roku od 24 časa od usmenog naloga.

Rešenje i žalba na rešenje

Član 207

Ako vodni inspektor, sanitarni inspektor i inspektor za zaštitu životne sredine prilikom vršenja nadzora, utvrdi da propis nije primenjen ili da je nepravilno primenjen, u roku koji ne može biti duži od 15 dana od dana izvršenog nadzora doneće rešenje o otklanjanju utvrđene nepravilnosti i odrediće rok za njeno otklanjanje.

Na rešenje inspektora iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministru, odnosno ministru nadležnom za poslove zdravlja i ministru nadležnom za poslove zaštite životne sredine, u roku od 15 dana od dana dostavljanja žalbe.

O žalbi ministar iz stava 2. ovog člana odlučuje u roku od 30 dana od dana dostavljanja žalbe.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Rešenje ministra iz stava 3. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv tog rešenja može se pokrenuti upravni spor.

Uzimanje uzoraka vode

Član 208

Po potrebi, vodni inspektor, odnosno inspektor za zaštitu životne sredine može organizovati uzimanje uzoraka vode i otpadnih voda, radi analize i provere stepena zagađenosti voda, pri čemu troškove analize snosi pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice od koga potiče zagađenje, ako analize pokažu da je došlo do odstupanja od propisanih standarda o efluentima, odnosno do odstupanja u odnosu na klasifikaciju voda iz člana 111. ovog zakona.

Po potrebi, sanitarni inspektor može organizovati uzimanje uzoraka vode za piće i vode za kupanje, radi analize i provere zdravstvene ispravnosti vode za piće, odnosno analize i provere kvaliteta vode za kupanje, pri čemu troškove analize snosi pravno ili fizičko lice koje isporučuje zdravstveno neispravnu vodu za piće, odnosno omogućava korišćenje vode za kupanje nezadovoljavajućeg kvaliteta.

U protivnom, troškove analiza snosi Ministarstvo, ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine, odnosno ministarstvo nadležno za poslove zdravlja, a ako se uzimanje uzoraka vode i otpadnih voda, odnosno vode za piće i vode za kupanje vrši u okviru poverenih poslova iz člana 196. ovog zakona troškove snosi organ koji vrši poverene poslove.

XI KAZNENE ODREDBE

1. Krivična dela

Neovlašćeno punjenje i korišćenje akumulacije

Član 209

Ko bez vodne dozvole vrši punjenje akumulacije ili koristi vode iz akumulacije i time izazove opasnost po život ili zdravlje ljudi ili imovinu, kazniće se za krivično delo zatvorom od šest meseci do pet godina.

Oštećenja pri eksploataciji rečnih nanosa

Član 210

Ko eksploatacijom rečnog nanosa iz korita vodotoka ošteti korito, obale i regulacione objekte, kazniće se za krivično delo zatvorom od šest meseci do pet godina ili novčanom kaznom.

Za krivično delo iz stava 1. ovog člana učiniocu će se pored propisane kazne oduzeti i predmet izvršenja krivičnog dela.

2. Privredni prestupi

Član 211

Novčanom kaznom od 500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice ako:

- 1) ne preduzme mere i radove za razbijanje leda radi zaštite od oštećenja vodnih i drugih objekata u koritu i priobalju (član 59. stav 2);
- 2) *(brisana)*
- 3) vodu određenu za piće koristi suprotno odredbi člana 72. stav 2. ovog zakona;
- 3a) ne poseduje dokaz ili ne poseduje dokaz u propisanom obimu o izvršenim laboratorijskim analizama na zdravstvenu ispravnost vode za piće, odnosno kvalitet vode za kupanje (član 75);
- 3b) isporuči vodu za piće, odnosno omogući korišćenje vode za kupanje, za koje je ovlašćena zdravstvena ustanova na osnovu izvršenih laboratorijskih analiza utvrdila da je voda za piće zdravstveno neispravna, odnosno da kvalitet vode za kupanje ne zadovoljava (član 75);
- 4) upotrebljava vodu za piće za koju je ovlašćena zdravstvena ustanova na osnovu izvršenih laboratorijskih analiza utvrdila da je voda zdravstveno neispravna (član 75);
- 5) *(brisana)*

- 6) koristi objekat, odnosno obavlja delatnost na način koji izaziva ili može da izazove zagađivanje vode na izvoristu (član 77. stav 2);
- 7) ne pribavi rešenje o određivanju zona sanitarne zaštite izvorišta za snabdevanje vodom (član 77. stav 7);
- 8) prilikom zahvata voda iz vodotoka, odnosno akumulacija, nizvodno od zahvata ne obezbedi minimalni održivi protok (član 81);
- 9) ne preduzme neku od radnji iz člana 98. ovog zakona;
- 10) ne preduzme potrebne mere iz člana 99. ovog zakona;
- 11) izvodi radove na izgradnji novih ili rekonstrukciji ili uklanjanju postojećih vodnih objekata, ili vrši druge radove i poslove bez vodne saglasnosti ili protivno izdatoj vodnoj saglasnosti (član 119. stav 2);
- 11a) vrši neku radnju bez važeće vodne dozvole ili suprotno izdatoj vodnoj dozvoli (član 122);
- 12) pravo stečeno na osnovu vodne dozvole prenese bez saglasnosti organa koji je izdao vodnu dozvolu (član 125. stav 1);
- 13) na vodnom zemljištu gradi objekte ili preduzme neku od radnji suprotno zabranama iz člana 133. ovog zakona;
- 14) vodne objekte kojima upravlja ne prenese na nadležno javno vodoprivredno preduzeće (član 219).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara.

Za privredni prestup iz stava 1. tačka 13) ovog člana pravnom licu, pored propisane kazne obavezno će se izreći i zaštitna mera oduzimanja predmeta koji su upotrebljeni u izvršenju privrednog prestupa.

Odgovornom licu iz stava 2. ovog člana može se za privredni prestup iz stava 1. tač. 1), 4), 11) i 11a) ovog člana, pored propisane kazne, izreći i zaštitna mera zabrane vršenja određenih dužnosti.

3. Prekršaji

Prekršaj pravnog lica

Član 212

Novčanom kaznom od 200.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) brane sa akumulacionim i retenzionim bazenima ne održava i ne koristi na način kojim se obezbeđuje prihvatanje poplavnih talasa (član 56. stav 1. ovog zakona);
- 2) ne dostavi podatke iz člana 56. stav 2. ovog zakona;
- 3) koristi eroziono područje suprotno zabranama i ne preduzima radnje iz člana 62. stav 2. ovog zakona;
- 4) ne preduzme radove i mere iz člana 64. ovog zakona;
- 5) ne poštuje privremena ograničenja prava na posebno korišćenje voda u slučajevima predviđenim u članu 69. ovog zakona;
- 6) koristi vodu suprotno odredbi člana 71. stav 4. ovog zakona;
- 7) ne zaštiti izvoriste i druge objekte od namernog ili slučajnog zagađenja ili drugih uticaja koji mogu nepovoljno delovati na izdašnost izvorišta i na zdravstvenu ispravnost vode (član 73. stav 2);
- 8) ne vrši ispitivanje kvaliteta vode, registrovanje količina vode, ne postavi uređaje i ne preduzima mere za obezbeđenje tehničke ispravnosti uređaja, o merenjima količine i kvaliteta vode ne obavesti nadležne organe (član 74);
- 9) ne vrši merenje količine i ispitivanje kvaliteta vode i ne dostavlja podatke o tome nadležnim organima (član 78. st. 2. i 7);
- 10) kao izvođač istražnih radova postupi suprotno odredbama člana 80. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 11) ne opremi bunare i bušotine sa slobodnim isticanjem vode uređajima za regulisanje isticanja vode i zaštitu voda od zagađivanja (član 80. stav 3);
- 12) *(brisana)*
- 13) vrši uzgoj ribe suprotno odredbi člana 87. ovog zakona;
- 14) akumulacije koristi suprotno odredbama člana 88. stav 2. ovog zakona;
- 15) postupi suprotno odredbi člana 90. stav 2. tač. 2) i 3) ovog zakona;
- 16) preduzme neku od radnji iz člana 97. ovog zakona;
- 17) ne postavi uređaje za merenje, ne meri količine i ne ispituje kvalitet otpadnih voda i ako izveštaj o tome ne dostavi nadležnom javnom vodoprivrednom preduzeću (član 99. stav 1);
- 18) ne meri količine i ne ispituje kvalitet otpadnih voda pre i posle prečišćavanja, ne obezbeđuje redovno funkcionisanje uređaja za prečišćavanje otpadnih voda i ne vodi dnevnik njihovog rada (član 99. stav 2);
- 19) ne postavi uređaje za preuzimanje otpadnih mineralnih ulja, uljnih smeša, otpadnih voda i drugih otpadnih materija sa plovnih objekata (član 102);

- 20) ne koristi naftovode i uređaje za prihvatanje, preradu i čuvanje mineralnih ulja u skladu sa članom 103. ovog zakona;
- 21) kao vlasnik, odnosno korisnik dela obale primeti, a ne prijavi nadležnom organu da je došlo do zagađivanja voda u vodotoku, jezeru ili akumulaciji (član 104);
- 22) ne pribavi vodne uslove u skladu sa članom 115. ovog zakona;
- 22a) vrši vađenje rečnih nanosa suprotno izdatoj vodnoj saglasnosti ili bez vodne saglasnosti iz člana 119. ovog zakona;
- tač. 23) i 24) (*brisane*)
- 25) ne dostavi podatke za katastar o vodnim objektima koje su izgradili za sopstvene potrebe (član 132. stav 10);
- 26) ne dopusti korišćenje nekog od prava iz člana 134. ovog zakona;
- 27) ne izvrši neku od radnji iz člana 135. ovog zakona;
- 28) ne dozvoli korišćenje prava službenosti iz člana 137. ovog zakona;
- 29) ne izvrši otklanjanje štete u skladu sa članom 139. ovog zakona;
- 30) vodnom inspektor, sanitarnom inspektor i inspektor za zaštitu životne sredine ne omogući vršenje nadzora ili mu ne pruži potrebne podatke (član 199. stav 2, član 200. stav 2. i član 201. stav 2);
- 31) ne omogući vodnom inspektor, inspektor za zaštitu životne sredine pregled poslovnih knjiga i poslovnih prostorija radi prikupljanja elemenata potrebnih za obračun naknada (član 202. stav 1. tačka 8) i član 204. stav 1. tačka 5);
- 32) ne postupi po rešenju vodnog inspektora, sanitarnog inspektora i inspektora za zaštitu životne sredine (član 202. stav 2, član 203. stav 2. i član 204. stav 2).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 25.000 do 50.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, vodni inspektor može naplatiti novčanu kaznu na licu mesta pravnom licu u iznosu od 20.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, vodni inspektor može naplatiti novčanu kaznu na licu mesta odgovornom licu u pravnom licu u iznosu od 5.000 dinara.

Odgovorno lice u organu uprave nadležnom za sprovođenje državnog monitoringa kvaliteta voda ili drugom pravnom licu kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 25.000 do 50.000 dinara ako ne vrši sistematsko ispitivanje kvaliteta voda u vodotocima, u skladu sa godišnjim programom ili ako ne izvrši neku obavezu iz člana 109. ovog zakona.

Odgovorno lice u organu nadležnom za vođenje evidencije o nepokretnostima i pravima na njima, odnosno organu koji obavlja poslove utvrđivanja i obračuna visine naknade za korišćenje građevinskog zemljišta u jedinici lokalne samouprave kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara ako ne dostavi podatke iz člana 193. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. tačka 22a) ovog člana pored propisane kazne pravnom licu će se obavezno izreći i zaštitna mera oduzimanja predmeta koji su upotrebljeni ili su bili namenjeni za izvršenje prekršaja.

Prekršaj odgovornog lica

Član 212a

Novčanom kaznom od 50.000 do 100.000 dinara ili kaznom zatvora do 30 dana kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu, posebnoj organizaciji, odnosno javnom vodoprivrednom preduzeću iz člana 118. st. 5, 6. i 7. ovog zakona ako tokom sprovođenja postupka objedinjene procedure ne postupi na način i u rokovima propisanim ovim zakonom (član 118. stav 8).

Zahtev za pokretanje prekršajnog postupka iz stava 1. ovog člana podnosi organ nadležan za izdavanje vodnih uslova iz člana 118. st. 1, 2. i 3. ovog zakona.

Prekršaj preduzetnika

Član 213

Novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara kazniće se preduzetnik ako učini neku od radnji iz člana 211. stav 1. tač. 1), 3), 4), 6), 8), 9), 10), 11), 11a), 12) i 13) ovog zakona.

Novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik ako učini neku od radnji iz člana 212. stav 1. tač. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20), 21), 22), 22a), 25), 26), 27), 28), 29), 30), 31) i 32) ovog zakona.

Za prekršaj iz člana 212. stav 1. tačka 22a) pored propisane kazne preduzetniku će se obavezno izreći i zaštitna mera oduzimanja predmeta koji su upotrebljeni ili su bili namenjeni za izvršenje prekršaja.

Za prekršaje iz stava 2. ovog člana, vodni inspektor može naplatiti novčanu kaznu na licu mesta preduzetniku u iznosu od 20.000 dinara.

Prekršaj fizičkog lica

Član 214

Novačnom kaznom od 20.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako učini neku od radnji iz člana 211. stav 1. tač. 1), 3), 4), 6), 8), 9), 11), 12) i 13) ovog zakona.

Novačnom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice ako učini radnje iz člana 212. stav 1. tač. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 13), 14), 16), 17), 18), 19), 21), 22), 22a), 25), 26), 27), 28), 29), 30), 31) i 32) ovog zakona.

Za prekršaj iz člana 212. stav 1. tačka 22a) pored propisane kazne fizičkom licu će se obavezno izreći i zaštitna mera oduzimanja predmeta koji su upotrebljeni ili su bili namenjeni za izvršenje prekršaja.

Za prekršaje iz stava 2. ovog člana, vodni inspektor može naplatiti novčanu kaznu na licu mesta u iznosu od 5.000 dinara.

Neispunjavanje obaveza od strane vodnog inspektora, sanitarnog inspektora i inspektora za zaštitu životne sredine

Član 215

Novčanom kaznom od 25.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj vodni inspektor, odnosno inspektor za zaštitu životne sredine ako ne dostavi stranki rešenje u pismenom obliku u roku iz člana 205. stav 2. i člana 206. stav 2. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 25.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj vodni inspektor, sanitarni inspektor i inspektor za zaštitu životne sredine ako prilikom vršenja nadzora utvrdi da propis nije primenjen ili da je nepravilno primenjen, a ne donese rešenje o otklanjanju utvrđenih nepravilnosti u roku iz člana 207. stav 1. ovog zakona.

XII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Usklađivanje poslovanja javnih vodoprivrednih preduzeća

Član 216

Javno vodoprivredno preduzeće "Srbijavode", Javno vodoprivredno preduzeće "Vode Vojvodine" i Javno vodoprivredno preduzeće "Beogradvode", dužna su da svoje poslovanje i opšta akta usklade sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Preduzeća iz stava 1. ovog člana dužna su da u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostave vodni informacioni sistem i vodne katastre.

Rok za pribavljanje licence

Član 217

Pravno lice iz člana 112. ovog zakona dužno je da, u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, pribavi licencu.

Usklađivanje sa planom upravljanja vodama

Član 218

Vlasnik, odnosno korisnik izgrađenih vodnih objekata i postrojenja dužan je da način korišćenja tih objekata i postrojenja uskladi sa planom upravljanja vodama na vodnom području, u roku od godinu dana od dana donošenja tog plana.

Ako se način korišćenja objekata i postrojenja ne uskladi sa planom upravljanja vodama u roku iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo će, na predlog nadležnog javnog vodoprivrednog preduzeća, zabraniti korišćenje tih objekata i postrojenja dok se ne izvrši usklađivanje njihovog rada sa planom upravljanja vodama.

Rok za prenos vodnih objekata na javna vodoprivredna preduzeća

Član 219

Pravno lice koje upravlja vodnim objektima iz člana 23. st. 1. i 2. ovog zakona dužno je da, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, prenese na upravljanje te vodne objekte na Javno vodoprivredno preduzeće "Srbijavode" ako se ti vodni objekti nalaze na teritoriji Republike Srbije van teritorije Autonomne pokrajine Vojvodine i teritorije grada Beograda, odnosno na Javno vodoprivredno preduzeće "Vode Vojvodine" ako se vodni objekti nalaze na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine, odnosno na Javno vodoprivredno preduzeće "Beogradvode" ako se vodni objekti nalaze na teritoriji grada Beograda.

Javna vodoprivredna preduzeća iz stava 1. ovog člana dužna su da preuzmu na upravljanje vodne objekte iz stava 1. ovog člana, kao i prava i obaveze nastale usled izgradnje, korišćenja i održavanja tih objekata.

Postupanje po podnetim zahtevima za izdavanje vodne saglasnosti i vodne dozvole

Član 220

Zahtevi za izdavanje vodnih saglasnosti i vodnih dozvola podneti do dana stupanja na snagu ovog zakona rešavaće se u skladu sa propisima koji su bili na snazi u vreme njihovog podnošenja.

Rok za donošenje akata od strane Vlade

Član 221

Akti koje Vlada donosi na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona doneće se u roku od šest meseci, a najkasnije u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za donošenje planova i programa

Član 222

Akti koje donosi Vlada, nadležni organ autonomne pokrajine za teritoriju autonomne pokrajine, odnosno nadležni organ Grada na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona, i to:

- 1) plan upravljanja vodama za vodna područja iz člana 27. stav 1. ovog zakona i program mera iz člana 40. ovog zakona doneće se do 2012. godine;
- 2) planovi upravljanja rizicima od poplava iz člana 49. ovog zakona doneće se do 2017. godine.

Rok za utvrđivanje granica podslivova i melioracionih područja

Član 223

Ministarstvo, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine odrediće granice podslivova iz člana 26. st. 1. i 2. ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ministarstvo, na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine, a na teritoriji grada Beograda nadležni organ grada, odrediće melioraciona područja i njegove granice iz člana 28. ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za utvrđivanje granica vodnog zemljišta

Član 224

Ministarstvo, na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine, a na teritoriji grada Beograda nadležni organ Grada, na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona, odrediće granice vodnog zemljišta voda I reda, u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za donošenje podzakonskih akata koje donosi ministar

Član 225

Akti koje donosi ministar na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona doneće se u roku od šest meseci, a najkasnije u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Primena podzakonskih akata

Član 226

Podzakonski propisi koji su doneti do dana stupanja na snagu ovog zakona primenjivaće se do donošenja propisa u skladu sa ovim zakonom, osim odredaba tih propisa koje nisu u skladu sa ovim zakonom.

Prestanak važenja ranijeg zakona

Član 227

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o vodama ("Službeni glasnik RS", br. 46/91, 53/93 - dr. zakon, 67/93 - dr. zakon, 48/94 - dr. zakon, 54/96 i 101/05 - dr. zakon), osim odredaba čl. 81. do 96.

Odredbe čl. 99. do 107. Zakona prestaju da važe 1. januara 2011. godine.

Stupanje na snagu zakona

Član 228

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim odredaba čl. 150. do 195. ovog zakona koje stupaju na snagu 1. januara 2011. godine.

***Samostalni član Zakona o izmenama
Zakona o vodama***

("Sl. glasnik RS", br. 93/2012)

Član 12[s1]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

***Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o vodama***

("Sl. glasnik RS", br. 101/2016)

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 106[s2]

Javno vodoprivredno preduzeće "Srbijavode", Javno vodoprivredno preduzeće "Vode Vojvodine" i Javno vodoprivredno preduzeće "Beogradvode", dužni su da svoje poslovanje i opšta akta usklade sa odredbama ovog zakona u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Javno vodoprivredno preduzeće "Srbijavode" i Javno vodoprivredno preduzeće "Vode Vojvodine" dužna su da u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostave vodni informacioni sistem i vodne registre.

Član 107[s2]

Za obavljanje poslova iz člana 112. Zakona o vodama ("Službeni glasnik RS", br. 30/10 i 93/12) pravno lice je dužno da pribavi licencu u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu propisa kojim se bliže propisuju uslovi za izdavanje licenci.

Licence izdate u skladu sa Zakonom o vodama ("Službeni glasnik RS", br. 30/10 i 93/12) važe do isteka perioda na koji su izdate.

Član 108[s2]

Pravno lice koje je u javnim knjigama o evidenciji nepokretnosti i pravima na njima upisano kao nosilac prava korišćenja na vodnim objektima u javnoj svojini Republike Srbije iz člana 23. st. 2. i 3. ovog zakona i na vodnom zemljištu u javnoj svojini Republike Srbije dužno je da te vodne objekte i vodno zemljište, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, prenese pravnim poslom u javnu svojinu Republike Srbije, nakon čega će, upravljanje na istim preuzeti Javno vodoprivredno preduzeće "Srbijavode" ako se ti vodni objekti i vodno zemljište nalaze na teritoriji Republike Srbije van teritorije Autonomne pokrajine Vojvodine, odnosno Javno vodoprivredno preduzeće "Vode Vojvodine" ako se vodni objekti i vodno zemljište nalaze na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine.

Član 109[s2]

Ministarstvo, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine, odrediće granice vodnog zemljišta do 31. decembra 2017. godine.

Član 110[s2]

Rešavanje po zahtevima za izdavanje vodnih saglasnosti i vodnih dozvola u kojima je doneto prvostepeno rešenje nastaviće se po propisima koji su bili na snazi u vreme njihovog podnošenja.

Rešavanje po zahtevima za izdavanje vodnih saglasnosti i vodnih dozvola u kojima nije doneto prvostepeno rešenje nastaviće se po odredbama ovog zakona.

Član 111[s2]

Akti koje donosi Vlada na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona doneće se u roku od šest meseci, a najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Akti koje donosi ministar na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona doneće se u roku od šest meseci, a najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonska akta, doneta na osnovu Zakona o vodama ("Službeni glasnik RS", br. 30/10 i 93/12), uskladiće se sa odredbama ovog zakona u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 112[s2]

Odredba člana 29. stav 3. i člana 59. stav 4. ovog zakona, u delu koji glasi: "vodne jedinice", primenjivaće se od dana stupanja na snagu akta koji donosi ministar, a kojim se određuju vodne jedinice i njihove granice.

Član 113[s2]

Danom stupanja na snagu ovog zakona, prestaje da važi odredba člana 8. stav 2. tačka 1) Zakona o glavnom gradu ("Službeni glasnik RS", broj 129/07) u delu koji glasi: uređuje i obezbeđuje, u skladu sa načelima integralnog upravljanja vodama, zaštitu voda, zaštitu od štetnog dejstva voda i korišćenje voda, kao dobra od opšteg interesa, uključujući i organizovanje i finansiranje vodoprivredne delatnosti na vodnom području koje je u nadležnosti grada Beograda, osniva javno preduzeće za obavljanje vodoprivredne delatnosti i upravljanje vodoprivrednim objektima koji su u nadležnosti grada Beograda.

Danom stupanja na snagu ovog zakona, prestaje da važi odredba člana 20. tačka 20) Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", br. 129/07 i 83/14 - dr. zakon) u delu koji glasi: određuje erozivna područja.

Član 114[s2]

Javno vodoprivredno preduzeće "Beogradvode", koje na dan stupanja na snagu ovog zakona na teritoriji grada Beograda upravlja vodnim objektima iz člana 23. st. 2. i 3. ovog zakona, dužno je da, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, prenese na upravljanje te vodne objekte i vodno zemljište na kome je u javnoj knjizi o evidenciji nepokretnosti upisano kao korisnik na Javno vodoprivredno preduzeće "Srbijavode".

Javno vodoprivredno preduzeće "Srbijavode" dužno je da preuzme na upravljanje vodne objekte i vodno zemljište iz stava 1. ovog člana.

Za obaveze nastale u vezi sa izgradnjom, rekonstrukcijom, sanacijom i održavanjem vodnih objekata iz stava 1. ovog člana, do dana prenosa odgovara Javno vodoprivredno preduzeće "Beogradvode".

Javnim vodoprivrednim preduzećima čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno grad Beograd, koja su u javnoj knjizi o evidenciji nepokretnosti i pravima na njima upisana kao nosioci prava korišćenja na vodnim objektima iz člana 23. st. 2. i 3. ovog zakona i vodnom zemljištu u državnoj svojini, danom stupanja na snagu ovog zakona, prestaje pravo korišćenja na tim vodnim objektima i vodnom zemljištu i upisuje se javna svojina Republike Srbije.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje pravo javne svojine grada Beograda na vodnim objektima iz člana 23. st. 2. i 3. ovog zakona i vodnom zemljištu na teritoriji grada Beograda i prelazi u pravo javne svojine Republike Srbije.

Brisanje prava korišćenja javnih vodoprivrednih preduzeća iz stava 4. ovog člana, odnosno upis prava javne svojine Republike Srbije iz st. 4. i 5. ovog člana izvršiće po službenoj dužnosti organ nadležan za poslove vođenja evidencije nepokretnosti i pravima na njima.

Član 115[s2]

Lica koja na dan stupanja na snagu ovog zakona koriste vodno zemljište u javnoj svojini Republike Srbije na osnovu ugovora zaključenih sa javnim vodoprivrednim preduzećima koja upravljaju tim vodnim zemljištem nastavljaju da koriste to zemljište do isteka roka na koji su ugovori zaključeni, a najkasnije do 31. decembra 2017. godine.

Do isteka roka iz stava 1. ovog člana visina zakupnine za tekuću kalendarsku godinu povećava se za inflaciju u prethodnoj kalendarskoj godini.

Član 116[s2]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim odredaba člana 18. i čl. 79. do 86. ovog zakona koje stupaju na snagu 1. januara 2017. godine.

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o vodama

("Sl. glasnik RS", br. 95/2018)

Član 11[s3]

Akti koje donosi Vlada na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona doneće se u roku od tri meseca, a najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Javno vodoprivredno preduzeće "Srbijavode" dužno je da svoje poslovanje i opšta akta uskladi sa odredbama ovog zakona u roku od 60 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 12[s3]

Ministarstvo, a na teritoriji autonomne pokrajine nadležni organ autonomne pokrajine, odrediće granice vodnog zemljišta do 31. decembra 2019. godine.

Član 13[s3]

Postupci objedinjene procedure pokrenuti do dana stupanja na snagu ovog zakona u kojima imaoi javnih ovlašćenja nisu po zahtevu nadležnih organa izdali vodne uslove za rekonstrukciju državnih puteva I i II reda, kategorije železnice i mostove na njima nastaviće se po odredbama ovog zakona.

Član 14[s3]

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".